

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İktisat Anabilim Dalı

**TÜRKİYE'DE SANAYİLEŞME SÜRECİNDE ORGANİZE SANAYİ
BÖLGELERİ VE NIĞDE OSB UYGULAMASI**

Davut ARPA

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Ceyhun HAYDAROĞLU

BİLECİK, 2014
Referans No: 10035082

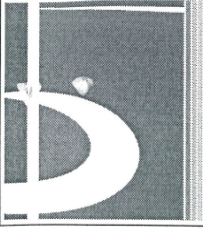
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İktisat Anabilim Dalı/ İktisat Bilim Dalı

TÜRKİYE’DE SANAYİLEŞME SÜRECİNDE ORGANİZE SANAYİ
BÖLGELERİ VE NİŐDE OSB UYGULAMASI

Davut ARPA
Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Ceyhun HAYDAROŐLU

BİLECİK, 2014
Referans No: 10035082

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

Sayfa: 1/1

...../...../201...

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 21.05.2014 tarih ve 117 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 17.06.2014 tarihinde Tez Savunma Sınavı yapılan DAVUT ARPA'nın "Türkiye'de Sanayileşme Sürecinde Organize Sanayi Bölgeleri ve Niğde OSB Uygulaması" konulu tez çalışması İKTİSAT Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ DANIŞMANI: Yrd. Doç. Dr. Ceyhan HAYDAROĞLU

ÜYE : Doç. Dr. Aykut EKİNCİ

ÜYE : Yrd. Doç. Dr. Mustafa ARI

ÜYE :

ÜYE :

ONAY

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve/..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

Maddede 3-(3) Yüksek lisans tez sınavı jürisi ve tez savunma sınav tarihi, ilgili ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile belirlenir. Önerinin uygun bulunmaması halinde tez jürisini ilgili EYK belirler. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri enstitünün başka bir ABD/ASD'den ya da başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş asıl, birisi ilgili ABD/ASD'den, diğeri de enstitüye bağlı başka ABD/ASD'den veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden, öğretim üyesi bulunmadığı takdirde doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanları ya da sanatçı öğretim elemanlarından oluşur. ABD/ASD başkanı, jüri üyelerini uzmanlık alanlarını göz önünde bulundurarak önerir. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

TEŞEKKÜR

“Türkiye’de Sanayileşme Sürecinde Organize Sanayi Bölgeleri ve Niğde İli Uygulaması” başlıklı tez çalışmasında çeşitli kitap, Resmi Gazete, tez çalışmalarından faydalanılmıştır. Türkiye’deki sanayileşme süreci araştırılırken çeşitli kitap ve internet sitelerinden faydalanılmıştır. Niğde Organize Sanayi Bölgesi’ nin sanayileşme sürecine katkısı araştırılırken de Niğde Organize Sanayi Bölgesi kaynaklarından, Niğde İl Müdürlüklerinden, Organize Sanayi Bölgesi Üst Kurulundan (OSBÜK) ve Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) elektronik kaynaklarından faydalanılmıştır.

Tez çalışmamızın düşünceden eyleme geçiş aşamasında destek aldığım bütün kurum ve kuruluşlarımıza en içten şükranlarımı sunuyorum. Başta üzerimde en büyük emeğe ve hakka sahip olan Annem Sidiye Arpa ve Babam Mehmet Arpa olmak üzere aileme ve eşime, bilgi ve birikimleri ile tezin hem düşünce hem de eylem aşamasında yol gösterici olan Yrd. Doç. Dr. Ceyhun Haydaroğlu’na, bilgi, kaynak ve döküman temininde son derece büyük bir hassasiyetle tez çalışmamıza katkıda bulunan Bakanlıklarımızın taşra teşkilatlarına, Organize Sanayi bölgesi yöneticilerine ve personeline şükranlarımı sunuyor teşekkür ediyorum.

Davut ARPA

Mayıs, 2014

ÖZET

“Türkiye’ de Sanayileşme Sürecinde Organize Sanayi Bölgeleri ve Niğde OSB Uygulaması”

Davut ARPA

Sanayinin ve sanayileşmenin ülkemizin ekonomik ve sosyal hedeflerine ulaşmasında önemli ve büyük bir rolü olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Ekonomik kalkınmayı gerçekleştirebilmek gayesinde nitelikli ve genç nüfusa sahip olan ülkemizin montaj ağırlıklı sanayiden, inovasyon ve tasarım merkezli modele geçiş aşamasında önemli mesafeler aldığı ve almaya devam ettiği ancak sürekli olarak gelişen ve değişen Dünyada alınan mesafelerin yeterli olmadığı hepimizin malumudur.

Yapmış olduğum araştırmada ülkemizde tarım toplumundan bilgi toplumuna geçişte kilit bir role sahip olan sanayileşme kavramını, sanayileşmede üretim istihdam ve ihracatın lokomotifi niteliğinde olan Organize Sanayi Bölgelerinin rolünü ve söz konusu bu kavramın ülkemizdeki tarihsel gelişimini inceledim.

Türkiye’de Sanayileşme Sürecinde Organize Sanayi Bölgeleri ve Niğde İli OSB uygulaması adlı bu çalışmanın amacı, Türkiye’deki sanayileşme süreçlerini dönemler itibariyle ele alarak, Organize Sanayi Bölgeleri hakkında bilgi vermek ve Organize Sanayi Bölgelerinin sanayileşmedeki rolünü vurgulayarak Niğde Organize Sanayi Bölgesinin karşılaştırmalı üstünlüklerini ve eksikliklerini tartışmaktır.

Yapılan çalışma sonucunda Organize Sanayi Bölgelerinin sanayileşmek, yerel ve ulusal kalkınmaya katkıda bulunmak ve ekonomik hedefleri gerçekleştirmek noktasında önemli görevler ifa ettiği kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler

OSB, Sanayi, Türkiye’ de Sanayileşme, Niğde, Niğde OSB

ABSTRACT

“Organized Industrial Districts In Industrialization Process In Turkey Niğde OID Appliation”

Davut ARPA

It is a well known fact that industry sector and industrialization have a great impact on the economic and social growth of Turkey. Under the influence of youth and high qualified people, some progress has been made by Turkey in converting its traditional industry into innovation and design based one. However this structural change is not sufficient to meet the global world’s need.

This thesis discusses the industrialization process which has an essential role in transition from agricultural society to industrial society. Measuring the importance of organized industrial zone (OİZ) from employment and production point of view is the primary purpose of this research. In addition the historical development of OİZ’s in Turkey is analyzed in this thesis.

In order to highlight the role of Organized Industrial Zones in the Industrialization process , to discuss the industrial development of Turkey, and to compare processes, Niğde case will be analyzed in this research, - The Role of Organized Industrial Zones in the industrialization process of Turkey: The Case of Niğde OİZ.

Keywords

OID, Industry, Industrialization in Turkey, Niğde, Niğde OID

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xi
EKLER LİSTESİ.....	xii
KISALTMALAR	xiii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE SANAYİLEŞME HAREKETLERİ

1. SORUNSAI VE STRATEJİ	4
1.1.1. Sanayileşme Kavramı.....	4
1.1.2. Sanayinin Kuruluşunda Etkili Olan Faktörler.....	5
1.2. SANAYİLEŞME STRATEJİLERİ.....	6
1.2.1. İthal-ikameci (İçe Dönük) Sanayileşme Stratejisi.....	6
1.2.2. İhracata Dayalı Sanayileşme Stratejisi	7
1.2.3. Bilgi Bazlı Yenilikçi Sanayileşme Stratejisi	7
1.3. TÜRKİYE'DE SANAYİLEŞME SÜRECİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	8
1.3.1. Osmanlı'nın XIX. Yüzyıl Öncesi Durumu	8
1.3.2. Milli Liberal Ekonomi Dönemi.....	9
1.3.3. Devletçi Sanayileşme	10
1.3.4. İkinci Dünya Savaşı Sonrası Ulusal ve Yabancı Sermayeye Dayalı Sanayileşme.....	11
1.3.5. Planlı Kalkınma Dönemi.....	11
1.4. TÜRKİYE'DE SANAYİNİN BÖLGESEL DAĞILIMI.....	12

İKİNCİ BÖLÜM
SANAYİLEŞME SÜRECİNDE ORGANİZE SANAYİ
BÖLGELERİ

2.1. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN TANIMI	14
2.2. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	15
2.3. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN AMAÇLARI.....	16
2.4. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN TÜRLERİ.....	17
2.4.1. Faaliyet Alanlarına Göre	17
2.4.2. Uygulama Biçimlerine Göre	18
2.4.3. Kuran veya Finanse Eden Kurumlara Göre	19
2.4.4. Fonksiyonlarına Göre.....	19
2.5. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN ÖNEMİ.....	21
2.6. TÜRKİYE'DE ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ	21
2.6.1. Türkiye’de Sanayi Bölgelerinin Gelişimi	21
2.6.2. Türkiye’de Organize Sanayi Bölgelerinin Gelişimi.....	22
2.6.3. Türkiye’de Sanayi Bölgelerinin Temelleri.....	26
2.6.4. Türkiye’de Sanayi Bölgelerinin Hukuki Altyapısı.....	26
2.6.4.1. İlgili Mevzuat.....	27
2.6.4.2. 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu.....	27
2.6.4.3. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK.....	28
2.6.4.4. Yönetmelikler.....	28
2.7. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN ORGAN VE YETKİLERİ	299
2.7.1. Müteşebbis Heyet.....	29
2.7.2. Yönetim Kurulu.....	31
2.7.3. Denetim Kurulu.....	33
2.7.4. Bölge Müdürü	34
2.8. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN KURULUŞ İŞLEMLERİ	34
2.9. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNE SAĞLANAN DESTEKLER.....	35
2.10. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜMLERİ	40

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE' DEKİ SANAYİLEŞME SÜRECİNDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ VE NİĞDE OSB UYGULAMASI

3.1. NİĞDE İLİNİN GENEL GÖRÜNÜMÜ	41
3.1.1. Kentin Genel Özellikleri	41
3.1.2. Nüfus Yapısı.....	42
3.1.3. Kentin Sosyo-Ekonomik Yapısı.....	44
3.1.4. Niğde'nin Sanayileşme Tarihi.....	45
3.1.5. Niğde'nin Sanayi Yapısı	46
3.1.5.1. Sanayinin Sektörel Görünümü.....	47
3.1.5.2. Niğde Sanayisindeki Üstünlükler.....	48
3.1.5.3. Niğde OSB Haricindeki sanayii Bölge ve Siteleri.....	49
3.2. NİĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNE GENEL BİR BAKIŞ.....	50
3.2.1. Niğde OSB'nin Kuruluşu ve Genel Yapısı	51
3.2.1.1. Niğde OSB'nin Kuruluş İşlemleri.....	51
3.2.1.2. Niğde OSB'nin Kuruluş Amaçları.....	51
3.2.1.3. Niğde OSB'nin Organizasyon Yapısı.....	52
3.2.2. Niğde OSB'nin Kuruluş Yerinin İncelenmesi	53
3.2.2.1. Makro Yaklaşımla (Bölgesel) Kuruluş Yeri İncelemesi.....	54
3.2.2.2. Mikro Yaklaşımla (Yerel) Kuruluş Yeri İncelemesi.....	54
3. NİĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNİN GÜNÜMÜZDEKİ DURUMU	54
3.3.1. Niğde OSB'nin Arz ve Talep Yapısı.....	55
3.3.1.1. Niğde OSB Tarafından Sunulan Hizmetler	55
3.3.1.1.1. Üretim Yönünden Sunulan Hizmetler	55
3.3.1.1.2. Diğer Destek Hizmetleri.....	57
3.3.1.1.3. Üretime Yardımcı Hizmetleri Sağlayan İştirakler.....	57
3.3.1.1.3.1. Enerji Santrali.....	58
3.3.1.1.3.2. Araç- Makine Parkı ve Teçhizat Durumu	58
3.3.1.1.3.3. İş ve Ticaret Merkezi.....	58
3.3.1.1.3.4. İnternet Servis Sağlayıcısı.....	58
3.3.1.2. Niğde OSB'ye Olan Talep.....	59

3.3.1.2.1. Yapılan Arazi Tahsisleri.....	61
3.3.1.2.2. Yıllar İçinde Faaliyete Geçen Kuruluş Sayısı.....	62
3.3.2. Arazi Fiyatlarının Ödeme Şekilleri	65
3.3.3. Niğde OSB'nin Üretim Yapısı	65
3.3.3.1. OSB'deki Firmaların Sektörel Dağılımı.....	66
3.3.3.2. OSB'deki Firmaların Enerji Kullanımı.....	66
3.3.3.3. OSB'deki Firmalarla İlgili Bazı Göstergeler.....	70
3.3.4. Niğde OSB'de Yatırım Yapmanın Nedenleri	73
3.4. Niğde Organize Sanayi Bölgesindeki Sorunlar ve Çözüm Önerileri.....	77
3.4.1. Elektrik Faturalarındaki TRT Payının Yüksek Olması.....	77
3.4.2. Niğde Organize Sanayi Bölgesi Genişleme Alanı	78
3.4.3. Emlak Vergileri, İlan Reklam Vergileri, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Harçlarının Organize Sanayi Bölgelerine Ödenmesi	79
3.4.4. OSB'lerin "Yeraltı Suları Hakkında Kanun" daki Yerinin Belirlenmesi	79
SONUÇ	81
KAYNAKLAR.....	83
EKLER	87
ÖZGEÇMİŞ	93

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Türkiye’de Organize Sanayi Bölgelerinin Nitelikleri	20
Tablo 2: Gelişmiş Ülkelerle Türkiye Arasında OSB Nitelik Farkları	20
Tablo 3: ÜBYKP(1973-1977) Döneminde Kararnamesi Çıkarılan OSB’ ler	23
Tablo 4: OSB’lere Verilen Kredilerin Geri Ödeme Şartları ile Kredilendirme ve Faiz Oranları	36
Tablo 5: OSB’lere Tanınan Muafiyetler	37
Tablo 6: Yatırımların Teşviki	38
Tablo 7: Niğde İl Nüfusunun İlçeler İtibari ile Dağılımı	43
Tablo 8: Niğde İli 2012-2013 Yılları Nüfus Karşılaştırması	44
Tablo 9: Niğde İli Sanayi Tesisi Sayısı ve Toplam İstihdam	46
Tablo 10: Niğde İlindeki Küçük Sanayi Siteleri	50
Tablo 11: Niğde OSB Yönetimi	52
Tablo 12: Niğde OSB Denetim Kurulu	53
Tablo 13: Niğde OSB Üst Kurulu Üyeleri	53
Tablo 14: Yıllara Göre Faaliyete Geçen Tesis Sayısı ve İstihdam Edilen İşçi Sayısı	59
Tablo 15: Niğde OSB’ ye Ait Parsel Dökümleri	61
Tablo 16: Yıllar içinde Faaliyete Geçen Kuruluş Sayısı ve İstihdam Edilen Toplam İşgücü	62
Tablo 17: Parsel Sayısına Göre Sektörel Dağılım	66
Tablo 18: 2011-2012-2013 Yılları Niğde OSB Elektrik Tüketim Bilgileri	67
Tablo 19: 2011-2012-2013 Yılları Niğde OSB Su Tüketim Bilgileri	68
Tablo 20: 2011-2012-2013 Yılları Niğde OSB Doğalgaz Tüketim Bilgileri	69
Tablo 21: Niğde Organize Sanayi Bölgesindeki Firmaların Sektörlere Göre Dağılımı	70
Tablo 22: 5. Bölge Teşvikleri Kapsamında Niğde ili	74

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: OSB'lerin Bölgelere Göre Yüzdesel Dağılımı	25
Şekil 2: Niğde İlinin Nüfus Yapısı	42
Şekil 3: Niğde Organize Sanayi Bölgesi Organizasyon Yapısı	53
Şekil 4: Niğde OSB Parsel Tahsis Durumu	62
Şekil 5: Niğde OSB' de Arsa Tahsisleri	65
Şekil 6: Niğde OSB sektörel Dağılımı	66
Şekil 7: Niğde OSB' nin 2011-2012-2013 Yılı Elektrik Tüketimi (kwh/ ay)	67
Şekil 8: Niğde OSB'nin 2011-2012-2013 Yılı Su Tüketimi (m ³ /Ay)	68
Şekil 9: Niğde OSB'nin 2011-2012-2013 Yılı Doğalgaz Tüketimi (m ³ /Ay)	69
Şekil 10: Niğde OSB' de Çalışan Sayısı	73

EKLER LİSTESİ

EK 1: Niğde OSB' nin Yerleşim Planı	87
EK 2: Türkiye' de Organize Sanayi Bölgeleri	88
EK 3: Türkiye' nin Sanayi Coğrafyası	89
EK 4: Niğde OSB'nin MEPAŞ Enerji Dağıtım Firmasından Satın Aldığı Elektiriğin Aralık 2013 Tarihli Faturası	90
EK 5: Niğde OSB'nin Aralık 2013 Tarihli Doğalgaz Faturası	91
EK 6: 25.05.2011 Tarihli Ve 2011/1808 Sayılı Kararnamenin Eki	92

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AR-GE	: Araştırma-Geliştirme
A.Ş.	: Anonim Şirket
BBYSP	: Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı
BKK	: Bakanlar Kurulu Kararı
Bkz.	: Bakınız
BM	: Birleşmiş Milletler
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
EB	: Endüstri Bölgesi
Ed.	: Editör
IMF	: International Monetary Found
İBYSP	: İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı
İDT	: İktisadi Devlet Teşekkülü
İŞGEM	: İş Geliştirme Merkezleri
KDV	: Katma Değer Vergisi
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsü
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Bşk.
KSS	: Küçük Sanayi Sitesi
NESOB	: Niğde Esnaf Sanatkarları Odaları Birliği
NİTSO	: Niğde Ticaret ve Sanayi Odası
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
OSBÜK	: Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu

RG	: Resmi Gazete
SB	: Serbest Bölge
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TC	: Türkiye Cumhuriyeti
TEKMER	: Teknoloji Geliştirme Merkezi
TGB	: Teknoloji Geliştirme Bölgesi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
Vb.	: Ve benzeri
YPK	: Yüksek Planlama Kurulu

GİRİŞ

Sanayi, ham veya yarı işlenmiş maddelerin fabrika veya imalathanelerde işlenerek kullanıma, tüketime hazır hale getirilmesidir. Sanayileşme ise, bir ülkenin ekonomik gelişmesinde sanayinin giderek tarımdan daha hızlı büyümesi ve böylece ekonomide öncü role sahip olması anlamına gelir. Sanayinin kurulup gelişmesinde gerekli ve etkili olan çeşitli faktörler mevcuttur. Bunlar hammadde, işgücü, sermaye, enerji, ulaşım ve pazar olarak sıralanabilir. Sanayi Devrimini geriden takip eden az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler sanayileşmek için çeşitli stratejiler izlerler. Bu stratejiler tarihi akışı içerisinde ithal ikameci, ihracata dayalı ve bilgi bazlı yenilikçi sanayileşme stratejileridir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllar olan 1923-1933 arası dönemde özel teşebbüse dayalı liberal bir ekonomik politika izlenmiştir. Yurtiçi tasarruflardaki ve altyapıdaki yetersizlikler ve özel sektörün istenen düzeyde harekete geçirilememesi ve 1929 Dünya Ekonomik Krizinin ortaya çıkması sonucunda, 1932 yılından sonra ülkemizde de ekonomi politikasında belirgin bir değişme meydana gelmiş, devletin ekonomiye müdahalesi artmış, devletçilik uygulamaya konmuştur. 1950' den sonraki dönemde devletin rolünü azaltmayı hedefleyen bir ekonomi politikası uygulamaya konmuştur. 1960'tan itibaren Türkiye'de planlı kalkınma dönemi başlamıştır. 1960-1980 arası dönemde uygulanan ithal ikameci sanayileşme stratejisi, 1980 sonrasında terkedilerek ihracata dayalı sanayileşme stratejisine geçilmiştir.

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) genel olarak, sanayi tesislerinin ulaşım, su, elektrik, kanalizasyon, banka, kantin, telefon, internet, doğal gaz ve ilk yardım gibi hizmetlerden faydalanacak şekilde organize olarak toplandığı ve çevreye verilebilecek zararların minimize edilmeye çalışıldığı üretim ve yerleşim alanlarıdır. OSB'ler gerekli altyapı hizmetlerini sunarak, sanayinin yerleşiminin ve gelişiminin belirli bir plana bağlı olarak yürütülmesi bakımından önem arz ederler. OSB'ler şehirleşme ve sanayileşme ilişkilerini düzenleme, sanayi işletmelerinin çevrede yaratacağı olumsuz etkileri kontrol edebilme imkânı sağlarken bir ülkenin bölgeleri arasında dengeli kalkınmayı gerçekleştirme amacına da hizmet eder. OSB'ler faaliyet

alanlarına, uygulama biçimlerine, kuran veya finanse eden kurumlara ve fonksiyonlarına göre olmak üzere dört ana ayrıma tabi tutulabilir.

Türkiye’de sanayi politikalarının uygulanması açısından önem arz eden sanayi bölgelerinin en önemli uygulamaları OSB’lerdir. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminden itibaren OSB’lere büyük önem verilmiştir. İlk OSB Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde 1962 yılında Bursa’da kurulmuştur. 2013 yılı itibariyle tamamlanan OSB sayısı 160’tır. Toplam OSB sayısı 273’ tür ve söz konusu OSB’lerde faaliyet gösteren işletme sayısı yaklaşık olarak 45.000’dir.

Zengin tarihe, kültürel değerlere ve doğal zenginliklere sahip Niğde, İç Anadolu’nun gözde şehirlerindedir. Geçmişte değişik medeniyetlere ev sahipliği yapan Niğde sanayi kenti olma yolunda hızla ilerlemektedir. Eğitim düzeyi yüksek, asayiş sorunu olmayan, yaşam şartları kolay ve ucuz olan Niğde, yakın gelecekte başta sanayi olmak üzere, üniversitesi, turizmi ve tarımı ile Türkiye’nin önde gelen illeri arasına girmeye adaydır.

1986 da temeli atılan Niğde Organize Sanayi Bölgesi; altyapısının büyük bir bölümü tamamlanmış olarak 1994 yılında hizmete sunulmuştur. Kuruluş tarihi 1985 olduğu için, zamanla birlikte sorunlarının çoğu aşılmış olan bir OSB’de yatırım yapmanın avantajları olduğu muhakkaktır. Bölgesel ve sektörel teşvik programında 5. Bölge olarak yer alan Niğde ve Niğde OSB’de; yatırımcılar bu programda yer alan KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsisi, faiz desteğinden yararlanabilmektedir. Niğde OSB’de vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği’nde 6. Bölge teşvikleri uygulanmaktadır. Aynı program çerçevesinde ”Büyük Ölçekli Yatırımlar” ve “Stratejik Yatırımlar” da desteklenmektedir.

Türkiye’de Sanayileşme Sürecinde Organize Sanayi Bölgeleri ve Niğde İli OSB Uygulaması adlı bu çalışmanın amacı, Türkiye’deki sanayileşme süreçlerini dönemler itibariyle ele alarak, Organize Sanayi Bölgeleri hakkında bilgi vermek ve Organize Sanayi Bölgelerinin sanayileşmedeki rolünü vurgulayarak Niğde Organize Sanayi Bölgesinin karşılaştırmalı üstünlüklerini ve eksikliklerini tartışmaktır. Türkiyede’ki sanayileşme sürecinin Organize Sanayi Bölgeleri bağlamında ele alındığı tez çalışmamızda bölümlerin geniş olması sebebiyle konu ana hatlarıyla verilemeye

alışılmıştır.

Birinci bölümde sanayi ve sanayileşme kavramları açıklanmaya çalışılmış ve genç bir cumhuriyet olan Türkiye' nin sanayileşme sürecinde izlemiş olduğu politikalara değinilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde Organize Sanayi Bölgelerinin tanımı, tarihsel süreç içerisinde dünyada ve Türkiye' de gelişimi, hukuki dayanakları, organ ve yetkileri tartışılmıştır.

nc ve son bölümde Niğde ilinin genel özellikleri verilmeye çalışılmış, Niğde sanayisinin tarihsel süreç içerisinde gelişimi ele alınmış ve Niğde Organize Sanayi Bölgesine ilişkin detaylı bilgiler verilmeye çalışılmıştır.

Sonuç bölümünde, çalışmaya genel bir bakış yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE SANAYİLEŞME HAREKETLERİ

1.1. SORUNSAK VE STRATEJİ

Gelişmekte olan toplumların sanayileşme politikalarının genel olarak, dışalım ve ithal ikameci dışa açılma şeklinde ikiye ayrıldığı bilinmektedir. Türkiye’deki sanayileşme politikalarında 1930’larda devletçi bir tutumla dışalım yerine yerli üretime ağırlık verilmesi, özellikle sanayileşmede belirli atılımların gerçekleşmesine vesile olmuştur. 1930’larda izlenen ithal ikameci politikalarla birlikte dayanıklı tüketim mallarının üretimini içeren sanayileşme hamleleri sayesinde 1980 yılından günümüze kadar süregelen dış satıma dayalı büyüme politikası da ülkemize sınai ürün dışsattımında önemli başarılar getirmiştir. Söz konusu bu süreçlerden de anlaşılacağı üzere konjoktüre göre dizayn edilen politikalar, belirlenen stratejiler ve geliştirilen taktikler ülkeler adına olumlu ya da olumsuz neticeler doğurmakla beraber onların sanayileşme ya da sanayileşememe gerçekliklerini de ortaya koymaktadır. Kalkınmak için iki farklı model de strateji belirleyen toplumların bundan ne oranda başarı sağlayacaklarını gelecek gösterecektir.

1.1.1. Sanayileşme Kavramı

Sanayi, ham veya yarı işlenmiş maddelerin fabrika ve imalathanelerde işlenerek kullanıma ve tüketime hazır hale getirilmesidir. (Ertekin, 1998: 165). Sanayi faaliyetleri sonucunda üretilen tüketim malları pazara sunulur. Bu üretim esnasında el tezgâhından atölyeye, imalathaneden fabrikaya kadar çok çeşitli ölçekte üretim yeri tesis olarak kullanılabilir. Ayrıca sanayi kavramı dar kapsamlı olarak imalat sanayi, geniş kapsamlı olarak da madencilik ve enerji sektörlerini kapsamaktadır. (Kepenek ve Yentürk, 2012:344).

Sanayileşme ise, bir ülkenin ekonomik gelişmesinde sanayinin giderek tarımdan daha hızlı büyümesi ve böylece ekonomide öncü role sahip olması anlamına gelir. Sanayileşme sadece üretim faktörlerini verimli bir şekilde bir araya getiren fiziksel bir

durum değildir, aynı zamanda sosyal ve kültürel bileşenleri de içeren bir yönetim sorunudur. Bu bağlamda sanayileşme ve kalkınma birbirine benzer anlamlar içerir ve aynı yönlü hareket ederler. Kalkınmanın sosyal ve kültürel bileşenleri gerçekte sanayileşme için de geçerlidir.(Yurdakul, 2005:6).

Dünya Bankası'na göre sanayileşme “ülkenin iktisadi gelişmesinde, tarımdan hızlı büyümesi ve kademeli olarak ekonomide öncü rol oynar hale gelmesidir” diye tanımlanmaktadır. Avusturalya'lı İktisatçı Colin Clark ise sanayileşmeyi dar anlamda ülke ekonomisinde sanayi sektörünün tarım ve hizmetler sektörüne oranla genişlemesi ve üretimde makineleşmenin yoğun olarak kullanılması, geniş anlamda ise yeni üretim tekniklerinin uygulanarak ürün kalitesinin yükseltilmesi, üretimin azalan maliyetlerle sağlanmasının yanı sıra toplumdaki iktisadi, sosyal ve toplumsal tüm değişmeler biçiminde tanımlamıştır.

1.1.2. Sanayinin Kuruluşunda Etkili Olan Faktörler

Sanayinin kurulup gelişmesinde gerekli ve etkili olan çeşitli faktörler mevcuttur. Bunlar hammadde, işgücü, sermaye, enerji, ulaşım ve pazar olarak sıralanabilir.

- **Hammadde:** Hammaddeler yeraltından veya yerüstünden elde edilebilmektedir. Yeraltından elde edilen hammaddelere örnek olarak metalik ve metalik olmayan madenler sayılabilir. Tarımsal, hayvansal ürünler ve orman ürünleri de yer üstünden elde edilen hammaddelerdir.
- **İş Gücü:** Sanayide makineleşme önemli olsa da işgücü, özellikle eğitilmiş ve nitelikli işgücü her zaman için büyük önem arz etmektedir.
- **Sermaye:** Hem parasal kaynakları hem de söz konusu bu kaynaklarla elde edilen makine, teçhizat ve benzerlerini ifade eder. Bir sanayinin en önemli kuruluş koşullarındandır.
- **Enerji:** Bir üretim tesisinin yukarıda bahsedilen hammadde, işgücü ve sermayeyi kullanarak bir üretim yapabilmesi enerji faktörü sayesinde gerçekleşir. Bu üç faktör enerji kullanarak bir ürün ortaya çıkarır. Bu bağlamda enerji çeşitliliği ve maliyeti oldukça önemlidir.

- Ulaşım ve Pazar: Günümüzde en az üretim kadar üretilen malın pazarlanması da önemlidir. Bu açıdan ulaşım yolları ve potansiyel pazarlara yakınlık hem taşıma hem de zaman maliyetini etkileme yönüyle bir sanayinin kuruluşunu etkileyen faktörlerdendir.

1.2. SANAYİLEŞME STRATEJİLERİ

Sanayileşme stratejileri ülkelerin sanayileşmeyi gerçekleştirebilmek için uyguladıkları yöntemleri ifade eder. Sanayi devrimini geriden takip eden az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler sanayileşmek için çeşitli stratejiler izlerler. Bu stratejileri tarihi akışı içerisinde ithal ikameci, ihracata dayalı ve bilgi bazlı yenilikçi sanayileşme stratejileridir.

1.2.1. İthal-ikameci (İçe Dönük) Sanayileşme Stratejisi

İthal ikameci sanayileşme stratejisi, daha önce yurt dışından ithal edilen bir malın yerli üretimi teşvik etmek ve döviz tasarrufu sağlamak amacıyla yurt içinde üretilmesi şeklinde tanımlanabilir. Modelin kuramsal çerçevesi 1930' lu ve 1940' lı yıllarda Latin Amerika ülkelerinde yaşanan otarşik gelişme modelinin sağladığı sanayileşme deneyiminden kaynaklanır. (Alpar, 1982: 116). Bu stratejinin kolay ve ilk aşamasında tüketim malları, ikinci aşamasında ise ara malları ve yatırım malları yurt içinde üretilir. Ancak pazar darlığı ve sermaye yetersizliği dolayısıyla, ikinci aşama sanayileri optimum ölçekte kurulamayabilmektedir. Buna bağlı olarak sanayileşme ve kalkınmalarının yavaşladığını gören ülkeler, ihracata dayalı (dışa dönük) sanayileşme stratejisine yönelmişlerdir. (Han ve Kaya, 2004:207).

Ülkemizde ithal ikameci stratejiye “Devletçi Sanayileşme” ile birlikte 1933 yılında hazırlanan sanayileşme programı doğrultusunda 1934 yılında uygulamaya konulan Birinci Beş Yıllık Sanayileşme planı ile birlikte geçilmiştir. Planda düşünülen hedefler incelendiğinde Türkiye ekonomisinin gelişmesi için hızlı bir sanayileşme politikasının uygulanmasına öncelik verildiği açıkça görülmektedir (Sevgi, 1994:50)

1.2.2. İhracata Dayalı Sanayileşme Stratejisi

İhracata dayalı sanayileşme stratejisinde, “Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi” ne uygun bir sanayileşme modeli öngörülür. Gelişme potansiyeline sahip sektörlerin teşvik edildiği bu stratejide hedef yurt dışı piyasalar olduğundan Pazar darlığı sorunu ortadan kalkmakta ve dolayısıyla optimum ölçekte sanayiler kurulabilmektedir. (Han ve Kaya, 2004: 208). Stratejinin başarılı olabilmesi için ürünlerin rekabet gücü, dış piyasa koşulları, mal farklılaştırmasına gidebilmek gerekir. Rekabet gücünü artırmak için, döviz kuru politikası, ithalat rejimi, maliye politikası teşvikleri ve kredilere ilişkin teşvikler kullanılır.

Ülkemizde ihracata dayalı sanayileşme stratejisi 24 Ocak 1980 Kararları ile birlikte benimsenmiştir. Bu dönemde alınan kararlar ile birlikte Türkiye dışa açık bir ekonomi politikası ile beraber döviz darboğazını aşmış ve diğer ülkelerle rekabet edebilir bir seviyeye ulaşmıştır. İhracata dayalı bir sanayileşmeyi teşvik eden 24 Ocak Kararları ile %49 oranında bir kur ayarlaması yapılarak esnek kur sistemine geçilmiş ve diğer ülkelerle paralel ve bütünleştirici yönde gelişmeler sağlanmıştır.

1.2.3. Bilgi Bazlı Yenilikçi Sanayileşme Stratejisi

Bilgi bazlı yenilikçi sanayileşme stratejisinde, geleneksel sanayi anlayışı ve bunun arka planındaki sanayi toplumu vizyonu değil, bilgi toplumu vizyonu esastır. Bu stratejide, sanayileşmeye toplumsal bütün (teknolojik, ekonomik, politik, sosyal ve kültürel alanlar bütünü) olarak yaklaşılır. Yenilik üreten AR-GE mekânları ve üniversiteler ön plandadır, ülkenin potansiyelleri değerlendirilir ve öncelikli sektörler belirlenir, bütünleşik eğitim, teknoloji, AR-GE ve yenilik politikaları oluşturulur, üniversite sanayi işbirliği ile toplumsal katılım en üst düzeye taşınır. (Erkan, 2007: 2-353). Dünyada bilgi bazlı sanayileşmede başarılı ülke örneklerine baktığımızda, ABD ve Japonya gibi gelişmiş ülkelerin öncü konumda olduğu, İrlanda, Finlandiya ve İngiltere'nin bilgi toplumuna başarılı geçişler yaptığı; Güney Kore, Hindistan ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin yeni atılımlar içinde olduğu gözleniyor. Ayrıca Avrupa Birliği de Lizbon Stratejisi ile bilgi toplumuna geçiş arayışlarını sürdürüyor. Çoğu ülkede bilgi toplumuna geçiş stratejisini oluşturmuş bulunuyor. Değinilen ülkelerin bilgi bazlı

sanayileşme deneyimleri incelendiğinde; Bilgi bazlı sanayileşme için uzun dönemli yenilikçi bir stratejiyi benimsemiş oldukları görülüyor. (Erkan, 2007: 152).

1.3. TÜRKİYE'DE SANAYİLEŞME SÜRECİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Türkiye'nin tarihsel süreç içerisindeki sanayileşme aşaması yakın tarih ile ilintili olduğu kadar Osmanlı Devleti'nin sanayileşmede izlediği politikalarla da ilgilidir. Zira sanayileşmenin sadece üretim faktörlerini verimli bir şekilde bir araya getiren fiziksel bir durum olmadığı, aynı zamanda sosyal ve kültürel bileşenleri de içeren bir süreç olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Sanayileşme politikalarının birbirleriyle bağlantılı ve ortaya çıkan sonuçlara göre devam edebilen bir kavram olduğu göz önüne alındığında Türkiye'deki sanayileşme sürecinin analizine Osmanlı Döneminden başlamak doğru olacaktır.

1.3.1. Osmanlı'nın XIX. Yüzyıl Öncesi Durumu

Osmanlı Devleti'nin genel sanayi yapısı, küçük ölçekli üretim birimlerinden oluşan kırsal kesimde tarım üretiminin gerektirdiği, kentsel kesimde ise dokumacılık, giyim, gıda, madeni ev eşyası ve yapı gereçleri gibi alanlarda ve yakın pazar için üretimde bulunan bir yapı olarak açıklanabilir. (Kepenek ve Yentürk, 2012: 14). Bununla birlikte Osmanlı Devleti'nin sanayi alanında çok geri kalmadığı, Sanayi Devrimi'ne kadar sanayi üretiminde diğer ülkelerle rekabet edebilecek düzeyde olduğu da bir gerçektir. (İnalçık, 1993:274). Ancak kendi iktisadi düşünce yapısı, sömürgeci politikalar izlememesi, XVI. yy. da Avrupa ülkelerine verdiği kapitülasyonlar neticesinde yerli sanayinin gelişmemesine bağlı olarak söz konusu ülkelerin sanayilerine bağımlı bir ülke haline gelmesi, 1838 yılında İngiltere ile yapılan Balta Limanı Sözleşmesi ve bunu takiben Fransa ve diğer Avrupa ülkeleri ile yapılan benzer sözleşmeler ile Osmanlı Ekonomisi Avrupa ülkeleri için açık bir pazar haline gelmiştir. (Buluş, 2003:12).

Osmanlı Devletinin son yıllarında, 1913' te sanayi alanında bazı atılımlar yapmak üzere "Teşvik-i Sanayi Kanunu Muvakkatı" adıyla bir yasa çıkarılmış, ama

devletin çökmek üzere oluşu ve ülkenin içinde bulunduğu karışık durum bu yasanın etkili olmasını ve beklenen sonuçların elde edilmesini engellemiştir.

Milli iktisat anlayışı içinde on beş yıllığına çıkarılan bu yasa ile teşvik tedbirleri oluşturulmuştur. Ancak, özellikle kapitülasyonlar ve 1838' den beri çeşitli düzenlemelerle devam eden serbest dış ticaret düzeni içinde, ayrıca devam eden savaşlar nedeniyle yerli sanayiye korumaya yönelik ithalat yasakları koyamama, koruyucu gümrük uygulamalarına gidilememiştir. (Eroğlu, 2007:64)

1.3.2. Milli Liberal Ekonomi Dönemi

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllar olan 1923-1933 arası dönemde özel teşebbüse dayalı liberal bir ekonomik politika izlenmiş, özel teşebbüsün hareket kabiliyetini sınırlandıran devlet müdahaleleri minimum seviyede tutulmuş ve devlet ekonomide sadece teşvik edici bir rol oynamıştır. (Boratav, 2006: 43). Bu dönemde temel politika özel girişim eliyle serbest piyasa şartlarında sanayileşmektir. Bu paralelde, 1923 yılında İzmir'de düzenlenen 1. Türkiye İktisat Kongresi'nde, devletin özel teşebbüse yardımcı olacağı ve özel teşebbüsün ekonomik gücünü aşan alanlarda faaliyet göstereceği hükmü getirilmiştir. Devlet özel sektörü desteklemiş, fakat özel sektörün yetersiz kaldığı durumlarda gerekli müdahaleleri yapıp yatırımları gerçekleştirmiştir. (Karluk, 2007: 211-212).

1923 yılında Türkiye İş Bankası, 1924 yılında Sanayi ve Maadin Bankası kurulmuştur. 1927 yılında ise gümrük, vergi, ulaşım, hammadde temini hususlarında birtakım kolaylıklar getirilerek ulusal sanayinin canlandırılması amaçlanmıştır. Bu uygulamalar neticesinde 1927 yılında yapılan sanayi sayımında %43,5' i tarım, %23,8'i dokuma, %22,6'sı maden, makine ve onarımı grubunda yer alan 65.000 civarında işletme tespit edilmiştir. (Ertin, 2010: 166).

Ancak yurt içi tasarruflardaki ve altyapıdaki yetersizlikler ve özel sektörün istenen düzeyde harekete geçirilememesi gibi faktörlere ek olarak 1929 Dünya Ekonomik Krizinin ortaya çıkması liberal ekonomik politikaların 1930'lara gelindiğinde önemli ölçüde değiştirilmesine yol açmıştır.

1.3.3. Devletçi Sanayileşme

1929 Dünya Ekonomik Krizi dünya genelinde, temel felsefesi piyasalara güven duymak olan liberal iktisat düşüncesini sarsmış, temelinde kamunun ekonomiye aktif müdahalesi olan Keynesyen yaklaşımın Klasik Doktrine tepki olarak doğmasına neden olmuştur. Bu bağlamda özellikle gelişmekte olan ülkeler iktisadi kalkınmalarında Keynesyen ekonomi politikalarına yönelmiştir. 1932 yılından sonra ülkemizde de ekonomi politikasında belirgin bir değişim meydana gelmiş, devletin ekonomiye müdahalesi artmış, devletçilik uygulamaya konmuş ve hatta 1930' lu yıllarda planlama denemelerine yer verilmiştir. (Boratav, 2005:137).

Böylece, Cumhuriyetin kurulmasından sonraki ilk 10 yılda özel sektör korunarak teşvik edilmesine rağmen o günkü ekonomik şartlar, özel sermaye birikiminin yetersizliği, girişimci azlığı, nitelikli işgücü açığı, dış rekabet gibi nedenlerle özel sektör vasıtası ile sanayileşmede yeterli başarıya ulaşılamamış ve buna bağlı olarak Türkiye'de sanayileşmeyi ve ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmek için devletin sanayi tesisleri kurup işletmesinden başka çare olmadığı görülmüştür. Yoğun olarak sanayi sektöründe uygulanan devletçilik, iki sanayi planı ile uygulamaya geçirilmiştir. Bir grup Sovyet uzmanına sanayi programı niteliğinde hazırlatılan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı (BBYSP) 17 Nisan 1934 tarihinde yürürlüğe konmuş ve 1934-1938 yılları arasında uygulanmıştır. BBYSP' de büyük ölçüde ithal edilen un, şeker, pamuklu kumaş, kömür, demir ve akaryakıt gibi temel ihtiyaç maddelerinin üretimine öncelik verilmiş yatırım planı niteliğinde olan BBYSP başarı ile uygulanmış ve öngörülen 23 tesisten 4'ü dışında tamamı kurulup üretime geçirilmiştir. 1936 yılında İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı (İBYSP) (1938-1942) hazırlanmaya başlanmıştır. 1938 yılında yürürlüğe konması öngörülen liman yapımı gibi altyapı yatırımlarına yönelik çalışmalara öncelik verilmiştir. İBYSP bu yönüyle BBYSP' den daha ileri bir plandır. Ancak, İBYSP önemli ölçüde potansiyel gelişme vaat etmesine rağmen İkinci Dünya Savaşının başlaması dolayısıyla uygulanamamıştır. (Şahin, 2007: 59-64).

1960 öncesi dönemde hazırlanan bu sanayi planları, tüm ekonomiyi kapsamayan, sadece kamu yatırımlarını disiplin altına almayı amaçlayan planlardır ve doğrudan doğruya plan hazırlığı ile görevli kuruluşlar tarafından hazırlanmamışlardır.

Söz konusu planların kabul ve uygulama şekilleri de belirli usullere bağlanmamış olduğu için Türkiye’de bu dönemin bir “Planlı Dönem” olduğu söylenemez.

1.3.4. İkinci Dünya Savaşı Sonrası Ulusal ve Yabancı Sermayeye Dayalı Sanayileşme

İkinci Dünya Savaşı sonrasında; Marshall Planı’nın uygulamasına ilişkin Semih Baran Planı, uygulamaya konulamayan 1947 Beş Yıllık İktisadi Kalkınma Planı, 1950’ de Dünya Bankasından istenen Barker Raporu hazırlanmıştır.

1950’ den sonraki dönemde “Liberal Ekonomi” adı verilen ve devletin rolünü azaltmayı hedefleyen yeni bir ekonomi politikası uygulamaya konmuştur. Buna rağmen kamu kesiminin ekonomi içindeki ağırlığı azaltılamamış, ancak kamu harcamaları içinde altyapı yatırımlarının payı büyük ölçüde artmıştır. Alt yapı yatırımcılığı dönemi olarak da bilinen 1950-1960 yılları arasında önemli karayolları, su, liman, enerji projeleri gerçekleştirilmiştir.

1.3.5. Planlı Kalkınma Dönemi

1950’den sonraki dönemde kamu harcamalarının önemli miktarda artması ve yıllık bütçelerin orta ve uzun dönemli politika ve dengelere oturtulması, makro kararların uyum ve koordinasyonunun sağlanması ihtiyacını doğurmuştur. Buna bağlı olarak da ekonominin bir plana bağlanması fikri genel kabul görmüş ve planlama 1961 Anayasasına girmiştir. Bu bağlamda 1960 yılında kalkınma planlarını hazırlamak ve yürütmekte görevli Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kurulmuştur. Böylece Türkiye’de planlı kalkınma dönemi başlamıştır. (Ertin, 2010: 112).

1950 yılında yapılan sanayi sayımında 84.000 civarında işletme tespit edilmiştir. 1950’lerden itibaren özel girişime kredi sağlayarak destekleyen Türkiye Sanayi Kalkınma Bankası’nın kurulması özel sanayinin gelişmesinde etkili olmuştur. 1963 yılında yapılan sanayi ve işyeri sayımında 3012’ si büyük ölçekte olan 161.000 civarında işletme tespit edilmiştir. 3012 adet büyük işletmenin 283 adedi kamuya aittir.

1960 yılından günümüze kadar olan süreçte 10 adet Kalkınma Planı uygulamaya konulmuştur. Bu planlar aşağıda yer almaktadır.

1. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967)
2. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968-1972)
3. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977)
4. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983)
5. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989)
6. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994)
7. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000)
8. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005)
9. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013)
10. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2014-2018)

Planların genel ilkesi pazar ekonomisinin geliştirilmesi ve etkinleştirilmesi olmuştur. Planlama yaklaşımı kamu için emredici olurken özel kesim için yol gösterici nitelikte olmuştur. Planlı Kalkınmaya geçilmesi sonucunda idarenin belli prensiplere göre hareket etmesi gerekmiş ve kamu yatırımları disiplin altına alınmıştır. 1980 öncesinde kamu yatırımları sosyo-ekonomik altyapının yanı sıra büyük sermaye gerektiren ve özel kesimin gerçekleştiremediği alanlarda olurken 1980 sonrasında bu yaklaşım önemli ölçüde azalmış ve sosyo-ekonomik altyapı yatırımlarına ağırlık verilmiştir. 1960-1980 arasında uygulanan ithal ikameci sanayileşme stratejisi 1980 yılında terk edilerek ekonominin dışa açılması ve serbest piyasa ekonomisinin oluşturulması süreci hızlandırılmıştır.

1.4. TÜRKİYE'DE SANAYİNİN BÖLGESEL DAĞILIMI

Başlıca sanayi kolları gıda, meşrubat, tekstil, maden, otomotiv, kimya sanayileri olan Türkiye'de sanayinin dağılışı çok dengeli değildir. Ülke sanayisinin %60' ı Marmara Bölgesinde toplanmıştır. Marmara Bölgesi içinde de İstanbul en önemli merkezdir. Diğer önemli merkezler Kocaeli ve Bursa'dır. Marmara Bölgesinden sonra

sanayinin yoğun olduğu ikinci bölge Ege Bölgesidir. Burada İzmİr, İstanbul'dan sonra ikinci büyük sanayi şehridir. Sanayinin yoğun olduğu diğer alanlar Batı Karadeniz Bölümü ve Akdeniz Bölgesindeki Çukurova'dır. Ayrıca şehir bazında Eskişehir, Kayseri, Konya, Ankara, Gaziantep ve Kırıkkale çeşitli sanayi kollarının kümelenildiği yerlerdir. (Ertin, 2010: 170-179).

İKİNCİ BÖLÜM

SANAYİLEŞME SÜRECİNDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

2.1. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN TANIMI

Organize Sanayi Bölgeleri, sanayileşmenin düzensiz ve plansız olarak gelişmesi sonucunda ortaya çıkan sorunları çözmek için batıda geliştirilmiş bir bölgesel kalkınma modelidir. (Altay, 1992: 201).

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) için birçok tanım mevcuttur. OSB'ler genel olarak, sanayi tesislerinin ulaşım, su, elektrik, kanalizasyon, banka, kantin, telefon, internet, doğalgaz ve ilk yardım gibi hizmetlerden faydalanacak şekilde organize olarak toplandığı ve çevreye verilebilecek zararların minimize edilmeye çalışıldığı üretim ve yerleşim alanları şeklinde tanımlanabilir.(Altay, 1992: 201). Başka bir ifadeyle, OSB'ler özel sektör sanayi yatırımlarının belirli bölgelere yönlendirilmesi, mevcut yatırımların desteklenmesi ve gelişmekte olan sanayilerin arazi ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla dönük olarak geliştirilen mekânsal teşvik araçlarıdır.

Tarihi süreç içerisinde gelişmiş ülkelerde, sanayileşme hareketlerinin görüldüğü bölgelerde, firmaların yoğunlaştığı ve aralarında çok sıkı ilişkilerin olduğu görülmüştür. (Dinler, 2012: 70).

Nitekim Birleşmiş Milletlerin tanımına göre Organize Sanayi Bölgeleri “ Birbiri ile işbirliği halinde üretim yapan küçük ve orta ölçekteki işletmelerin, planlı bir alanda ve ortak altyapı hizmetlerinden yararlanacak şekilde standart fabrika binaları içinde toplanmalarıdır.” (Özdemir, 1990: 8).

Organize Sanayi Bölgeleri, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun üçüncü maddesine göre ise, “sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla; sınırları tasdik edilmiş, arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dahilinde gerekli idari, sosyal ve teknik altyapı alanları ile küçük imalat ve tamirat, ticaret, eğitim

ve sağlık alanları, teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dahilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu Kanun hükümlerine göre işletilen mal ve hizmet üretim bölgelerini ifade eder.”

2.2. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

19. yüzyılda başlayan sanayileşme hareketleri, dünyanın birçok ülkesini etkilemiş ve Organize Sanayi Bölgelerinin dünyadaki ilk uygulamaları görülmeye başlanmıştır. 19. yüzyılın ilk yarısında Kuzey Amerika'daki dokuma imalathanelerinin bir arada kurulması sonucu, sanayi bölgelerinin ilk örnekleri oluşturulmuştur. Sanayi Bölgesi, sanayileşmenin bir aracı olarak ortaya atılmış ilk planlı Organize Sanayi Bölgesi uygulaması 1896 yılında İngiltere'nin yakınında kurulan “Trafford Park” isimli bölge olmuştur.

20. yüzyılın başlarında başta Amerika Birleşik Devletleri (ABD) olmak üzere diğer gelişmiş ülkelerde de Organize Sanayi Bölgeleri uygulamalarına başlanmıştır. Amerika' da 1905 ve 1909 yıllarında özel girişimciler tarafından Chicago'da kurulan “Central Manufacturing” ve “Clearing” adlı bölgeler ilk modern Organize Sanayi Bölgeleri olma özelliğini taşımaktadırlar. (Özdemir, 1990:6).

İlk uygulamaların amacı, verimlilik artışı ve sanayilerin altyapısı hazır arsa ihtiyaçlarını karşılayarak bu bölgeleri geliştiren özel firmaların kar elde etme istekleri olmuştur. İkinci Dünya Savaşıyla birlikte başlayan dönemde OSB'ler küçük ve orta ölçekli işletmelerin geliştirilmesi amacıyla hizmet eder bir biçimde bir devlet yatırımı olarak uygulanmaya başlamıştır.

1953 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde yapılan bir araştırmada, Amerika'da 122 adet Organize Sanayi Bölgesinin olduğu tespit edilmiş ve 1970'lere gelindiğinde ise Organize Sanayi Bölgesi sayısının 1000' den fazla olduğu ortaya çıkmıştır. İtalya'da ise ilk Organize Sanayi Bölgesi 1904 yılında Napoli Belediyesi tarafından kurulmuştur. Kuzey İtalya, 1953 yılına kadar sanayileşme açısından güneydeki bölgelerine göre daha çok geliştiğinden 1953 yılına kadar 7 adet Organize Sanayi Bölgesi kurulurken, Güney İtalya'da ise yalnızca 1 adet Organize Sanayi Bölgesi kurulmuştur.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde bölgesel gelişmeyi sağlamak ve bölgelerin sanayi hareketlerine yön vermek amacıyla çeşitli tarihlerde ve çeşitli sayılarda kurulan Organize Sanayi Bölgelerinin yoğun olarak 1950'lerde sonra kurulduğunu söylemek doğru olacaktır.

Türkiye'deki Organize Sanayi Bölgelerinin gelişimi incelendiğinde ise uygun yer bulmak, altyapı tesislerini kurmak, teçhizat ve nitelikli personel bulmak ve en önemlisi kırsal alanda düzensiz olarak yaygınlaşan sanayi kuruluşlarını bir araya toplamak gayeleriyle Organize Sanayi Bölgesi Kurulması fikri ortaya atılmış ve Türkiye'de ilk olarak 1962 yılında Bursa'da ilk Organize Sanayi Bölgesi kurulmuştur. Bursa Organize Sanayi Bölgesinde görülen olumlu gelişmeler sonucunda 1964 yılından itibaren Manisa, Konya, Bartın ve Ankara Organize Sanayi Bölgelerinin planlaması yapılmıştır. 1983 yılı sonuna kadar, 21 yıllık bir sürede 6 adet Organize Sanayi bölgesi tamamlanmış ve bazı illerdeki Organize Sanayi Bölgeleri ihtisas Bölgeleri olarak planlanmıştır. (Ozangil, 2003: 37).

2.3. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN AMAÇLARI

Organize Sanayi Bölgeleri, sanayinin kurulabilmesi için gerekli fiziki ihtiyaçları karşılarken, sanayi işletmelerini verimli çalışabilmeleri için uygun bir ortam ve pratik bir eğitim imkânı sunmaktadır. Sanayi ilişkilerinde birbirini besleyen bir çevre kurmaktadır. Ayrıca bu bölgeler, şehirler bazında sanayi alanı ile kullanışlı arazi alanlarını ayırmayı sağlamakta ve elverişli arazilerin korunmasını mümkün kılmaktadır. (Özdemir, 1991: 76).

Organize Sanayi Bölgeleri temel olarak şu üç amacın gerçekleştirilmesi amacıyla oluşturulmaktadır.

- Orta ve küçük ölçekli sanayi işletmelerinin gelişimini sağlamak ve bunlara daha iyi üretim imkanları sunmak
- Ekonomik açıdan farklılaşan bölgeler arasında dengeli kalkınmayı gerçekleştirmek
- Sanayi kuruluşlarını büyük şehir merkezlerinden çıkararak, sanayinin uygun, planlı ve programlı yerleşmelerini sağlamaktır.

Söz konusu bu temel amaçların yanında Organize Sanayi Bölgelerinin diğer amaçları da şu şekilde sıralanabilir.

- Sanayinin disipline edilmesi adına altyapısı hazır olan bu bölgelerin neyi, nerede üreteceğine karar verme durumundaki girişimcileri cesaretlendirmesi ve onlar için güvence oluşturmaları
- Şehirlerin planlı yerleşimine ve gelişimine katkıda bulunma
- Birbirini tamamlayan sanayicilerin belli bir plan dahilinde üretim yapmaları yoluyla üretimde verimlilik ve karlılık sağlama,
- Sanayiye az gelişmiş bölgelerde yaygınlaştırma,
- Tarım alanlarının sanayide kullanılmasını engelleme,
- Ortak tesisler vasıtasıyla arıtma yaparak çevre kirliliğini önleme. (Eyyüboğlu, 2005: 68).

2.4. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN TÜRLERİ

Organize Sanayi Bölgeleri faaliyet alanlarına, uygulama biçimlerine, kuran veya finanse eden kurumlara ve fonksiyonlarına göre olmak üzere dört ana ayırma tabii tutulabilir.

2.4.1. Faaliyet Alanlarına Göre

Faaliyet alanlarına göre OSB'lerin üç farklı türü vardır. Bunlar:

- Karma Organize Sanayi Bölgeleri: Birbirinden farklı iş kollarında üretim yapan tesislerin yer aldığı OSB'lerdir. Özellikle imalat sektörünün faaliyet gösterdiği ihtisaslaşmaya yönelik bir standartlaşma ortaya konulan bu OSB türleri ülkemizdeki en yaygın OSB türüdür.
- İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri: Aynı sektör grubunda ve bu sektör grubuna dahil alt sektörlerde yoğunlaşan üretim tesislerinin yer aldığı OSB'lerdir. Ülkemizde çok yaygın olmamakla birlikte İstanbul Tuzla Deri, İzmir Menemen Deri, Afyon Karahisar İncehisar Mermer, Denizli

Deri tamamlanan ihtisas OSB'leridir.

- Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri: Bitkisel ve hayvansal üretime ve bunların işlenmesine yönelik üretim tesislerinin bir arada yer aldığı OSB türüdür.

2.4.2. Uygulama Biçimlerine Göre

Uygulama Biçimlerine Göre OSB'lerin üç farklı türü vardır. Bunlar:

- Araziyi İyileştirerek Arsa Satan Organize Sanayi Bölgeleri: Bu tip Organize Sanayi Bölgelerinde uygun bir arazi parçası engebeleri giderilip parsellere ayrılmakta ve herhangi bir hizmet ile donatılmadan girişimcilere satılmaktadır. Tanımından da anlaşılacağı üzere bu tip OSB'ler genellikle arazi sahipleri veya arazi alım satım işlemleri ile uğraşan firmalar tarafından belli bir arazinin satışını sağlamak veya hizmetlendirmek amacı ile kurulmaktadır. Bu nedenle bu türde OSB'lerde çeşitli şekillerde sağlanabilecek ve sağlanması istenen yararların hiçbiri söz konusu olmamaktadır.
- İyileştirilip Donatılmış Arsalar ile Birlikte Satılık veya Kiralık Fabrika Binaları Sunan Organize Sanayi Bölgeleri: Bu tip OSB'lerde sanayici firma satın aldığı arsaya kendisi tesis kurabileceği gibi daha önceden OSB yönetimi tarafından inşa edilen bir tesisi satın alabilir veya kiralayabilir.
- Organize Sanayi Bölgeleri ile Birlikte Yeni Bir Şehrin de Planlaması: Bu tip OSB'ler oluşturulurken OSB ve kamu yönetimi şehir planlamasını da göz önünde bulundurlar. Burada hem şehrin büyümesi hem de sanayinin olumsuz etkilerinin minimal seviyede tutulması hususları hesaba katılır.

2.4.3. Kuran veya Finanse Eden Kurumlara Göre

Kurum veya finanse eden kurumlara göre OSB'ler de üçe ayrılır. Bunlar:

- Özel Sektör Tarafından Kurulan Organize Sanayi Bölgeleri: Yatırımcılar

veya arazi sahipleri tarafından kar elde etmek amacıyla kurulan OSB'lerdir.

- Kamu Kuruluşları ve Özel Sektör Tarafından Birlikte Kurulan Organize Sanayi Bölgeleri: Kamu kuruluşlarının özel sektörle işbirliği yapması ile kurulan bölgelerdir.
- Kamu Kuruluşları Tarafından Kurulan Organize Sanayi Bölgeleri: Kamu kuruluşlarının çeşitli amaçlar (kalkınma, işsizlik, trafik vb. Problemleri ortadan kaldırma) güderek kurduğu bölgelerdir.

2.4.4. Fonksiyonlarına Göre

Fonksiyonlarına göre Organize Sanayi Bölgeleri, genel amaçlı ve ihtisaslaşmış OSB'ler olarak ikiye ayrılır. Yaygın olan genel amaçlı OSB'lerdir. Her türlü malın üretildiği sanayi bu bölgelerde toplanmaktadır. Çok yaygın olmayan retim yapıları farklılık gösteren İhtisaslaşmış OSB'ler üretim yapılarındaki farklılıklardan dolayı beşe ayrılmaktadır.

- Tek Tip Üretim Yapan Organize Sanayi Bölgeleri: Bu OSB'lerde aynı sanayi kolunda tek tip üretim yapılmaktadır (İstanbul Deri Organize Sanayi Bölgesi gibi).
- Fonksiyonel Organize Sanayi Bölgeleri: Bu OSB'lerde Koordine edilmiş ve firmalar arasında bölünmüş imalat programına göre her bir firma belirli üretim gerçekleştirmektedir. Genellikle herhangi bir sanayi kolundaki imalat programı firmalar arasında bölünmüştür. Kooperatif girişimleri için de uygun olan bölgeler ile küçük sanayi işletmelerine ihtisaslaşmadan doğacak etkinlik ve ekonomiler oluşturulmaktadır.
- Yardımcı Sanayi Organize Sanayi Bölgeleri: Büyük ölçekli firmalara bağlı olarak farklı ürünleri üreten küçük ölçekli firmaların toplandığı bölgelerdir.
- Geliştirici Organize Sanayi Bölgeleri: Bu tip bölgelerde büyük kapasiteli fabrikaların ilk basamağı olan küçük atölyeler veya fabrikalar küçük girişimcilere sunulmaktadır. Firmalar büyüdükçe atölyelerin

kullanılmasına izin verilir ve yeterince büyüyen firmalar buradan çıkarlar.

- Araştırma Esaslı Organize Sanayi Bölgeleri: Üniversitelere yakın kurulan bu tip bölgelerde üniversitelerle işbirliği önemlidir. Buradaki amaç, bilimsel araştırmaların sanayileşmeye katkıda bulunmasını sağlamaktır.

Tablo 1:Türkiye’de Organize Sanayi Bölgelerinin Nitelikleri

Tipi:	İhtisaslaşmış
Konumu:	Kentsel
Yönetim Biçimi:	Kar Amacı Gütmeyen Özel ve Karma Yönetim.
Tahsis Şekli:	Özel Gayrimenkul Mülkiyeti, Standart Olmayan
Sağlanan Hizmetler:	Sanayi Parselleri Altyapı ve Ortak Hizmet Kolaylıklar

Kaynak: (Çezik ve Eraydın, 1982:5).

Tablo 2:Gelişmiş Ülkelerle Türkiye Arasında OSB Nitelik Farkları

Gelişmiş Ülkeler	Türkiye
İhtisaslaşmış	İhtisaslaşmamış
Küçük ve Orta Ölçekli Sanayiler	Küçük, Orta ve Büyük Ölçekli Sanayiler
Yarı Kentsel Alanlarda	Kentsel Alanlarda
Genellikle Kar Amacı Gütmeyen Özel Kuruluşlar Eliyle	Kar Amacı Gütmeyen Özel Kuruluşlar Eliyle
Kiralık veya Satılık Parseller	Satılık Parseller
Standart Fabrika Binaları veya Standart Parseller, Altyapı ve Ortak Hizmet Kolaylıkları	Standart olmayan parseller, Altyapı ve Ortak Hizmet Kolaylıkları
Kredi İmkânları	Kredi İmkânları

Kaynak: (Çezik ve Eraydın, 1982:6).

2.5. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN ÖNEMİ

Organize Sanayi Bölgeleri, gerekli olan altyapı hizmetlerini sunarak tesislerinin belirli bir plan dâhilinde bir arada üretim yapmalarına olanak sağlamaktadır. Sanayi tesisleri, imarı ve altyapısı hazır, gerekli izin ve ruhsatlar itibari ile işe başlamanın daha rahat olduğu bölgelerde oluşan sinerjiye bağlı olarak birbirleri üzerinde olumlu etki yaratırlar. (TEPAV, 2006: 2). Bu şekilde bir organize sanayi bölgesinde yer alan sanayi işletmesi daha kolay, düşük maliyetli ve yüksek kaliteli üretim yapma imkânına kavuşur. Böylece küçük ve orta ölçekli sanayi işletmelerinin önü açılır. Diğer taraftan OSB'lerin en önemli yararlarından biri de çevre kirliliğine karşı önlemler sunan ekolojik yaklaşımıdır. Modern altyapı tesisleri, arıtma ve filtreleme teçhizatları ile çevreye verilebilecek zararı minimize etmeye çalışırken, yeşil alanlar, sosyal tesisleri ile de yaşama dair alanlar sunarak şehirleşme ve sanayileşme arasındaki ilişkileri düzenlemektedir. Bunlara ek olarak OSB'ler bir ülkenin bölgeleri arasında dengeli kalkınmayı gerçekleştirme amacına da hizmet eder.(TEPAV, 2006: 3)

Organize Sanayi Bölgeleri, hem idari işlemlerin gerçekleştirilmesi hem de yatırımcılara altyapısı hazır alanların temin edilmesi hususlarında iş yapmanın önündeki engelleri kaldırarak önemli bir hizmet sunmaktadırlar. Bu konuda TEPAV'ın 2005 yılında Dünya Bankası'yla ortaklaşa gerçekleştirdiği ve Türkiye genelinde imalat sanayisinde 1.300 firmayla yapılan “Yatırım Ortamı ve Verimlilik” anketine göre, Türkiye’de OSB’lerde elektrik, su, telefon gibi altyapı hizmetlerinin işletmelere bağlanma süresi diğer bölgelere kıyasla neredeyse yarı yarıyadır. Benzer bir durum inşaat izinleri için de geçerlidir. OSB’lerde bulunan şirketlerin yapı ruhsatını veya yapı kullanma izin belgesini alma süresi de OSB dışındaki işletmelere kıyasla yarı yarıyadır. Bunlar, OSB’lerin işletmelere sunduğu önemli avantajlardır.

2.6. TÜRKİYE'DE ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

2.6.1. Türkiye’de Sanayi Bölgelerinin Gelişimi

Türkiye’de sanayileşme sürecinin başlamasıyla birlikte, ulaşım ve pazarlama imkânlarına bağlı olarak doğal ve ekonomik gerekçelerle Marmara, Ege ve Akdeniz’ de sanayi bölgeleri oluşmaya başlamıştır. Bunların yanında, 1960’lı yıllardan itibaren

planlı kalkınmaya geçişle birlikte, devlet tarafından Organize Sanayi Bölgeleri ile daha çok imalat ve tamiratla uğraşan küçük işletmelerin yer aldığı Küçük Sanayi Siteleri (KSS) oluşturulmaya başlanmıştır. Burada güdülen amaç, planlı sanayileşme ve kentleşmedir. 2000’li yıllara gelindiğinde, teknolojik gelişmeler ve yeniliklere paralel olarak 4737 sayılı kanun ile yabancı sermaye ve büyük ölçekli teknoloji odaklı yatırımlara dönük Endüstri Bölgeleri ve 4691 sayılı kanun ile AR-GE yatırımlarına yönelik olarak Teknoloji Geliştirme Bölgeleri uygulamaları başlamıştır. Bunların yanında KOSGEB bünyesindeki Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TEKMER), ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amaçlarını güden Serbest Bölgeler (SB) ile yeni ve küçük çaptaki girişimcilerin iş kurmasını ve geliştirmesini destekleyen İş Geliştirme Merkezleri (İŞGEM) Türkiye’deki diğer planlı sanayi bölgelerini oluşturmaktadır. TUİK’ in 2002 Genel Sanayi ve İşyeri Sayımına göre, Türkiye’deki sanayi işletmelerinin % 4,1’i OSB’lerde, %17,7 ‘si KSS’lerde ve % 0,5’ ISB’lerde bulunmaktadır. Diğer bir ifadeyle, işletmelerin yaklaşık % 22’ si planlı alanlarda üretim yapmaktadır.

2.6.2. Türkiye’de Organize Sanayi Bölgelerinin Gelişimi

Türkiye’de KOBİ’lerin gelişmesi ve sanayi politikalarının uygulanması açısından önem arz eden sanayi bölgelerinin en önemli uygulamaları Organize Sanayi Bölgeleridir.

Türkiye’ de Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminden itibaren OSB’lere büyük önem verilmiştir. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967) ile birlikte “ Endüstriye Teşvik” alt başlığı altında endüstride verimi arttırmak ve dengeli bir bölgesel kalkınmayı sağlamak amacıyla sanayi bölgelerinin seçilerek düzenli sanayi yerleşmelerinin kurulacağı öngörülmüştür. İlk OSB Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967) döneminde 1962 yılında Bursa da kurulmuştur.

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968-1972) sanayi bölgeleri sorununu en alt kademededen itibaren ele almanın zorunlu olduğu ve bu sorunu çözmek için OSB’lerin kurulması ve gelişmesinin teşvik edileceği belirtilmiştir. Ayrıca OSB’lerde ve tanımlanacak sanayi dallarında özel tariflerin uygulanmasına gidileceği ifadesine yer

verilmiştir. Manisa (1), Konya (1), Gaziantep (1), Eskişehir (1) ve Erzurum (1) olmak üzere Organize Sanayi Bölgelerine bu plan döneminde başlanılmıştır.

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında (1973-1977), OSB'lerin ekonomik gelişme potansiyeli gösteren şehirlerde kademelenme önceliklerine göre, sanayileşmeyi düzenleyici bir araç olarak kullanılacağı belirtilmiş, OSB'lerin fiziki planlama ve kentsel gelişme açısından düzenleyici rolü vurgulanmıştır. Bilecik, İnegöl, Eskişehir (2), Çorum, Kayseri (1), Çerkezköy, Ankara, Malatya, Denizli, Bolu, Adana (1), Mardin, Tokat (1) OSB'lerine de bu plan döneminde başlanılmıştır.

Bu plan döneminde kararnamesi çıkarılan OSB'ler şunlardır:

Tablo 3: ÜBYKP(1973-1977) Döneminde Kararnamesi Çıkarılan OSB' ler

Adana	Bolu	Eskişehir (2)	Kayseri	Rize
Afyon	Burdur	Giresun	Kırklareli	Sakarya
Ağrı	Çanakkale	Gümüşhane	Kırşehir	Samsun
Amasya	Çankırı	Hatay	Konya	Sinop
Antalya	Çerkezköy	Isparta	Kütahya	Sivas
Artvin	Çorum	İnegöl	Malatya	Tokat
Aydın	Diyarbakır	İskenderun	Mardin	Trabzon
Balıkesir	Edirne	İzmir	Muğla	Urfa
Bartın	Elazığ	Kars	Nevşehir	Van
Bilecik	Erzincan	Kastamonu	Ordu	Yozgat

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında (1979-1983), OSB'lerin Sanayi ve Ticaret Bakanlığının sorumluluğu altında olacağı, sanayileşme çabalarında bütünleşmeyi sağlayıcı bir anlayışla kurulmalarının sağlanacağı ve altyapı ihtiyaçlarının giderilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında (1985-1989) OSB'lerde yapılacak yatırımlara ilave teşvikler sağlanacağı, OSB'lerin yer seçiminde Bölgesel Gelişme Şemalarının esas alınacağı, şehirlerde sanayinin planlı yerleşmesine, şehrin düzenli gelişmesine ve çevre sağlığına katkıda bulunacak şekilde destekleneceğine ilişkin

ifadeler yer almıştır. Ayrıca OSB'lerde yer alacak sektörlerin bölgenin özelliklerine göre tanımlanacağı, ihtisaslaşmış OSB'lerin gerçekleştirilmesinin sağlanacağı ve OSB'lerin bulunduğu yerlerde Küçük Sanayi Sitelerinin kurulmasının teşvik edileceği vurgulanmıştır.

Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında (1990-1994), işyeri hekimliğinin OSB'leri de kapsayacak şekilde yaygınlaştırılacağı, OSB bulunan yerlerde tamamlayıcı faaliyetlerin yer alacağı Küçük Sanayi Sitelerinin kurulmasının destekleneceği, sanayinin bölgeler arasında dengeli dağılımının ve sınai gelişmelerin teşviki amacıyla OSB yapımına devam edileceği, yer seçimi kararlarında bölge gelişme şemalarının esas alınacağı ve OSB'lerin düzenli şehirleşmenin sağlanmasına imkân veren bir araç olarak kullanılmasına önem verileceği belirtilmiştir. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde 25 adet OSB tamamlanmış, böylece 1994 yılı sonu itibari ile toplam 37 adet OSB kurulmuştur.

Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında (1996-2000), mevcut tesislerin OSB'lere taşınmasının özendirileceği, doluluk oranı düşük Organize Sanayi Bölgelerinin bulunduğu yörelerde, bu bölgelerin dışındaki sanayi yatırımlarının zorunlu haller dışında desteklenmeyeceği ifade edilmiş, OSB'lerin düzenli kentsel gelişme ve endüstriyel faaliyetler için dışsal ekonomiler sağlama gibi olumlu özelliklerine vurgu yapılmış ve etüt-proje aşamasında bulunan OSB'lerin süratle bitirilmesi ve ihtisaslaşması planlanmıştır. Bunlara ek olarak gelişmiş ve normal yöre olarak tanımlanan illerde ihtisaslaşmış OSB'ler kurma faaliyetlerinin hızlandırılacağı, AR-GE faaliyetleri ve üniversite-sanayi işbirliğini artıracak düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir. 1999 yılı sonuna gelindiğinde ülke genelinde 48 adet OSB tamamlanmıştır.

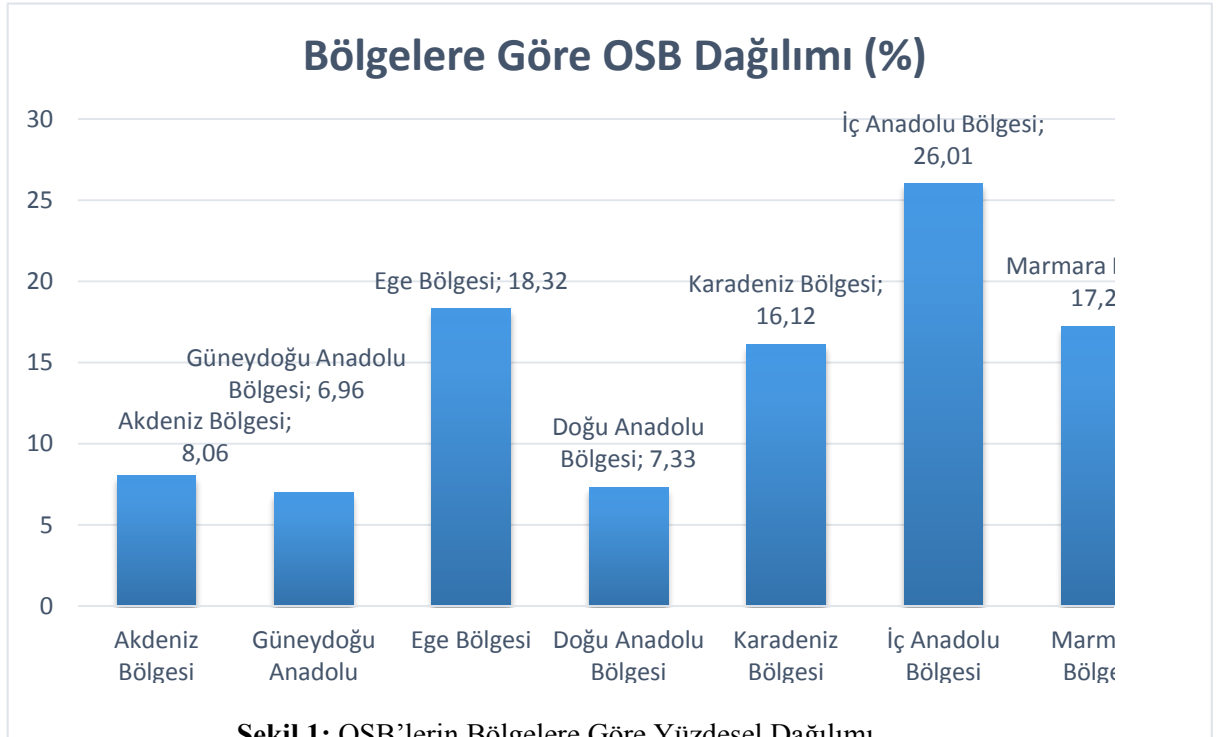
Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında (2001-2005), yerel girişimciliği harekete geçiren ve istihdam yaratan OSB'lerin yurt genelinde yaygınlaştırmaya özen gösterileceği, OSB'lerde orta büyüklükteki sanayi için arsa üretileceği ve atıkların geri kazanımı ve çevresel zararların ortadan kaldırılması için kurulacak tesislerin denetleneceği ifadelerine yer verilmiştir.

Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında (2007-2013), Organize Sanayi Bölgeleri ihtiyacının yeterli düzeyde karşılanmadığı vurgulanmış, üniversite-sanayi

işbirliğine ve yerel uzmanlaşmaya dayalı üretimi desteklemek amacıyla uygun bölgelerde sektörel OSB uygulaması yapılacağı ve kimya sanayisinde ihtisas Organize Sanayi Bölgelerinin kurulmasına önem verileceği belirtilmiştir.

Onuncu Kalkınma Planında ise OSB uygulamalarında (2014-2018) üretime geçme oranlarının artırılmasının, OSB'lerin kapasitelerinin geliştirilerek girişimcilere daha iyi hizmetler verilmesinin, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB) ve Araştırma Merkezleri ile ilişkilerinin geliştirilmesine vurgu yapılmış, OSB'ler ve KSS'ler başta olmak üzere üretimin mekânsal organizasyonunun üretim ve ihracat kapasitesinin artırılmasına yönelik etkinleştirilmesi, OSB, SB ve büyük fabrikalara iltisak hatlarının (demiryolu bağlantı hatları) yapılması planlanmıştır.

2013 yılı itibari ile tamamlanan Organize Sanayi Bölgesi sayısı 160 'tır. Toplam OSB sayısı 273' tür. OSB'lerde faaliyet gösteren işletme sayısı ise yaklaşık 45.000'dir.

Kaynak: OSB Bilgi Sistemi

2.6.3. Türkiye’de Sanayi Bölgelerinin Temelleri

Ülkemizde fiilen yürütülmekte olan OSB uygulamalarına yasal statü kazandırmak ve gelişen ekonomik ihtiyaçları karşılayacak organizasyonlar sağlamak üzere, hazırlanan Organize Sanayi Bölgeleri kanunu 15.04.2000 tarihinde 24021 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmak üzere yürürlüğe girmiştir. Böylece Organize Sanayi Bölgesi ilan edildikten sonra, bölge içerisinde yapılacak mevzii imar ve parselasyon plan değişiklikleri bölge tarafından hazırlanarak Bakanlığın onayı ve İl İdare Kurulunun kararı ile yürürlüğe girmekte, araz, kullanım, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, inşası ve kullanımı ile ilgili ruhsat ve izinler OSB yönetimi tarafından verilerek yatırımcılara önemli kolaylıklar sağlanmıştır.

06.07.2001 tarihli Resmi Gazete’ de yayımlanan “Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu”, 18.01.2002 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Endüstri Bölgeleri Yasası”, yabancı sermayenin ülkemize rahatça girebilmesi, sanayinin ihtiyaç duyduğu teknolojileri edinebilmesi, üretim teknolojilerine ulaşabilmek, üniversite sanayi işbirliğini kurmak, AR-GE sistemi kurmak ve sanayinin teknolojik alt yapısını oluşturmak adına yapılan önemli yasal düzenlemeler olarak hayata geçmiştir.

Daha sonra 4562 sayılı OSB kanununun ilgili maddeleri çerçevesinde düzenlenen ve 01.04.2002 tarih ve 24713 sayı ile Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren OSB Uygulama Yönetmeliği ile karşılaşılan bir takım aksaklıkların giderilmesine ilişkin tedbirler alınmıştır.

2.6.4. Türkiye’de Sanayi Bölgelerinin Hukuki Altyapısı

OSB’lerin hukuksal dayanakları çeşitlilik göstermektedir. OSB’lerin hukuksal dayanakları olarak Beş Yıllık Kalkınma Planları, 4562 Sayılı OSB Kanunu, Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği, 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun gösterilebilir.

2.6.4.1. İlgili Mevzuat

Türkiye’ de OSB uygulaması ilk olarak 1962 yılında Bursa’da başlamıştır. OSB’ler 1982 yılına kadar Kalkınma Planlarındaki hedefler doğrultusunda Yüksek Planlama Kurulu (YPK) ve Bakanlar Kurulu Kararıyla kurulmuştur. 31.01.1982 tarihinde ise “Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Fonlar Yönetmeliği” 17591 sayılı Resmi Gazete’ de (RG) yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. OSB’lerin hızla çoğalması, öneminin artması ve tüzel kişiliğe sahip olmaması sebebiyle pek çok hukuki sorunların ortaya çıkmasına bağlı olarak yeni bir yasal düzenleme zorunlu hale gelmiştir. Bu kapsamda 15.04.2000 tarihinde 4562 sayılı OSB Kanunu, 01.04.2002 tarihinde de “OSB Uygulama Yönetmeliği” yürürlüğe girmiştir. OSB Uygulama Yönetmeliği, 22.08.2009 tarihinde yeniden düzenlenmiştir (2737 sayılı RG). Ayrıca ilk olarak 28.06.1997 tarihinde yürürlüğe giren “ Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği”, 4562 sayılı OSB kanununa bağlı olarak 21.05.2001 tarihinde yeniden düzenlenmiştir. Ancak daha sonra ortaya çıkan ihtiyaçlar dolayısıyla 17.01.2008 tarihinde tekrar revize edilmiştir (RG, 26759).

OSB’lerde yer alan parsellerin tahsisine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere de “Organize Sanayi Bölgelerinde Yer Alan Parsellerin Gerçek veya Tüzel Kişilere Tamamen veya Kısmen Bedelsiz Tahsisine Dair Yönetmelik” 26.08.2011 tarihli ve 28037 sayılı RG’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

OSB’lerin planlanmasına, kuruluşuna, yapılaşmasına ve işleyişine ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapma, OSB’leri kredilendirme ve denetleme görevi, 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile Bilim ve Teknoloji Bakanlığına verilmiştir. Bu görev, Bakanlık adına Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

2.6.4.2. 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu

4562 sayılı OSB Kanunu, Organize Sanayi Bölgelerinin kuruluş, yapım ve işletilmesi esaslarını düzenlemek amacıyla 12.04.2000 tarihinde kabul edilmiş, 15.04.2000 tarihinde de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylece OSB’ler tüzel kişilik kazanmış, hak ve borç edinebilme imkânına kavuşmuşlardır. Bu sayede OSB’ lerin

kurulmasını yavaşlatan ve hukuki sorunlara yol açan etkenler ortadan kaldırılmıştır. (Bakanlar Kurulu, 1999 : Esas No: 1/501)

OSB Kanunu,“organize sanayi bölgelerinin ve üst kuruluşlarının oluşumunu, organlarını, işleyişini, yönetim ve denetimini düzenleyen hükümler ile bunlarla ilgili kişi ve kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklarını belirleyen hükümleri” kapsamaktadır.

2.6.4.3. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK

635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 08.06.2011 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu KHK ile, “Organize sanayi bölgeleri ve endüstri bölgelerinin planlanmasına, kuruluşuna, yapılaşmasına ve işleyişine ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapmak, organize sanayi bölgelerinin altyapı yatırımları ile sanayi sitelerinin altyapılarının tamamını ve üstyapı tesislerinin yüzde yetmiş kadar olan kısmını kredi ile desteklemek, destekleme şart ve niteliklerini belirlemek ve denetlemek, işletmelerin rekabet edebilirliğini artırmak amacıyla kümelenme girişimlerine ait politikalar geliştirmek ve uygulamak, kümelere hibe desteği sağlamak, uygulama sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek” görevi Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına verilmiştir (Md.2). Bakanlık adına bu görevleri Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü yerine getirmektedir (Md. 9).

Bakanlık gerekli gördüğü hallerde veya şikâyet üzerine OSB’lerin her türlü hesap ve işlemlerini denetlemeye ve tedbirler almaya yetkilidir.

2.6.4.4. Yönetmelikler

OSB’ler ile ilgili olarak 3 temel yönetmelik mevcuttur:

- Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği: Bu yönetmelik, OSB’lerin kuruluşu, yapımı ve işletilmesine ilişkin usul ve esasları düzenler.
- Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği: Amacı OSB’lerin

yer seçimi esaslarını düzenlemek olan bu yönetmelik, yer seçimi etüdü ve yer seçimi safhalarını kapsar.

- Organize Sanayi Bölgelerinde Yer Alan Parsellerin Gerçek veya Tüzel Kişilere Tamamen veya Kısmen Bedelsiz Tahsisine Dair Yönetmelik: Bu yönetmelik, OSB'lerde yer alan parsellerin gerçek veya tüzel kişilere tamamen veya kısmen bedelsiz tahsisine ilişkin usul ve esasları belirler.

2.7. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN ORGAN VE YETKİLERİ

4562 sayılı OSB Kanunu'nun 6. Maddesiyle OSB Uygulama Yönetmeliği'nin 11. Maddesi OSB'lerin yönetim yapısını ve organlarını belirtmektedir. Bu maddelere göre bir özel hukuk tüzel kişiliği olan Organize Sanayi Bölgeleri şu organlardan oluşur;

2.7.1 Müteşebbis Heyet

Organize Sanayi Bölgelerinin en üst kuruluş organlarıdır. 4562 sayılı OSB kanununun 7. Maddesi ve OSB Uygulama Yönetmeliği'nin 12. Maddesine göre üye sayısı, 2 asıl ve 2 yedek üyeden az, 15 asıl ve 15 yedek fazla üyeden fazla olamaz. Organize Sanayi Bölgelerinin oluşumuna katılan kurum ve kuruluşların müteşebbis heyette temsil edilecekleri üye sayısı, katılım oranları dikkate alınarak kuruluş protokolüne göre belirlenmektedir. Müteşebbis Heyette yer alan üyeler, 2 yıl için seçilmekte, her hangi bir sebeple düşen üyenin yerine kuruluşun ön sırasındaki yedek üye gelmektedir. Müteşebbis heyet, en az 3 ayda bir defa toplanmaktadır. Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 18. Maddesine müteşebbis heyetin görevleri şunlardır.

- OSB'lerin kuruluş amacını gerçekleştirmek için gerekli kararları ve tedbirleri almak,
- Yer seçiminin ardından valiliğe yazılan talimat yazısında belirtilen hususları yerine getirmek
- OSB'nin yönetim ve denetim kurulunu oluşturmak, bu kurulluların çalışmalarını ve hesaplarını ibra etmek

- Üst kuruluşa katılmak için karar almak ve katılacak üyeleri tespit etmek
- OSB'nin ihtiyacı olan elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, arıtma tesisi, yol, haberleşme, spor tesisleri gibi altyapı ve genel hizmet tesisleri kurmak ve işletme konularında gerekli kararları alarak gerektiğinde yönetim kuruluna bu konuda yetki vermek
- Altyapı, sosyal tesisler, arıtma tesislerinin inşaatı ve proje ihaleleri konusunda alacağı kararlarla işlemlerin yürütülmesini ve ihalenin sonuçlandırılmasını sağlamak
- Arsa tahsisleri yapmak
- OSB' ye ait gayrimenkullerin ve menkullerin satış, trampa, kira bedelleri benzeri işlemlerle ilgili prensipleri belirlemek,
- Arsa satışı, altyapı katılım payları, elektrik, su, doğalgaz vb. Satış bedelleri ile ilgili prensipleri belirlemek
- Yönetim aidatları ve hizmet karşılıklarını parsel büyüklüklerine göre belirlemek
- Rehin ipotek almak, vermek, fık etmek ve gerektiğinde yönetim kuruluna bu konuda yetki vermek
- OSB'nin yatırım programı ile bütçesini onaylamak
- Bölge Müdürünün teşkilat şeması ve kadrosunu onaylamak, kredi kullanılması halinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın onayına sunmak
- Bölge Müdürünün atanması ve azliyle ilgili karar almak
- OSB' ye ait para ve diğer kaynakların kuruluş amacına uygun olarak kullanılmasını sağlamak ve denetlemek,
- Şartlar oluştuğunda genel kurulu toplayarak görevini OSB katılımcılara devretmek üzere gerekli işlemleri başlatmak,
- OSB içinde katılımcıların kendi ihtiyaçları için otoprodüktör veya otoprodüktör grubu, olarak kuracakları elektrik üretim tesisleriyle ilgili şekil ve şartları belirlemek,

- Kuruluş protokolünün hazırlanması, organlarının oluşturulması ve ibrası, hesapların ibrası, OSB'nin yatırım programı ve bütçesinin onaylanması, bölge müdürünün atanması veya azli, şartlar oluştuğunda genel kurulun oluşturulmasıyla ilgili görevlerinin dışında kalan yetki ve sorumluluğunun yönetim kuruluna devredilmesi hususunda karar almak,
- Denetim kurulu dışında, OSB'lerin her türlü hesap ve işlemlerini yıllık olarak, gerekli görülen hallerde her zaman serbest yeminli mali müşavirlere incelettirilmesi için karar vererek prensiplerini belirlemek,
- Bölge müdürlüğü personelinin atanması ve azliyle ilgili prensipleri belirlemek,
- Ruhsat ve izinlerin verilmesiyle ilgili prensipleri belirlemek,
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na karşı taahhüt ve sorumluluklarını yerine getirmek,
- Kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü vb. Düzenlemelerle verilen diğer görevleri yapmak

2.7.2. Yönetim Kurulu

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 22. Maddesinde yönetim kurulunun görev ve yetkileri şu şekilde belirtilmiştir.

- OSB'yi temsil ve ilzam etmek,
- Kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü vb. Düzenlemelerle, müteşebbis heyet kararları çerçevesinde OSB'nin sevk ve idaresini yürütmek,
- OSB'nin en ideal şekilde gelişmesi için her türlü tedbiri almak, planlamak, hakkaniyetle işleyişi ile ilgili kararlar almak,
- Yıllık faaliyet raporu, bütçe, kesin hesap ve bilançoğu hazırlamak, yönetim aidatlarıyla hizmet karşılığı bedellerini belirleyerek müteşebbis heyetin onayına sunmak

- Mütешеbbis heyetin belirlediği prensipler çerçevesinde OSB' ye ait gayri menkullerin ve menkullerin satış, trampa ve kira bedellerini tespit etmek,
- Müşterek alanlara yapılacak sosyal tesislerin yatırım kararlarını mütешеbbis heyetin onayına sunmak
- OSB ortak alanlarına ait masraflarla, altyapı katılım payları ve yönetim aidatlarını katılımcılar adına tahakkuk ettirip, ödeme miktarı, şekil ve müeyyidelerini mütешеbbis heyetin belirlediği prensipler çerçevesinde uygulamak
- Mütешеbbis heyetin belirlediği prensipler doğrultusunda arsa satışlarını yapmak,
- OSB' ye ait halihazır harita, jeolojik ve jeoteknik etüt, imar planı, parselasyon planı ve değişiklikleri ile yol, atık su, yağmur suyu, içme ve kullanma suyu, elektrik, enerji nakil hattı benzeri altyapı ve arıtma tesisi projeleriyle yapım işlerine ait keşif ve ihale dosyalarını ilgili kanun ve yönetmelikler doğrultusunda hazırlamak,
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığının kredi kullanmakta olan OSB'lerde bu krediyi kullandıkları işlere ait tüm proje, keşif ve ihale dosyası hazırlama çalışmalarını, bölge müdürlüğü elemanları ve ilgili resmi kurumlar vasıtasıyla izlemek, inceleyip veya incelettirip kontrol ettikten sonra onaylamak üzere Sanayi ve Ticaret Bakanlığına göndermek,
- Kredi kullanmayan OSB'lerde, imar planı değişiklikleri, parselasyon planı ve değişiklikleri ile altyapı projelerini onaylamak üzere Bakanlığa göndermek, enerjiyle ilgili altyapı projelerini ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşünü takiben onaylamak üzere ilgili mercilere göndermek,
- Özel OSB'lerde imar planı ve değişiklikleri, imar uygulama işlemleri ve altyapı projelerini, yetkili kurum ve kuruluşların uygun görüşünü takiben onaylanmak üzere Bakanlığa göndermek, enerjiyle ilgili altyapı projelerini ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşümü takiben onaylamak üzere ilgili mercilere göndermek

- OSB için yapılacak alım-satım, altyapı, sosyal tesisler, arıtma tesisleri inşaatı ve proje dahil tüm ihaleleri, müteşebbis heyeti kararına uygun olarak yapmak,
- Müteşebbis heyetin verdiği yetkiyle rehin ve ipotek almak vermek, feketmek,
- Müteşebbis heyetin belirlediği prensipler çerçevesinde elektrik, su, doğalgaz vb satış bedellerini belirlemek
- Müteşebbis heyetin belirlediği prensipler çerçevesinde ruhsat ve izinleri vermek, verilen ruhsat ve izinlere uygun işlem yapılması için gerekli tedbirleri almak veya aldırarak, uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımları belirlemek,
- Bölge müdürü hariç, bölge müdürlüğü personelinin atanması ve azline karar vermek,
- Bölge müdürlüğü personelinin ücretlerini belirlemek,
- Genel idare giderleri için kredi kullanmakta olan OSB'lerde bölge müdürlüğü personelinin atanması ve azliyle ilgili teklifleri hazırlayarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın onayına sunmak
- Müteşebbis heyet tarafından tespit edilen plan, prensip ve programları uygulamak ve verilen diğer görevleri yapmak,
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığına karşı taahhüt ve sorumluluklarını yerine getirmek,
- OSB'de katılımcılar arasında veya katılımcılara bölge müdürlüğü arasında çıkabilecek ihtilafı çözümlenemeyen konularda müteşebbis heyete başvurma ki
- İş yeri açma izin veya işletme belgesi ve yapı kullanma izin belgesi almış katılımcıların devir taleplerini inceleyip sonuçlandırmak.

2.7.3. Denetim Kurulu

Denetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- OSB işlemlerinden bilgi edinmek ve gerekli kayıtların düzenli olarak tutulmasını sağlamak amacıyla en az 3 ayda bir OSB'lerin defterlerini incelemek, birlikte veya münferiden düzenleyecekleri raporla müteşebbis heyete bildirmek,
- En az 3 ayda bir OSB'nin nakit mevcuduyla menkul değerlerini kontrol etmek,
- Bütçe, bilanço ve gelir-gider cetvelini denetlemek,
- Yıllık bilanço ve sonuç hesaplarını inceleyerek, bu husustaki görüşlerini birlikte veya tek başına bir raporla müteşebbis heyete bildirmek,
- OSB katılımcılarının OSB yönetim kurulu üyeleri ve OSB personeli hakkındaki şikayetleri incelemek ve inceleme sonucunu müteşebbis heyete iletmek,
- Boşalan denetim kurulu üyeliklerine gecikmeksizin yedeklerden üye çağırarak,
- En az 3 ayda bir ara raporu ve yılda bir defa genel raporu düzenleyerek müteşebbis heyete sunmak.

2.7.4. Bölge Müdürü

Bölge Müdürü, müteşebbis heyet ve yönetim kurulu kararları ve talimatları, kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü vb. Düzenlemeleri çerçevesinde OSB'nin sevk ve idaresini yürütmekle görevlidir.

2.8. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN KURULUŞ İŞLEMLERİ

OSB'ler, OSB Yer Seçimi Yönetmeliğine göre uygun görülen yerlerde Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayı ile kurulur.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama yönetmeliği Organize Sanayi Bölgelerinin kuruluş aşamalarını içermektedir. Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 5. Maddesi, Organize Sanayi

Bölgesi kurmak isteyen kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanacak olan, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın istediği bilgileri içeren Organize Sanayi Bölgesi gerekçe raporunun, Organize Sanayi Bölgesinin kurulmasının istendiği yerin valiliğinin onayıyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca Organize Sanayi Bölgesi kuruluşu için uygun görülen talepler, yer seçimi yapılmak üzere değerlendirmeye alınır. Yer seçiminin sonuçlandırılmasına kadar olan faaliyetlerin, Organize Sanayi Bölgelerinin kuruluşuna katılacak olan kurum ve kuruluşlar tarafından ilgili valilik kararıyla yürütülmesi öngörülür.

Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama yönetmeliğinin 6. maddesine göre yer seçiminin kesinleşmediği Organize Sanayi Bölgelerinin kuruluş işlemlerinin yapılamayacağı ve o yılın Yatırım Programı içerisine alınmasının teklif edilemeyeceği ifade edilmektedir. OSB; kurulması öngörülen yerde varsa sanayi odası, yoksa ticaret ve sanayi odası, o da yoksa ticaret odasından en az biri ile talepleri halinde il özel idaresi, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı veya OSB'nin içinde bulunacağı il, ilçe veya belde belediyesinin, büyükşehirlerde ayrıca büyükşehir belediyesinin temsilcilerince imzalı ve valinin olumlu görüşünü muhtevi kuruluş protokolünün Bakanlıkça onaylanması ve sicile kaydı kişilik kazanır. Tüzel kişilik kazanan OSB, bölgeyle ilgili tüm kamulaştırma, imar planı, proje hazırlama ve inşaat işlerini yürütme görevini üstlenir.

2.9. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNE SAĞLANAN DESTEKLER

OSB'lere yönelik çeşitli destekler mevcuttur. Bu destekler şunlardır:

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen krediler,
- Çeşitli vergi, harç, vb. muafiyetleri,
- Yatırım teşvikleri.

Bu desteklere ilişkin ayrıntılı bilgiler 01.01.2013 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 4:OSB'lere Verilen Kredilerin Geri Ödeme Şartları İle Kredilendirme ve Faiz Oranları

AÇIKLAMA	Kalkınmada Öncelikli	Normal	Gelişmiş
Bakanlık Kredi Oranı	% 100	% 100	% 100
OSB Katılma Payı	% 1	% 5	% 10
Geri Ödeme	5 Yıl Ödemesiz Toplam 15 Yıl	3 Yıl Ödemesiz Toplam 13 Yıl	2 Yıl Ödemesiz Toplam 11 Yıl
Faiz Oranı	% 1	% 2	% 3

Kaynak: (Organize Sanayi Hizmetleri, 2014).

Tablo 4' te Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından OSB'lere verilen kredilerin geri ödeme şartları, kredilendirme ve faiz oranlarına ilişkin bilgiler görülmektedir. Buna göre, kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki iller, normal iller ve gelişmiş iller için ayrı ayrı şartlar belirlenmiştir. Örneğin, kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki iller için OSB katılma payı ve faiz oranı daha düşük iken hem ödemesiz hem de toplam geri ödeme süresi daha uzundur.

Tablo 5.'te OSB'lere tanınan vergi, harç, vb. muafiyetler yer almaktadır. Buradaki muafiyetler, OSB tüzel kişiliği ve OSB'ler de yer alan işletmeler bakımından ayrı ayrı belirlenmiştir.

Tablo 6' da ise 4562 sayılı OSB Kanunu ve 2012/3305 sayılı BKK kapsamında OSB'lere sağlanan yatırım teşviklerine yer verilmiştir. Burada bedelsiz arsa tahsisi ve bir alt bölge desteğinden yararlanma şeklinde iki tür teşvik söz konusudur.

Tablo 5: OSB'lere Tanınan Muafiyetler

Vergi Türü	Organize Sanayi Bölgesi Tüzel Kişiliği	Organize Sanayi Bölgesinde Yer Alan İşletmeler	Açıklama
Emlak Vergisi	Muaf (inşaat bitim tarihini takip eden Bütçe yılından itibaren 5 yıl)	Muaf (İnşaat bitim tarihini takip eden Bütçe yılından itibaren 5 yıl)	1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5. maddesine 3365 sayılı Kanunla eklenen (f) fıkrası
Atıksu Bedeli	Muaf (Merkezi (ortak) Atıksu Arıtma Tesisi İşleten Bölgeler)	Merkezi (ortak) Atıksu Arıtma tesisi işleten bölgelerdeki işletmeler Muaf Merkezi (ortak) Atıksu Arıtma tesisi işletmeyen bölgelerdeki işletmeler Muaf değil	4562 sayılı OSB Kanununun 21. Maddesi
Elektrik ve Havagazı Tüketim Bedeli	Muaf (OSB'nin kendi binalarının tüketeceği elektrik için)	Muaf değil	4562 sayılı OSB Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
KDV	Muaf (Arsa ve işyeri dışındaki teslimleri ve bölge dışındaki arsa ve işyeri teslimleri KDV'ye tabi)	Muaf değil	4369 sayılı Kanunun 60. maddesi ile, 3065 sayılı KDV Kanununun 17/4. maddesine eklenen (k) bendi
Bina İnşaat Harcı ve Yapı Kullanma İzni Harcı	Muaf	Muaf	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 80. maddesi
Kurumlar Vergisi	Muaf (OSB'nin esas faaliyetleri dışındaki faaliyetleri nedeniyle elde edeceği gelirleri kurumlar vergisine tabidir)	Muaf değil	5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7. maddesine 05.06.1997 tarih ve 4264 sayılı Kanunla eklenen 25. bendi
Çevre Temilk Vergisi	Muaf (Belediyeden katıatık toplama hizmetinden yararlanmayan OSB'ler)	-	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 15.07.1993 tarihli değişikliği
Tevhid ve İfraz İşlemleri Harcı	Muaf	Muaf	5281 sayılı Kanun ile 492 sayılı Harçlar Kanununun 59. maddesine ilave (n) bendi

Kaynak: (Organize Sanayi Hizmetleri, 2014)

Tablo 6: Yatırımların Teşviki

<i>TEŞVİK TÜRÜ</i>	<i>AÇIKLAMA</i>	
1-Bedelsiz Arsa Tahsisi (4562 sayılı Kanununun geçici 9'uncu maddesi)	<p>A-Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredisi kullanan OSB'lerdeki parseller OSB yetkili organlarının karar alması halinde gerçek veya tüzel kişilere bedeli Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından OSB'ye verilen krediden mahsup edilmek üzere tamamen veya kısmen bedelsiz olarak tahsis edilebilir.</p> <p>B-Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredisi kullanmamış yada kredi borcunu ödemiş olan OSB'lerdeki tahsis edilmemiş parseller; OSB yetkili organlarının karar alması halinde bedeli OSB tüzel kişiliğine Hazinece ödenmek üzere tamamen veya kısmen bedelsiz olarak tahsis edilebilir.</p>	<p>02.06.2011 tarihli ve 27952 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 25.05.2011 tarih ve 2011/1808 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde iller ve teşvik oranları belirlenmiştir.</p> <p>(EK-1)</p>

<p>2-Bir Alt Bölge Desteğinden Yararlanma (2012/3305 sayılı BKK, Madde 12,15,18)</p>	<p>(1) Büyük ölçekli yatırımlar veya bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamaları halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.</p> <p>a) Yatırımın organize sanayi bölgesinde (OSB) gerçekleştirilmesi.</p> <p>b) Yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzelkişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.</p> <p>(2) Bu madde kapsamında 6ncı bölgede gerçekleştirilecek büyük ölçekli ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki yıl ilave edilmek, vergi indirimi desteği ise bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.</p>	<p>19.06.2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmiştir.</p>
--	--	--

Kaynak: (Organize Sanayi Hizmetleri, 2014)

2.10. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜMLERİ

Organize Sanayi Bölgelerinin gelişmesini engelleyen bir takım sorunlar bulunmaktadır. Genel olarak Organize Sanayi Bölgelerinin sorunları şu şekilde ifade edilebilir:

- Organize Sanayi Bölgelerinin kuruluşunda ve işleyişinde karşılaşılan bürokratik engeller,
- Organize Sanayi Bölgelerinin kuruluş yeri seçiminde yapılan yanlışlıklar
- Yasal düzenlemeler kaynaklanan sorunlar
- Kaynak yetersizlikleri
- Sanayici bilincinin gelişmemiş olması ve birlikte hareket etme alışkanlığının olmayışı
- Ülkedeki krizlerden kaynaklanan olumsuzluklar
- Enerji maliyetlerinin yüksek olması
- Pazarlama sorunları
- Firmaların üzerindeki Sosyal Güvenlik yükünün hafifletilmesi

Organize sanayi Bölgelerini kuramamış veya tamamlayamamış illerin ekonomik gelişmeyi ve ekonomik kalkınmayı sağlamakta zorluk çektiği bir gerçektir. İstihdam, sağlıklı kentleşme, ihracat vb durumların sürdürülebilir olması amacıyla yukarıda sıraladığımız sorunların çözümleri noktasında kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarının bir araya gelerek çözüm önerileri geliştirmeleri ve bunları hayata geçirmeleri son derece önemlidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE' NİN SANAYİLEŞME SÜRECİNDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ VE NİĞDE OSB UYGULAMASI

3.1. NİĞDE İLİNİN GENEL GÖRÜNÜMÜ

Zengin tarihe, kültürel değerlere ve doğal zenginliklere sahip Niğde, İç Anadolu'nun gözde şehirlerindedir. Geçmişte değişik medeniyetlere ev sahipliği yapan Niğde sanayi kenti olma yolunda hızla ilerlemektedir. Eğitim düzeyi yüksek, asayiş sorunu olmayan, yaşam şartları kolay ve ucuz olan Niğde, yakın gelecekte başta sanayi olmak üzere, üniversitesi, turizmi ve tarımı ile Türkiye'nin önde gelen illeri arasına girmeye adaydır. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 2)

3.1.1. Kentin Genel Özellikleri

İç Anadolu Bölgesinin güneydoğusunda, Orta Toroslar içinde yer alan Bolkarlar ve Aladağlar'ın kuzeye doğru kıvrımlaşarak sokuldukları alanın kuzeyinde kalan Niğde İli, Kuzeybatı da Aksaray, kuzeyde Nevşehir, kuzeydoğuda Kayseri, batı ve güneybatıda Konya illeri ile komşu olan Niğde, güneyde Bolkar dağları ile Mersin, güneydoğu ve doğuda Aladağlar'ın oluşturduğu doğal sınırlarla Adana illeriyle komşudur. Büyük bir bölümü İç Anadolu Bölgesinde yer alan Niğde'nin güneyindeki Çamardı ve Ulukışla ilçeleri Akdeniz Bölgesi içinde yer almaktadır. İl'in yüzölçümü 7.795,22 km², denizden yüksekliği 1.229 metredir. İl topraklarının %28,8'i dağlık, %41,2'si dalgalı arazi ve yayla, %30'u ovalıktır (Niğde Valiliği, 2014).

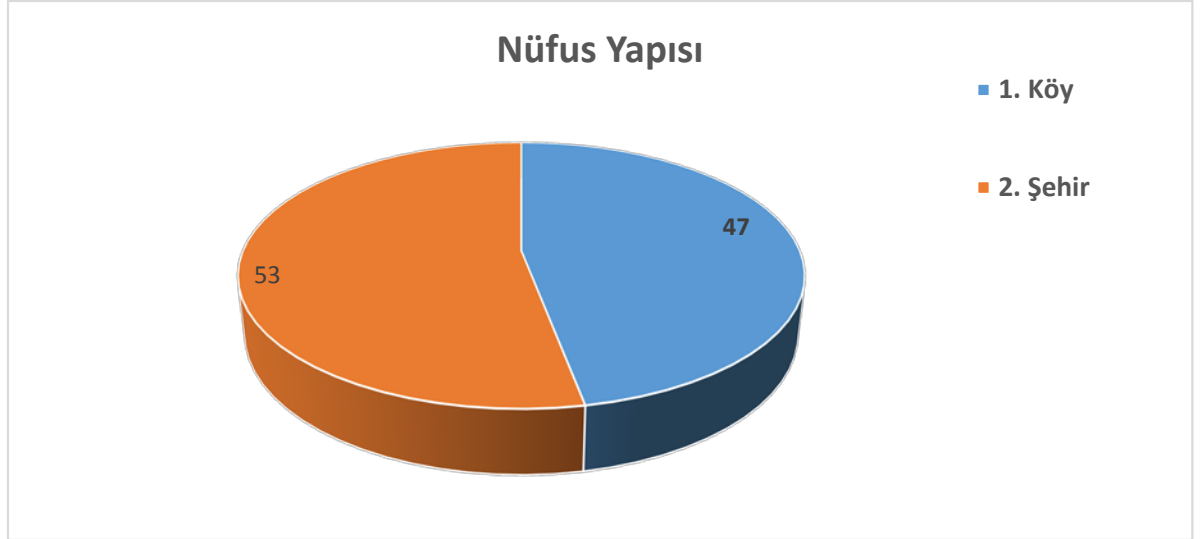
Anadolu'da genel olarak Hitit Dönemi olarak bilinen M.Ö.2000-700 yılları arasında Niğde bölgesinin önemli merkezlerden biri olduğu görülmektedir. Roma Döneminde (M.Ö.30-M.S.395) antik Tyana'da bugünkü Kemerhisar kasabası çevresinde yoğun bir yapılaşma gerçekleşmiştir. Bölge 931 yılında Arap akınlarına sahne olmuştur. 1071 yılındaki Malazgirt Zaferi'nin ardından kısa sürede Anadolu'nun büyük bir kısmı Türkler tarafından fethedilmiştir. Niğde yöresi de 1116 yılında Türklerin eline geçmiştir. Niğde 1357 yılında Karamanoğulları Beyliğine, 1471 yılında

da Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı İmparatorluğuna katılmıştır. Niğde 1924 yılında Cumhuriyet döneminin ilk Mülki taksimatıyla İl statüsüne kavuşmuştur (Niğde Defterdarlığı, 2014).

3.1.2. Nüfus Yapısı

TÜİK 2013 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sayımı sonuçlarına göre Niğde ilinin toplam nüfusu 343.658'dir. İl merkezi nüfusumuz ise 124.774'e yükselmiştir. İl genel nüfusu 2013 yılında 2012 yılına göre 3.388 kişi artarken, il merkezi nüfusu 6.588 kişi artmıştır. Niğde ili 2012 yılı Nüfus Artış Hızı % 8,2 iken, 2013 yılı nüfus artış hızı % 9,9'a yükselmiştir. Bu durum Niğde' nin nüfus artış hızının önemli ölçüde arttığını göstermektedir (Niğde Valiliği, 2014).

2013 yılında toplam nüfusun % 53'ü (182.097) şehirlerde (il ve ilçe merkezleri), % 47'si (161.561) ise kasaba ve köylerde yaşamakta olup, 2012 yılı sonuçlarıyla kıyaslandığında 2013 yılında şehirlerde yaşayanların sayısı 8.617 kişi, oranı da 2 puan artmıştır. Aşağıdaki grafikte Niğde ilinin şehir ve köy nüfusunun oranı gösterilmektedir.

Şekil 2: Niğde İlinin Nüfus Yapısı

Kaynak: Niğde İl Nüfus Müdürlüğü 2013 Yılı Verileri

Türkiye genelinde 2013 yılın nüfus artış hızı binde 13,7 olurken, KOP Bölgesi illeri ortalama nüfus artış hızı binde 10,2 olarak gerçekleşmiştir. Konya'da binde 13, Karaman'da binde 10,6, Aksaray'da binde 7,6 ve Niğde'de binde 9,9 artış gerçekleşmiştir. Veriler, ülke genelindeki kırsaldan kente göçün, KOP Bölgesinde de

geçerli olduğunu; bu göçün sadece bölge içindeki kent merkezlerine değil aynı zamanda bölge dışına da olduğunu göstermektedir. Niğde ili 2013 yılı sonuçlarına göre nüfus büyüklüğü bakımından iller arasında 53. sırada yer almaktadır. Nüfus yoğunluğu 47 kişi/km²'dir.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre 2012-2013 döneminde Niğde ili 12.359 kişi göç almış, 13.514 kişi göç vermiştir. Böylece 1.155 kişi net göç vermiştir. Net Göç hızı ‰ -3,39 olmuştur. 2011-2012 döneminde ise; -5.254 kişi net göç vermiş olup; Net Göç Hızı ‰ -15,44 idi. Dolayısıyla Niğde'nin dışarıya verdiği net göç hızında büyük oranda düşme meydana gelmiştir.

2013 yılsonu itibariyle İl nüfusunun ilçeler itibariyle dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 7: Niğde İl Nüfusunun İlçeler İtibari ile Dağılımı

<i>Açıklama</i>	<i>Toplam</i>	<i>Şehir</i>	<i>Köy</i>
Merkez	201.597	124.774	76.823
Altunhisar	14.498	2.967	11.531
Bor	61.111	40.529	20.582
Çamardı	15.728	3.973	11.755
Çiftlik	29.596	4.579	25.017
Ulukışla	21.128	5.275	15.853
Toplam	343.658	182.097	161.561

Kaynak; Niğde İl Nüfus Müdürlüğü

Tablo 8:Niğde İli 2012-2013 Yılları Nüfus Karşılaştırması

AÇIKLAMA	TOPLAM		ŞEHİR		KÖY	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
İLÇELER						
MERKEZ	200.044	201.597	118.186	124.774	81.858	76.823
ALTUNHİSAR	14.416	14.498	2.969	2.967	11.447	11.531
BOR	60.950	61.111	40.472	40.529	20.478	20.582
ÇAMARDI	14.427	15.728	3.376	3.973	11.051	11.755
ÇİFTLİK	29.536	29.596	3.468	4.579	26.068	25.017
ULUKIŞLA	20.697	21.128	5.009	5.275	15.888	15.853
TOPLAM	340.270	343.658	173.480	182.097	166.790	161.561

Kaynak: 2014 Niğde İl Brifingi

2012 ile 2013 yılı sonuçları karşılaştırıldığında; Niğde İl Merkezi nüfusunda 6.588 kişilik önemli artış olduğu gözlenmektedir.

3.1.3. Kentin Sosyo-Ekonomik Yapısı

Niğde bir tarım kentidir. TÜİK kayıtlarına göre Niğde'nin 2001 yılı GSYİH'sı 435.323.000.000 TL' dir. Niğde 2001 yılı itibariyle ülke GSYİH'sının %0,4'ünü karşılamıştır. 2001 yılında GSYİH büyüklüğü bakımından İller içinde 53. sırada gelmektedir. Niğde'nin GSYİH'sının 2001 yılı sektörel dağılımı incelendiğinde %41,5'lik pay ile Tarım, %38,2'lik pay ile Hizmetler sektörü ve %20,2'lik pay ile Sanayi sektörü (İnşaat sanayi dâhil) gelmektedir. Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan 2011 yılı İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasına göre Niğde 81 il içerisinde 56. sırada gelmektedir. (TÜİK Seçilmiş Göstergelerle Niğde, 2013: 62)

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Niğde'de kişi başına düşen milli gelir 2001 yılında 1781 \$'dır dır. TR71 Bölgesi 2008 yılı kişi başına gayri safi katma değeri 6.789 \$ olarak gerçekleşmiş olup, 9.384 \$ olan Türkiye ortalamasının altındadır.

TÜİK tarafından açıklanan 2012 yılı istihdam ve işsizlik verilerine göre Niğde'nin işsizlik oranı %6,1'dir. Türkiye genelinde 57. sırada yer almaktadır. İşgücüne Katılma oranı % 47,6 ve İstihdam oranı %44,7'dir. Niğde bu rakamlarla işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasından (%9,2) daha iyi durumda iken, İşgücüne Katılma oranı (%50,0) ile daha düşük oranda kalmış ama istihdam oranı (%45,4) bakımından ülke ortalamasından daha olumlu bir durumda bulunmaktadır. 2013 yılında Niğde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne iş için başvuruların sayısı 10.091'dir. Geçmiş yıllarla birlikte toplam iş isteyen sayısı 17.142 kişi olup, bunlardan 9.415 kişi açık işsiz, 7.727 kişi daha iyi şartlarda iş arayanlardır.

3.1.4. Niğde'nin Sanayileşme Tarihi

Cumhuriyetin ilk dönemlerinde, kamu yatırımlarının kamusal tercihlerle ülkenin çeşitli yerlerine götürülmesi sürecinde özellikle piyasaya üretim yapan fabrikalardan Niğde'nin payına bir şey düşmemiştir. Coğrafi olarak Kayseri, Konya, Adana ve Mersin gibi sanayileşmiş kentlerin yakınında olan Niğde'de doğal olarak sanayileşme çabaları da çok geç başlamıştır. 2005 yılında Teşvik Kanunu kapsamına alınan Niğde ilinde sanayileşme gayretleri artarak devam etmektedir. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 12)

Niğde'ye ilk kamu yatırımı, ildeki tabii çimento hammaddesini değerlendirmek üzere 1957 yılında kurulan ancak 1964'te hizmete alınabilen "OYSA Niğde Çimento San. ve Tic. A.Ş." dir. OYSA Çimento 1992'de özelleştirilmiş olup, halen Sabancı Holding içerisinde yer alan Çimsa bünyesinde faaliyet göstermektedir. Planlı dönemin başladığı 1960'lı yıllarda Niğde'de kamu yatırımı yoktur. Bu dönemde özel teşebbüs tarafından NİĞBAŞ Niğde Beton Sanayi ve NİMSA Meyve Suyu Fabrikaları kurulmuştur.

1970'li yıllarda Niğde'nin sanayileşme çabalarının önemli bir nitelik değişimine uğradığı görülmektedir. Tarıma Dayalı Sanayi sektöründe ilk kez çok ortaklı bir işletme, büyük bir sermaye ile yatırıma girmiş ve BİRKO A.Ş. kurulmuştur. Bugün Halı, Tekstil ve Mensucat üretim yapan bir tesistir. 2012 yılı ihracatı 8.629.592 dolardır. 1993 yılında kurulan Göknur Gıda A.Ş. İlimizde Meyve suyu Konsantresi ve pulpu üretimi yapmaktadır. Firma 2012 yılında 7.965.364 \$ ihracat yapmıştır. DİTAŞ Doğan Yedek Parça A.Ş. ise otomotiv sektöründe rot ve rot başı üretmekte olup, 2013 yılında

13.642.943 dolar ile en çok ihracat yapan fabrika olmuştur. İlimizde halen Niğde Organize Sanayi Bölgesi içinde 82, Bor Karma OSB’de 42 ve Organize Sanayi Bölgeleri dışında 119 olmak üzere 243 sanayi tesisi faaliyet göstermekte olup, buralarda toplam 8.729 kişi istihdam edilmektedir.

Tablo 9:Niğde İli Sanayi Tesisi Sayısı ve Toplam İstihdam

Yeri	Sanayi Tesisi Sayısı	Toplam İstihdam
Niğde OSB	82	4000
Bor Karma OSB	42	842
OSB’ler Dışında	119	3887
TOPLAM	243	8729

Kaynakça; Niğde Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü

Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü verilerine göre Niğde genelindeki Aktif Sanayi Sicil Belgeli firma sayısı 209 olup, istihdam edilen personel sayısı 9061 kişidir. Niğde Ticaret ve Sanayi Odasının Niğde Merkez ilçe, Ulukışla, Çamardı ve Çiftlik ilçeleri görev alanına girmektedir. NİTSO’da 15 meslek grubunda 1373 faal üye bulunmaktadır. Bor Ticaret ve Sanayi Odasının görev alanında Bor ve Altunhisar ilçeleri yer almakta olup, 8 Meslek Grubunda 782 üyesi mevcuttur (NİTSO, 2014).

İl genelinde Niğde Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliğinin 32.268 üyesi bulunmakta olup, Birliğe bağlı toplam 28 adet Esnaf ve Sanatkâr Odası mevcuttur. Bunlardan 13’ü Niğde Merkez ilçede, 9’u Bor ilçesinde, 1’i Altunhisar’da, 2’si Ulukışla’da, 2’si Çamardı’da ve 1’i Çiftlik’te faaliyet göstermektedir. (NİTSO, 2014).

3.1.5. Niğde’nin Sanayi Yapısı

Niğde ili sanayinde madencilik, tekstil ve deri sektörleri önemli yer tutmaktadır. Ayrıca ilde çimento, şeker, halı, iplik, otomobil yedek parçaları, süt ve süt ürünleri, meyve suyu ve gazlı içecekler, beton yapı elemanları, yapı kimyasalları, biriket-tuğla,

kalsit ve traverten blok ve mikronize kalsit üretimi ile deri işleme yapılmaktadır. Ulukışla ilçesinde alçıtaşı ve altın işletmeleri de il sanayisinde önemli yer tutmaktadır. İlde bulunan başlıca maden rezervleri; kalsit, demir, çinko, kurşun, civa, volfram, bakır, kükürt, gümüş, altın, antimon, kaolin ve alçıtaşıdır. Fakat işletilen maden yatakları içerisinde kalsit önemli yer tutmaktadır. Ayrıca altın (dore cevheri) ve alçıtaşı çıkarılmaktadır. (Niğde Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü)

Niğde ilinin ekonomisinde tarım önemli yer tutmaktadır. İlde meyve, sebze, elma, kiraz, beyaz kiraz, patates, lahana, baklagiller, buğday, arpa, çavdar, fasulye, mısır, nohut, soğan ve şekerpancarı üretimi yapılmaktadır. Tarım sektöründe çalışanların toplam istihdama oranı Türkiye ortalamasının üstündedir.

Niğde ili şehirleşme oranı, yıllık nüfus artış hızı, kişi başına gayrisafi yurtiçi hâsıla ve sanayi iş kolunda çalışanların toplam istihdama oranı bakımından Türkiye ortalamalarının altındadır.

Niğde’ de rekabet edebilirliği yüksek sektörler;

- Diğer madencilik ve taş ocakçılığı sektörü: Bu alanda Kalsit çıkarımı ve işlenmesi yoğun olarak yapılmaktadır.
- Tekstil sektörü: Özellikle iplik dokuma alanında faaliyet gösteren önemli (Koyunlu A.ş. gibi) firmalar bulunmaktadır. Deri tabaklama ve işleme alanında ise Bor ilçesi gelişmiş bir sanayiye sahiptir.
- Meyve - sebze üretimi ve işlenmesi sektörü: Özellikle patates, elma ve lahana gibi sebze ve meyvelerin üretim ve işlenmesine dönük işletme sayısı fazladır. Meyve suyu işletmelerinin varlığı katma değer yaratma ve rekabet edebilirliğin artması için oldukça önemli rol oynamaktadır.
- Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı sektörü olarak sıralanabilir.

3.1.5.1. Sanayinin Sektörel Görünümü

Niğde ilinde bulunan sanayi işletmelerinin sektörel dağılımına bakıldığında; %18’lik bir oran ile gıda ürünlerinin imalatı, %12 ile diğer madencilik ve taşocakçılığı sektörlerinin ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Diğerleri sırasıyla;

- % 9 Deri ve ilgili ürünleri imalatı,
- %8 Tekstil ürünleri imalatı,
- % 8 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı,
- % 7 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı,
- % 7 Mobilya imalatı,
- % 4 Metal cevherleri madenciliği,
- % 4 Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), saz, saman vb malzemelerde örülerek yapılan eşyaların imalatı,
- % 3 Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imalatı,
- % 3 Ana metal sanayi,
- % 2 Giyim eşyası imalatı; kürkün işlenmesi ve boyanması,
- % 2 Diğer ulaşım araçlarının imalatı,
- % 2 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizatı hariç),
- % 2 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı,
- % 2 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı,
- % 2 Elektrikli teçhizat imalatı,
- % 1 İçecek imalatı,
- %1 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı,
- % 1 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı,
- %1 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı,
- % 1 Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı.

3.1.5.2. Niğde Sanayisindeki Üstünlükler

Niğde’de rekabet edebilirliği yüksek sektörler;

- Diğer madencilik ve taş ocakçılığı sektörü: Bu alanda Kalsit çıkarımı ve

işlenmesi yoğun olarak yapılmaktadır.

- Tekstil sektörü: Özellikle iplik dokuma alanında faaliyet gösteren önemli (Koyunlu A.ş. gibi) firmalar bulunmaktadır. Deri tabaklama ve işleme alanında ise Bor ilçesi gelişmiş bir sanayiye sahiptir.
- Meyve - sebze üretimi ve işlenmesi sektörü: Özellikle patates, elma ve lahana gibi sebze ve meyvelerin üretim ve işlenmesine dönük işletme sayısı fazladır. Meyve suyu işletmelerinin varlığı katma değer yaratma ve rekabet edebilirliğin artması için oldukça önemli rol oynamaktadır.
- Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı sektörü olarak sıralanabilir.

3.1.5.3. Niğde OSB Haricindeki Sanayi Bölge ve Siteleri Bor Karma Organize Sanayi Bölgesi

Bor dericilerinin faaliyet gösterdiği yerdeki sağlıksız koşullar ve çevrenin de etkisi ile 1993 yılında Deri Organize Sanayi Bölgesi kurulmak üzere Müteşebbis Teşekkül oluşturularak çalışmalara başlanmış ve aynı yıl Bor-Ankara karayolunun 9. km.sinde 292 hektarlık alanda Deri Organize Sanayi Bölgesi kurulmuştur. İlk aşamada Deri Organize Sanayi Bölgesi olarak planlanan Bölge sonradan 2002 yılında Karma ve Deri olarak ikiye ayrılmıştır. Toplam 263 adet tesis parseli bulunan Bölgedeki bütün parsellerin tahsisi yapılmış olup, boş parsel bulunmamaktadır. Halen 144 Parsel üretime geçmiş durumda, 48 parsel inşaat aşamasında, 71 parsel de proje aşamasında bulunmaktadır. Bölgedeki 144 Parsel üzerindeki 42 tesiste 842 kişi istihdam edilmektedir.

İl Merkezinde 2, Bor'da 1, Altunhisar'da 1 olmak üzere 4 Küçük Sanayi Sitesi faaliyette olup, ortalama 2.914 işçi çalışmaktadır. Altunhisar KSS 2011 yılında faaliyete başlamıştır. Bor Ayder, Çamardı ve Birlik KSS proje aşamasındadır.

Tablo 10:Niğde İlindeki Küçük Sanayi S siteleri

Adı	Faaliyet Başladığı Yıl	Toplam Alanı (m ²)	Toplam İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı (%)	Mevcut İstihdam
Niğde - Merkez	1977	55.450	176	141	35	80,11	490
Niğde - Bor	1985	32.520	260	195	65	75,00	515
Niğde – Merkez Ata	1993	119.129	379	330	49	87,07	1880
Niğde – Altunhisar	1989 Kur.	13.535	20	12	8	60	29
Niğde Çamardı	2001 Kur.	Proje Aşamasında					
Birlik	2010 Kur.	Proje Aşamasında					
Bor Ayder	2010 Kur.	Başvuru Dosyası Bakanlığa gönderildi, Onay bekleniyor.					

Kaynak: Niğde Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

3.2. NİĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNE GENEL BİR BAKIŞ

Niğde OSB Bakanlar Kurulu'nun 15.07.1976 gün ve 7/12207 sayılı kararı ile kurulmuştur. 1984 yılında, 15.10.1984 gün ve 84/8664 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ek revize programına alınmıştır.

Niğde OSB toplamda 41 hektar alan üzerine kurulmuş olup mevcut durumda yaklaşık %73 doluluğa sahiptir. İnşaat ve Proje aşamasındaki firmalar ile birlikte Niğde OSB'nin 2015 yılı sonunda %90 doluluk oranına ulaşacağı tahmin edilmektedir. Niğde Organize Sanayi Bölgesi'nde toplam 113 adet sanayi parseli bulunmaktadır. Mevcut durumda 81 parselinde kurulan tesisler faal bir şekilde çalışmaktadır, geriye kalan 32 parselde ise, 9 adet tesis inşaat aşamasında, 13 adet tesis proje aşamasında ve diğerleri ise boş parsel olarak bulunmaktadır. Mevcut durumda mevsimsel çalışma sezonları harici toplam personel 3280 kişi, mevsimsel çalışma sezonlarında ise toplam personel sayısının 4.000 kişi istihdam edildiği, gelecekte ise toplam 5.000 kişinin istihdam edilmesi planlanmaktadır. Hem sektörel hem de firma büyüklükleri açısından değerlendirildiğinde tekstil, mobilya, gıda ve yapı malzemeleri endüstrilerinin öne çıktığı gözlenmektedir. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 8)

Niğde Organize Sanayi Bölgesi'nde mevcut durumda üretim faaliyetini sürdüren 81 adet endüstriyel tesisler ve yapım aşamaları tamamlanmış ama faaliyete geçmeyen 9 adet endüstriyel tesis bulunmaktadır.

3.2.1. Niğde OSB'nin Kuruluşu ve Genel Yapısı

Bölge'nin temeli 4 Mayıs 1986'da atılmıştır. Altyapısının büyük bir bölümü tamamlanmış olarak 14 Mayıs 1994 tarihinde hizmete sunulmuştur.

28 Nisan 2003 tarihinde yapılan İlk Genel Kurul Toplantısı ile Niğde OSB Müteşebbis Heyeti'nin görevi sona ermiş ve Niğde OSB sanayicilerin yönetimine geçmiştir. (Niğde OSB İl Müdürlüğü)

3.2.1.1. Niğde OSB'nin Kuruluş İşlemleri

Niğde Organize Sanayi Bölgesi. Niğde- Bor Karayolunun 7. Km'sindedir. Bakanlar Kurulu'nun 15.07.1976 gün ve 7/12207 sayılı kararı ile kurulmuştur. 15.10.1984 gün ve 84/8664 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ek revize programına alınmıştır.

4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve OSB Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre Özel Hukuk Tüzel Kişiliği olarak kurulan Niğde OSB, yine aynı kanun ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde faaliyet yürütmektedir.

Bölgenin temeli 04.05.1986 tarihinde atılmıştır. Niğde OSB' nin altyapı çalışmaları Niğbaş A.Ş tarafından yapılmıştır. 1990 yılında enerji nakil hatları ve bölge içi elektrik şebekesi tamamlanmış, bölge içindeki yollar, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon hatları ve şebekeleri vb tesisler Niğde Belediyesi tarafından yapılan çalışmalarla 1994 yılında hizmete sunulmuştur. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 3)

3.2.1.2. Niğde OSB'nin Kuruluş Amaçları

- Ekonomik ve endüstriyel uğraşların gereği olan teknik ve iş yönetimine ilişkin yardımcı görevleri, en uygun şekilde bünyesinde toplayıp örgütlenerek, bölgede yatırım yapacak kuruluşlara hizmet

vermek,

- Yatırımcı ve girişimcilere her türlü alt yapısı hazırlanmış yatırım alanları sunmak, çevreye saygılı, modern bir sanayi bölgesinin gelişimini sağlamak,
- En az maliyetten en çok verimi sağlayacak modern sanayi işletmelerinin gelişimine yardımcı olmak,
- Ana ve yan sanayinin bir arada üretim yapmasını sağlayarak işbirliğinin gelişimine yardımcı olmak,
- İlin ekonomik gelişimine ve istihdamın arttırılmasına katkı sağlamak,
- Sanayi tesislerinin bir araya toplanmasına öncülük ederek daha verimli çalışma koşullarının sağlanmasını temin etmek,
- Modern üretim tekniklerin gelişimine ve ihracata yönelik üretim yapan sanayi kuruluşlarının gelişimine, kurduğu altyapı tesisleriyle katkı da bulunmak,
- Ülke menfaatleri doğrultusunda, devletin ilgili kurumlar tarafından kendisine verilen görevleri yerine getirmek ve istenen konularda çalışma yapmak,
- Yasalar ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen görevleri yerine getirmektir.

3.2.1.3. Niğde OSB'nin Organizasyon Yapısı

28.04.2003 tarihinde yapılan “İlk Genel Kurul Toplantısı” ile görevleri sona eren Niğde OSB Müteşebbis Heyeti'nin yerine Niğde OSB Sanayicileri yönetime geçmiştir. 01.06.2013 tarihinde yapılan 11. Olağan Genel Kurul Toplantısı ile iş başına gelen Yönetim Kurulu şu şekildedir: (Niğde OSB Brifingi, 2014: 2)

Tablo 11: Niğde OSB Yönetimi

Ünvan	Ad- Soyad	Firma
Başkan	Mustafa Altunbaş	Baha Tekstil Tic. San. A.Ş
Başkan Vekili	Şevket Katırcıoğlu	Niğcam San. Tic. Ltd. Şti
Üye	Bünyamin Demirbilek	Modeka Mobilya San. Tic. Ltd. Şti
Üye	Asım Abay	Niğde Meşrubat Gıda San. Tic. Ltd. Şti
Üye	A. Ayhan Birim	Bakkalbaşıoğlu Süt Ürünleri A.Ş

Kaynak: Niğde OSB Ocak 2014 Brifingi

Tablo 12:Niğde OSB Denetim Kurulu

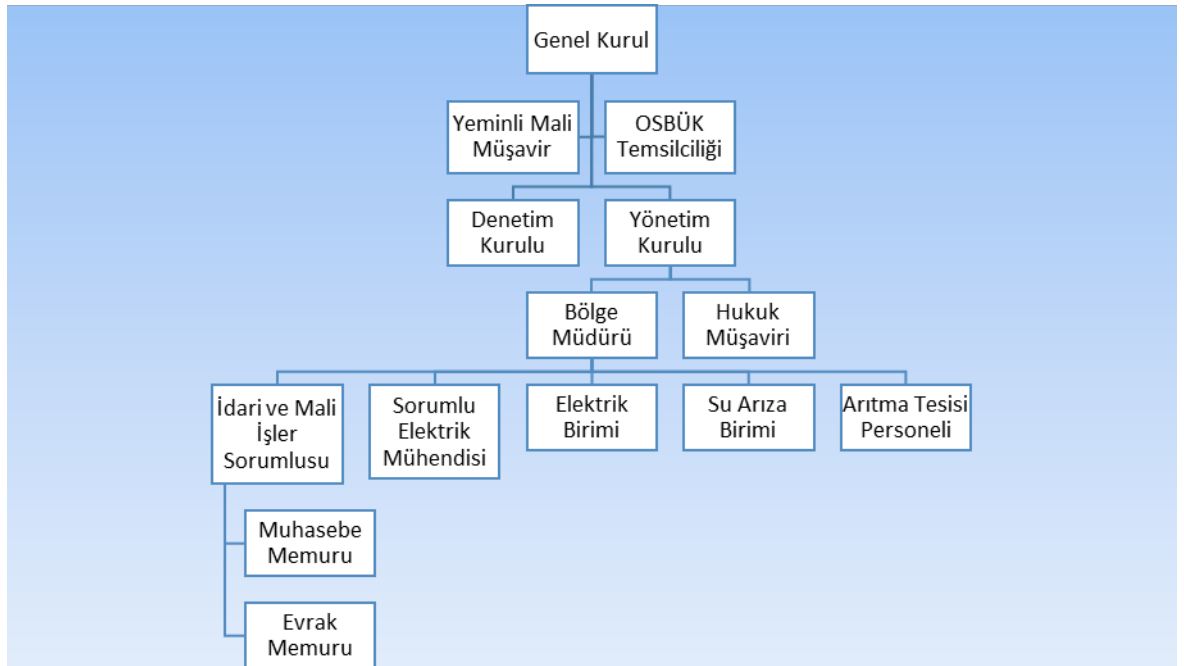
Ünvan	Ad- Soyad	Firma
Üye	İlhami Sefer	Birko Mens. San. Tic. Ltd. Şti
Üye	Aytekin Turcan	Turcanlar Tekstil San. Tic. Ltd. Şti

Kaynak: Niğde OSB Ocak 2014 Brifingi

Tablo 13:Niğde OSB Üst Kurulu Üyeleri

Ünvan	Ad-Soyad	Firma
Üye	Mehmet Doğanlar	Orteks San. Tic. Ltd. Şti
Üye	Burak Sarıçam	Sarteks Mens. San. Tic. Ltd. Şti

Kaynak: Niğde OSB Ocak 2014 Brifingi

Şekil 3: Niğde Organize Sanayi Bölgesi Organizasyon Yapısı

Kaynak: Niğde OSB Ocak 2014 Brifingi

3.2.2. Niğde OSB'nin Kuruluş Yerinin İncelenmesi

Niğde OSB, sanayicinin üretimini minimum maliyetle en verimli şekilde gerçekleştirerek karın maksimize etme, bölgelerarası farkları giderici dengeli kalkınma ve planlı kentleşme ile sürdürülebilir çevre politikası na duyarlı bir yapı sergilemesi

amacıyla kurulmuştur. Bu sonuçların gerçekleşmesi için yatırımcıya sunulan her hizmet ve kolaylık, başarı yolunda atılmış önemli adımlar olacaktır. Niğde OSB'nin kuruluş yerinin incelenmesini, sağlıklı bir sonuç elde edebilmek adına makro yaklaşımla “Bölgesel” olarak ve mikro yaklaşımla “Yerel” olarak yapmak gerekecektir.

3.2.2.1. Makro Yaklaşımla (Bölgesel) Kuruluş Yeri İncelemesi

Niğde Organize Sanayi Bölgesi, Niğde - Bor Karayolu'nun 7.km'sindedir. Niğde konum itibariyle Nevşehir Hava Limanı'na 90 km, Kayseri Hava Limanı'na 135 km, Mersin Limanı'na 180 km, E-90 Karayoluna 40 km, Kemerhisar – Pozantı Otoyolu'na 10 km mesafede olup, demir yolu şehir merkezinden geçmektedir. Niğde - Nevşehir, Niğde - Kayseri karayolları duble yol, Niğde - Mersin karayolu otoyoldur. Bu nedenle ulaşım problemi yaşanmamaktadır.

3.2.2.2. Mikro Yaklaşımla (Yerel) Kuruluş Yeri İncelemesi

Konuyu mikro yaklaşımla yerel olarak değerlendirdiğimizde; Niğde OSB'nin Niğde -Bor Yolunun 7. km'sinde olması şehre yakınlık olarak avantaj görülebilecektir. Alanın, günümüzde kentin genişlemesiyle merkezin komşusu haline gelmesine rağmen, bölge sınırının kesin olarak ayrılması nedeniyle sorun teşkil etmemektedir. Aksine ulaşım ve konut ihtiyaçları eskisine oranla daha rahat karşılanır seviyededir.

3.3. NİĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNİN GÜNÜMÜZDEKİ DURUMU

1986 da temeli atılan Bölgemiz; altyapısının büyük bir bölümü tamamlanmış olarak 1994 yılında hizmete sunulmuştur. Kuruluş tarihi 1985 olduğu için, zamanla birlikte sorunlarının çoğu aşılmış olan bir OSB'dir. 2003 yılında yapılan İlk Genel Kurul Toplantısı'nda Niğde OSB Müteşebbis Heyeti'nin görevi sona ermiş ve Niğde OSB sanayicilerin yönetimine geçmiştir. Sanayici sorunlarını kendisi de yaşayan yönetim kurulu bölge sanayicilerine hizmet vermektedir.

Enerji Nakil Hattı ve Bölge İçi Elektrik Şebekesi 1990, bölge içi yollar, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve yağmur suyu şebekesi 1992, İdare Binası, Kreş, Çırak

Okulu, Çarşı Grubu, Sağlık Merkezi, Yemek Fabrikası - Kafeterya Tesisi ve Isı Merkezi'nden oluşan Sosyal Tesisler 1995 yılından beri sanayicilere hizmet vermektedir. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 8)

Niğde OSB toplamda 41 hektar alan üzerine kurulmuş olup mevcut durumda yaklaşık %73 doluluğa sahiptir. İnşaat ve Proje aşamasındaki firmalar ile birlikte Niğde OSB'nin 2015 yılı sonunda %90 doluluk oranına ulaşacağı tahmin edilmektedir. Niğde Organize Sanayi Bölgesi'nde toplam 113 adet sanayi parseli bulunmaktadır. Mevcut durumda 81 parselinde kurulan tesisler faal bir şekilde çalışmaktadır, geriye kalan 32 parselde ise, 9 adet tesis inşaat aşamasında, 13 adet tesis proje aşamasında ve diğerleri ise boş parsel olarak bulunmaktadır. Mevcut durumda mevsimsel çalışma sezonları harici toplam personel 3280 kişi, mevsimsel çalışma sezonlarında ise toplam personel sayısının 4.000 kişi istihdam edildiği, gelecekte ise toplam 5.000 kişinin istihdam edilmesi planlanmaktadır. Hem sektörel hem de firma büyüklükleri açısından değerlendirildiğinde tekstil, mobilya, gıda ve yapı malzemeleri endüstrilerinin öne çıktığı gözlenmektedir. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 2)

Niğde Organize Sanayi Bölgesi'nde mevcut durumda üretim faaliyetini sürdüren 81 adet endüstriyel tesisler ve yapım aşamaları tamamlanmış ama faaliyete geçmeyen 9 adet endüstriyel tesis bulunmaktadır.

3.3.1. Niğde OSB'nin Arz ve Talep Yapısı

3.3.1.1. Niğde OSB Tarafından Sunulan Hizmetler

Niğde Organize Sanayi Bölgesinde altyapı yönünden bir sorun bulunmamakta, tüm yatırımcılara eşit şartlarda eksiksiz hizmet sağlanmaktadır. Düz bir arazi üzerinde kurulması, bölge içinde her parsel sınırında su, elektrik, doğalgaz, , pis su hattı ve telefon ile destek hizmetlerinin bulunması bölgeyi yeni yatırımlar açısından tercih edilir kılmaktadır. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 12)

3.3.1.1.1. Üretim Yönünden Sunulan Hizmetler

Bu hizmetler, üretime doğrudan katılan enerji (elektrik, doğal gaz) ve su gibi hizmetlerle üretimden etkilenen alt yapı, atıksu ve çevreye yönelik hizmetleri kapsamaktadır.

Sanayicilere 2014 yılında 0,85 TL/m³ + KDV fiyat üzerinden kesintisiz kullanma suyu hizmeti verilmektedir. Tesislerin su şebekesine bağlanabilmeleri için her parselin kenarında bağlantı tesisatı mevcuttur.

Bölge sanayicilerimizin daha uygun fiyatlarda elektrik kullanmalarını sağlamak için Niğde OSB'nin elektrik bağlantı tipi değiştirilerek TEİAŞ'a bağlı iletim aboneliği olması çalışmaları tamamlanmıştır. 1 Haziran 2013 de gerçekleşen bağlantı tipinin değişmesi ile birlikte elektrik birim fiyatlarında %11 oranında indirim sağlanmıştır. Özel tedarikçi ile imzalanan serbest piyasadan elektrik alım sözleşmesi sonucunda elektrik faturalarında 01 Eylül 2013 tarihinden itibaren %11 indirime ek olarak %4 - 6 arasında değişen yeni bir indirim daha sağlanmıştır. Niğde OSB Türkiye'nin en ucuz elektriğini kullanmaktadır.

Bölge içi elektrik şebekesinde her sanayi parseline OG/AG enerji bağlantı noktası tesis edilmiştir. Sanayicilerimizin enerji maliyetlerini daha da azaltmak, daha kaliteli elektrik temin etmek, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak için; Niğde OSB sınırları içerisinde ilk etabı 5 MW üretim kapasiteli güneş enerjisi üretim sistemi kurulması için çalışmalar başlatılmıştır.

Niğde ve Bor İlçesi'ni besleyen doğalgaz ana istasyonu (RMS-A) istasyonu bölge içerisinde yer almaktadır. Bölgemizde talep eden firmalara doğalgaz kullanımları sağlanmış, Bölge'nin tamamını besleyebilecek kapasiteli MS-B istasyonları hazır hale getirilmiş, bölgenin tamamına doğalgaz dağıtılması için projeler hazırlanmıştır.

Niğde deprem riski düşük iller arasında olduğu için yatırım maliyetleri düşük olmaktadır. Çevre düzenlemesi ve temizlik çalışmaları hızla devam eden OSB de Kasım 2013 tarihi itibarı ile 75.000 fidan dikimi yapılmıştır.

Ocak 2006 ayında ihale edilen Niğde Organize Sanayi Bölgesi Atık Su Arıtma Tesisi Mart 2009'dan beri aralıksız faaliyet göstermektedir. Avrupa Birliği standartlarında çıkış suyu elde edilmektedir. 2.000 m³/gün kapasiteli mevcut arıtma tesisine ilave olarak; yaklaşık 500.000,00 Euro yatırım bedeli olan 2.000 m³/gün kapasiteli ikinci etap tesis için Ahiler Kalkınma Ajansı'ndan 550.000,00 TL hibe destek sağlanmıştır. Proje ve ihale süreci devam etmektedir. Proje yönlendirmeleri ve ihale süreci için özel bir şirketten danışmanlık hizmeti alınmaktadır. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 12)

3.3.1.1.2. Diğer Destek Hizmetleri

Bölgesel ve sektörel teşvik programında 5. bölge olarak yer alan Niğde ve Niğde OSB’de; yatırımcılar bu programda yer alan KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Yatırım Yeri Tahsisi, Faiz Desteği’nden yararlanabilmektedir. Niğde OSB’de Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği’nde 6. Bölge teşvikleri uygulanmaktadır. Aynı program çerçevesinde ”Büyük Ölçekli Yatırımlar” ve Stratejik Yatırımlar da desteklenmektedir.

Yasal mufiyet ve indirimlerin yanında aşağıdaki hizmetler yatırımcılara ücretsiz verilmektedir.

- Proje Onayı
- Yapı Ruhsatı Harcı
- Yol-Kanal Harcı
- Bina inşaat Harcı
- Temel Hafriyat izni
- Yapı Kullanma İzin Belgesi
- İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı
- İmar Çapı Ve Aplikasyon Haritası
- Kanalizasyon Bağlantı Bedeli
- Kanalizasyon Temizliği
- Su Bağlantı Bedeli
- Faaliyet Belgesi
- Belge Düzenlenmesi Belge Ve Fatura Onayları
- Çevre Temizlik Ve Bakımı

3.3.1.1.3. Üretime Yardımcı Hizmetleri Sağlayan İştirakler

Esa Ltd. Şti. tarafından yapılan, İdare Binası, Kreş, Çırak Okulu, Çarşı Grubu, Sağlık Merkezi, Kafeterya ve Isı Merkezi’nden oluşan sosyal tesislerin inşaatı 1995 yılında tamamlanmıştır. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 5)

Niğde OSB Sosyal Hizmet Binaları içerisinde yer alan Kreş Binası İl Emniyet Müdürlüğü tarafından Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü ve Asayiş Noktası olarak kullanılmaktadır. Çıraklık Okulu Binası KOSGEB Niğde Hizmet Merkezi Müdürlüğü'ne, Sağlık Merkezi Binası ise Gümrük Müdürlüğü'ne tahsis edilmiştir. Bu kurumlar faaliyet göstermektedir. Lokanta - Kafeterya Binası Mis Gıda Ltd. Şti.'ne kiralanmış olup kamu kurum ve kuruluşları ile özel kişi ve kuruluşlara hizmet vermektedir.

Sanayicilerin, kurum ve kuruluşların kullanımına açık olan donanımlı konferans salonu ve toplantı salonları vardır.

3.3.1.1.3.1. Enerji Santral

Bölge içi elektrik şebekesinden her sanayii parseline OG/AG enerji bağlantı noktası tesis edilmiştir. Ayrıca Sanayicilerimizin enerji maliyetlerini daha da azaltmak, daha kaliteli elektrik temin etmek, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak için; Niğde OSB sınırları içerisinde ilk etabı 5 MW üretim kapasiteli güneş enerjisi üretim sistemi kurulması için çalışmalar başlatılmıştır

3.3.1.1.3.2. Araç- Makine Parkı ve Teçhizat Durumu

Niğde OSB'de, bir adet servis aracı minibüs, üç adet binek oto, bir adet pikap, bir adet traktör, bir adet tam teşekküllü itfaiye aracı mevcuttur. İtfaiye aracı Niğde Belediyesi tarafından kullanılmaktadır.

3.3.1.1.3.3. İş ve Ticaret Merkezi

OSB İçinde iş ve ticaret merkezi binası bulunmakta lakin hizmet vermemektedir.

3.3.1.1.3.4. İnternet Servis Sağlayıcısı

Niğde OSB interneti TT NET servis sağlayıcısından sağlanmaktadır.

3.3.1.2. Niğde OSB'ye Olan Talep

5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Kanunu'nun bazı maddeleri 12.05.2005 tarih ve 5350 Sayılı Kanun'la değiştirilmiş olup kanun kapsamına aralarında Niğde' nin de bulunduğu 13 il daha alınmıştır. Bu yasa kapsamında yatırım yapmak üzere Niğde OSB tarafından firmalara parsel tahsisi yapılmıştır. Bölgede 82 adet sanayi tesisi toplam 4.000 çalışanı ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca 10 tesis inşaat aşamasında, 11 tesis proje aşamasında bulunmakta olup 9 adet parselinse henüz tahsisi yapılmamıştır. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 11)

Aşağıdaki tabloda 2005 yılında Niğde' nin keşvik kapsamına alınması sonrasında Niğde OSB' de, Bor Karma OSB' de ve OSB' ler dışındaki diğer yerlerde yıllar itibari ile faaliyete geçen işletmeler ve işçi sayıları verilmiştir.

Tablo 14: Yıllara Göre Faaliyete Geçen Tesis Sayısı ve İstihdam Edilen İşçi Sayısı

Yeri	Yıllara Göre Faaliyete Geçen Tesis Sayısı ve İstihdam Edilen İşçi Sayısı															
	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013 ilk 6 ay		2005-2013 yılları TOPLAM	
	Tesis	İşçi	Tesis	İşçi	Tesis	İşçi	Tesis	İşçi	Tesis	İşçi	Tesis	İşçi	Tesis	İşçi	Tesis	İşçi
Niğde OSB	2	155	3	225	3	255	9	170	8	73	5	139	1	7	38	1376
Bor Karma OSB	8	245	1	18	8	94	3	35	12	152	4	120	2	41	38	705
Diğer Yerlerdeki İşletmeler	10	365	20	466	7	87	9	253	12	145	13	238	11	212	90	1894
TOPLAM	20	765	24	709	18	436	21	458	32	370	22	497	14	260	166	4005

Kaynak: Niğde Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü

Böylece Teşvik Kanunu kapsamında son sekiz yılda 166 işletme faaliyete geçmiş olup, toplam istihdam artışı yaklaşık 4005 kişidir.

Bölgesel Gelişmişlik farklılıklarını azaltmak amacıyla uygulamaya konulan Yeni Teşvik Paketiyle 6 Bölgeye ayrılan Türkiye’de Niğde 5. Bölgedeki İller arasında yer almıştır. 5. Teşvik Bölgesindeki yatırımlara sigorta primi işveren hissesi desteği 31 Aralık 2013 tarihine kadar başlanan yatırımlar için 7 yıl, 1 Ocak 2014 tarihinden sonra yapılan yatırımlar içinse 6 yıl olacaktır. Vergi indirimi 31 Aralık 2013 tarihine kadar yapılan yatırımlar için % 40, 1 Ocak 2014 tarihinden sonraki yatırımlar için % 30 olacaktır. Büyük ölçekli yatırımlar içinse 31 Aralık 2013 tarihine kadar başlanılanlar için % 50, 01 Ocak 2014 tarihinden sonraki yatırımlar için % 40 olacaktır. Faiz desteği TL cinsi 5 puan, döviz cinsi 2 puan, azami destek tutarı 700 bin TL olarak belirlenmiştir. Vergi indirimi desteği, münhasıran teşvik belgesine konu yatırımdan elde edilecek kazançlara uygulanacak ve bölgede yatırım yapan firmalar için yatırıma katkı oranının belirli yüzdesine ulaşıncaya kadar yatırım döneminde tüm faaliyetlerden, elde ettiği kazançlara da uygulanabilecektir. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 12)

Otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik test merkezleri, rüzgar tüneli, tasarım gibi yatırımlar, belirli büyüklükte ve özellikte belirli ilaç ve savunma sanayi yatırımları, özel sektör tarafından gerçekleştirilecek ilk, orta ve lise eğitim yatırımları, denizyolu ve demiryolu ile yük ve yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar, madencilik yatırımları, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırımları yeni teşvik paketiyle 5. Bölgeye sağlanan desteklerden yararlanacaktır. OSB’lerde yapılacak yatırımlar, aynı sektörde faaliyet gösteren firmaların birlikte gerçekleştireceği ve faaliyet gösterilen yatırım konusuna dikey veya yatay entegrasyon sağlayacak yatırımlar, TÜBİTAK tarafından desteklenen AR-GE projesinde gerçekleştirilen ürünün üretimine dayalı yatırımların, yatırımın bulunduğu bölgenin bir alt bölgesine sağlanan destek unsurları ile desteklenecektir. Özellikle madencilik sektöründe Niğde’ nin sahip olduğu Kalsit rezervlerinin daha iyi değerlendirilmesi için kurulacak kalsite dayalı entegre üretim tesislerinin en yüksek seviyede desteklenen 6. Bölge Teşviklerinden yararlanacak olması nedeniyle bu alandaki yatırımların artacağı değerlendirilmektedir. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 12)

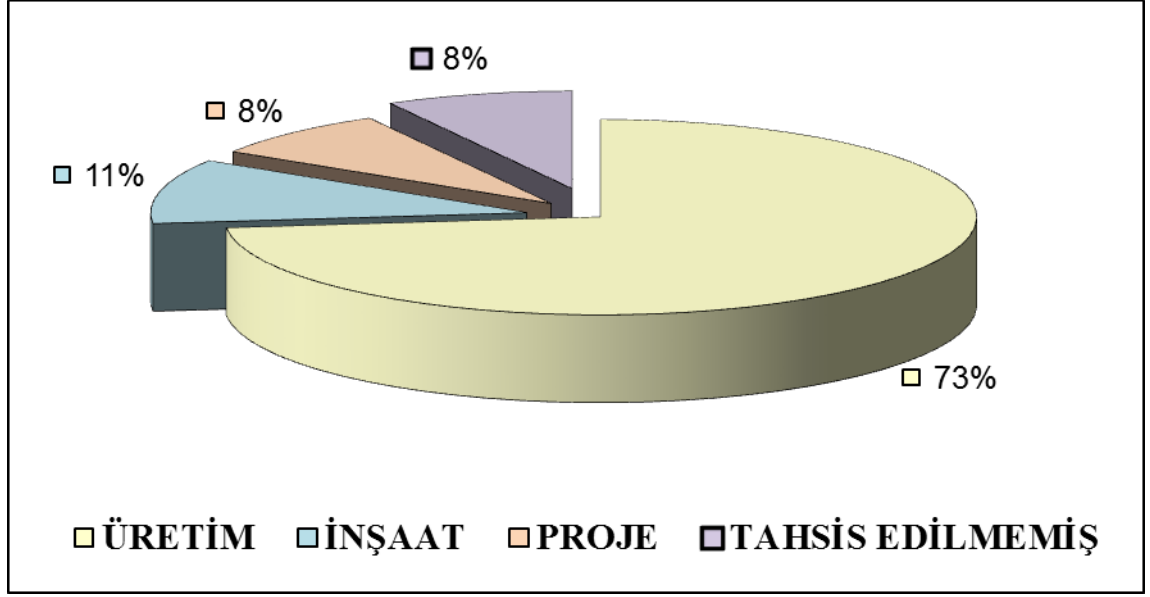
3.3.1.2.1. Yapılan Arazi Tahsisleri

Tablo 15: Niğde OSB' ye Ait Parsel Dökümleri

PARSEL SAYISI	PARSEL DÖKÜMLERİ	
112	SANAYİ PARSELLERİ	2.795.857,09 m²
82	Üretim Yapılan Parseller	1.947.302,19
0	Montaj Aşamasındaki Parseller	0,00
10	İnşaat Halindeki Parseller	229.732,64
11	Proje Aşamasındaki Parseller	336.028,19
103	Tahsis Yapılan Parsellerin Toplamı	2.513.063,02
9	Tahsis Edilmemiş Parseller	282.794,07
54	DONATI ALANLARI	934.611,52 m²
9	İdari-Sosyal Tesis Alanları	147.561,46
1	Ticari Sosyal Tesisi Alanı	20.982,69
1	Eğitim Tesis Alanı	19.496,54
21	Yeşil Alanlar	458.946,13
1	Doğalgaz Ölçüm İstasyonu Alanı	7.451,71
1	Teknik Altyapı Alanı	11.327,38
1	Arıtma Tesisi Alanı	20.809,27
13	Trafo Alanları	22.862,05
6	Sağlık Koruma Bantları	225.174,29
	YOLLAR	333.729,38 m²
166	TOPLAM BÖLGE ALANI	4.064.197,99 m²

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

Niğde Organize Sanayi Bölgesi'nin arazisi 406 hektar olup yüzölçümleri 4.500 m² ile 164.000 m² arasında değişen 112 sanayi parseli mevcuttur. Bölge'nin ilave ve revizyon imar planı ve parselasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Tapu tescilleri yapılmıştır.

Şekil 4:Niğde OSB Parsel Tahsis Durumu

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

3.3.1.2.2. Yıllar İçinde Faaliyete Geçen Kuruluş Sayısı

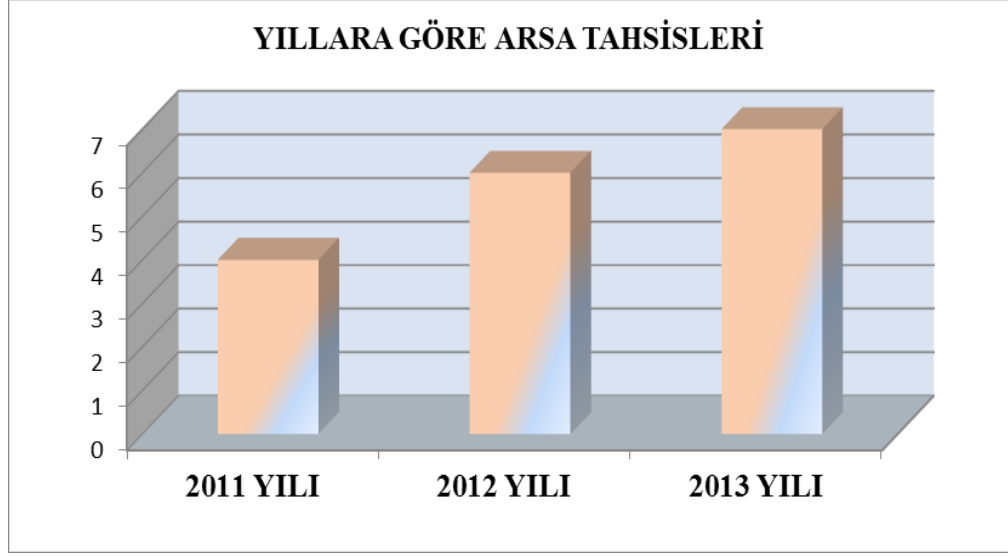
Tablo 16:Yıllar içinde Faaliyete Geçen Kuruluş Sayısı ve İstihdam Edilen Toplam İşgücü

FİRMA ADI	İSTİHDAM SAYISI OCAK 2014	TAHSİS TARİHİ
NİĞTAV NİĞDE TAVUKÇULUK ÜRETİM SAN. TİC. LTD.ŞTİ.	4	20.07.1987
MODEKA MOBİLYA SAN TİC. LTD. ŞTİ.	35	26.05.1988
ALİ İHSAN DEMİRKOL - LİDER KAPI MOBİLYA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.)		26.05.1988
FATİH AKPOLAT	12	26.05.1988
TAÇSAN ALÇI SAN. TİC.LTD. ŞTİ.	7	17.11.1988
BAKKALBAŞIOĞLU SÜT ÜRN. SAN TİC. A.Ş	63	30.03.1990
İLHAN VE NİHAT ÖZDEMİR ADI ORTAKLIĞI	13	29.06.1990
TURCANLAR TEKSTİL SAN.TİC.LTD. ŞTİ.	5	29.06.1990
SARTEKS MENSUCAT SAN.VE TİC.A.Ş	100	29.06.1990
ÖMÜR PEN PVC METAL SAN. TİC. LTD. ŞTİ.(WINLİFE)	95	29.06.1990
AKKADIN AÇIKGÖZ		29.06.1990
BİRKO BİRLEŞİK KOYUNLULAR MENS.TİC VE SAN A.Ş	607	29.06.1990
BİRKO BİRLEŞİK KOYUNLULAR MENS.TİC VE SAN A.Ş	0	29.06.1990
BİRKO BİRLEŞİK KOYUNLULAR MENS.TİC VE SAN A.Ş	0	29.06.1990
BİRKO BİRLEŞİK KOYUNLULAR MENS.TİC VE SAN A.Ş	0	29.06.1990
ÇELİKOĞLU AĞAÇ SANAYİ VE TİC. A.Ş.		29.06.1990
ÖMÜR PANEL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.		29.06.1990
AKKADIN AÇIKGÖZ		29.06.1990
AHMET,BİLAL,MUSTAFA GÖKÇE, H.PELİT		29.06.1990
BİRKO BİRLEŞİK KOYUNLULAR MENS.TİC VE SAN A.Ş		29.06.1990
NİĞBAŞ NİĞDE BETON SAN. TİC.A.Ş.	7	20.12.1990

NİĞDE MEŞRUBAT GIDA SAN.TİC. LTD.ŞTİ.	38	01.03.1991
YAPILENT İNŞ. MALZ. SAN.TİC.LTD. ŞTİ.	21	13.03.1992
OGÜN GIDA MAD. SAN.TİC. A.Ş.	12	08.05.1992
BAHATEKSTİL TİC. VE SAN. A.Ş.	191	09.12.1993
MEHMET AZMİ ALTUNKAYNAK-MUSTAFA ALTUNKAYNAK	10	18.02.1994
NİĞCAM SAN TİC.LTD. ŞTİ.	16	29.12.1994
NİĞMAK MAKİNA İMALAT TİC.LTD.ŞTİ.	1	30.12.1994
DERİNÖZ İNŞAAT MALZ. TİC. SAN. LTD. ŞTİ.	16	30.10.1995
GÜLAY BEŞER-GÜLNUR PLASTİK	2	01.11.1995
KEÇECİ TEKSTİL TİC. VE SAN. A.Ş.	169	13.11.1995
ORTEKS TEKSTİL ÜRÜNLERİ SAN VE TİC. A.Ş.	205	03.06.1996
TOM HİSAR POMPA MAK. OTO MOT. TAŞIT. İNŞ. TAAH.SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	9	10.07.1996
KADIZADELER SÜNGER A.Ş.(KOZALI TEKSTİL)	185	15.07.1996
DOĞANLAR TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.(ORTEKS 2)	2	17.07.1996
BEŞER GIDA MAD. ÜRT. PAZ. İNŞ. TAAH. TİC. LTD. ŞTİ.	3	23.08.1996
ÖMÜRPEP PVC METAL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	2	23.10.1996
HALK BANKASI YAKUP YAVUZ DEMİRBİLEK - ORÇAM PLASTİK	6	03.12.1996
CAN GIDA TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	16	18.11.1998
NİĞDE BELEDİYESİ EKMEK FABRİKASI		29.05.2000
ERTUĞRUL TEKİN-TEKİN MOBİLYA KANEPE	3	30.11.2000
MUSTAFA ADALI(MODA AĞAÇ MOBİLYA)	11	02.10.2002
NOREN ENERJİ ÜRETİM A.Ş.	6	24.02.2003
ERKAN DOKUMA ÖRG.TEKS.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	23	29.01.2004
ALİ DOĞAN - DOĞAL MERMER	11	30.04.2004
FRİTO LAY GIDA SAN. TİC. A.Ş.	29	29.06.2004
ÖDAK İNŞ. MİM. MÜH.TUK. MAL. TAR. TİC. LTD. ŞTİ.	6	28.10.2004
SARTEKS MENSUCAT SAN TİC. A.Ş.	13	28.10.2004
HACI DUMAN - ŞASECİ HACI USTA(NİĞDE GÖKAY)	10	30.11.2004
ARÇİM MAK. END. SAN. TİC. A.Ş.	75	01.02.2005
USLU ÇELİK PETROL ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.-NİĞDE ŞUBESİ	8	01.02.2005
BİNA METAL İNŞ.NAK.TİC. SAN. LTD. ŞTİ(MODÜL EMLAK OTO MOBİLYA)	8	01.02.2005
PHOENİX GOLD ÇELİK AHŞAP KAPI PENCERE MOBİLYA TURİZM LTD.ŞTİ.	9	26.04.2005
ARİF ÖZKUL - DERYA KURUYEMİŞ	1	24.06.2005
TOM HİSAR POMPA MAK. OTO MOT. TAŞIT. İNŞ. TAAH.SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	3	28.06.2005
NİKİTA TARIM FİDANCILIK İNŞ.PET.TUR.ÜR.TİC. VE PAZ.İTH.İHR.TİC.LTD.ŞTİ.	3	15.09.2005
YAPICILAR MOBİLYA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	11	11.10.2005
BİRKO BİRLEŞİK KOYUNLULAR MENS.TİC VE SAN A.Ş	234	10.03.2006
POZİTİF MAKİNE SAN. MADEN. ELK. ELKT. İNŞ. SAN. TİC. LTD.ŞTİ.	18	27.05.2006
HASAN TÜRKER-ARİFOĞLU TİCARET	6	02.08.2006
İL TEKİNLER YATAK VE MOB. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ		07.08.2006
MD MEDİKAL MÜH.GIDA TEM.İNŞ. ELK. BİLG. MALZ. PAZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	6	31.08.2006
BİLİCİLER TEKSTİL ÖRME SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. NİĞDE ŞB.	189	12.09.2006
BEYCAM KİMYA İNŞ. TAAH. TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	7	13.01.2007
İŞİL TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.NİĞDE ŞUBESİ	294	13.1.2007
ÇETİNKAYA MENS. SAN. TİC. A.Ş. NİĞDE ŞUBESİ	292	19.03.2007
HASAN ARSLAN	10	21.05.2008
ÖZGÜN KAYMAS MAKİNE MÜHENDİSLİK VE İMALAT SAN.LTD. ŞTİ.	8	21.05.2008
PİLERİYUM TARIM VE GIDA SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ NİĞDE ŞUBESİ	18	01.08.2008

MERTAŞ MER. MOZ. MİK. KAL. TOZ. SAN. VE TİC. A.Ş	11	19.08.2008
TTM TEKNOLOJİK TEKSTİL MAKİNA İML. İTH. İHR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	12	25.2.2009
NOVAPLAST PLASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş-NİĞDE ŞUBESİ	55	30.9.2009
ÖZDEN A.V.M. GIDA İHTİYAÇ MAD. YEM. TAR.VE HAYV. SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.	26	18.12.2009
CALMİO SÜT GIDA TARIM İNŞ. VE ENERJİ SAN. TİC. A.Ş.	77	18.12.2009
TOROSLAR KONFEKSİYON SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	105	7.1.2010
FESLEĞEN MOBİLYA TEKS.İNŞ. NAK.TUR.TİC. SAN. LTD. ŞTİ.		7.5.2010
KÜRESEL MAKİNA İMALAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	7	28.6.2010
MALP SARACIYE ÜRETİM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	55	4.10.2010
LİDER KAPI MOBİLYA PVC DOĞ. TAAH. SAN. TİC.LTD. ŞTİ	6	14.12.2010
FONS MOBİLYA İNŞAAT AKARYAKIT GIDA TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	31	17.12.2010
FİKSKİM PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ NİĞDE ŞUBESİ	5	28.12.2010
BAKKALBAŞIOĞLU SÜT ÜRN. SAN TİC. A.Ş	16	20.4.2011
HİZMET YAPI KİMYASALLARI İNŞ. MAD. NAK. SAN. TİC. LTD. ŞTİ	14	10.5.2011
CUMALİ ÇEVİK-ÇEVİK MOBİLYA	8	6.10.2011
ANATOLİCA GIDA MOBİLYA İNŞ. SAN VE TİC. A.Ş.	25	28.12.2011
MURAT GÜLTEKİN - SAFİR MOBİLYA	30	10.04.2012
NİĞDE MEŞRUBAT GIDA SAN.TİC. LTD.ŞTİ.	47	10.04.2012
AVŞARLAR KURUYEMİŞ İMALAT SAN. VE TİC. A.Ş	30	11.9.2012
SAMİ TONGÜN CAM ELYAFLI POLYESTER ÜRÜNLERİ A.Ş.	65	11.9.2012
CALMİO SÜT GIDA TARIM İNŞ. VE ENERJİ SAN. TİC. A.Ş.	20	20.11.2012
ÇETİNKAYA MENS. SAN. TİC. A.Ş. 2	100	26.12.2012
HAMBOYA BOYACILIK TEKS. SAN. VE TİC. A.Ş.	100	27.12.2012
HÜSEYİN YILMAZ-GRAMER	13	30.01.2013
A-RİNA TEKSTİL İNŞ. GID. NAK. ULUS. TAŞ. EL. ELEK. VE TİC. LTD. ŞTİ.	50	31.1.2013
MOTİF DOKUMA HALI VE TEKSTİL SAN. TİC. A.Ş.	100	24.07.2013
AY-KAR TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.	27	24.07.2013
CAN GIDA TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	6	20.9.2013
HİZMET YAPI KİMYASALLARI İNŞ. MAD. NAK. SAN. TİC. LTD. ŞTİ	30	27.12.2013
ARÇİM MAK. END. SAN. TİC. A.Ş.	11	27.12.2013
AY-KAR TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.	100	03.10.2001 26.06.2013
PRENSES KURUYEMİŞ ŞEKERLEME TARIM ÜRÜN. GIDA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	10	06.04.1995 02.09.2013
MUSA ŞAHİN - ÖZDEN TİCARET (ALBA TEKSTİL)	0	10.09.1997 27.08.2013
MERT LİFE PVC VE METAL DOĞR.MOB.İNŞ.TAAH. VE GIDA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	0	25.08.2010
HAMİT YAVUZ-SAMANYOLU İNŞAAT MERMER (NİĞDE DİLEK)	5	27.12.2005 13.07.2013
133 ada 32 nolu parsel NİĞDE TEKSTİL AKARYAKIT	56	
İSTİHDAM EDİLEN TOPLAM İŞÇİ SAYISI	4.417	

Kaynak: Niğde OSB İl Müdürlüğü

Şekil 5:Niğde OSB’ de Arsa Tahsisleri

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

3.3.2. Arazi Fiyatlarının Ödeme Şekilleri

2014 yılında arsa satış fiyatları parselin konumu ve özelliklerine göre 11,50 TL/m² - 30,00 TL/m² arasında değişmektedir.

Yasal muafiyet ve indirimler yanında Niğde OSB Yönetim Kurulu ve Bölge Müdürlüğü tarafından hazırlanan resmi yazı ve belgeler, izin ve ruhsat işlemleri (yapı ruhsatı, yapı kullanma izni, işyeri açma izni, SM ve GSM ruhsatları) ve diğer hizmetler için sanayicilerden hiçbir harç ve ücret alınmamaktadır. Niğde OSB’nin Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı başta olmak üzere hiçbir kamu ve özel kuruluşa, bankalara kredi borcu olmadığı için; girişimcilere ipoteksiz ve şerhsiz arsa tahsis edilmektedir. (Niğde OSB İl Müdürlüğü)

3.3.3. Niğde OSB’nin Üretim Yapısı

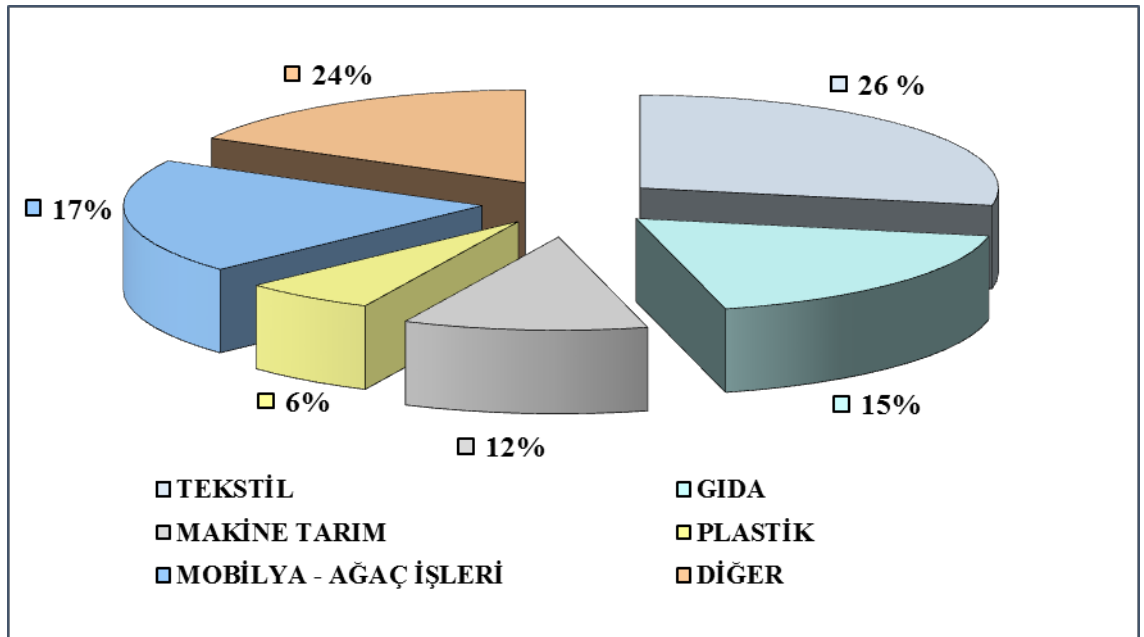
Niğde Organize Sanayi Bölgesi’nde toplam 113 adet sanayi parseli bulunmaktadır. Mevcut durumda 81 parselinde kurulan tesisler faal bir şekilde çalışmaktadır, geriye kalan 32 parselde ise, 9 adet tesis inşaat aşamasında, 13 adet tesis proje aşamasında ve diğerleri ise boş parsel olarak bulunmaktadır. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 2)

3.3.3.1. OSB'deki Firmaların Sektörel Dağılımı

Tablo 17: Parsel Sayısına Göre Sektörel Dağılım

TESİSLERİN FAALİYET GÖSTERDİĞİ SEKTÖRLER	TESİS SAYISI	ORAN (%)
TEKSTİL	21	26
GIDA	12	15
MAKİNE TARIM	10	12
PLASTİK	5	6
MOBİLYA	14	17
DİĞER	20	24
TOPLAM	82	100

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

Şekil 6: Niğde OSB sektörel Dağılımı

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

3.3.3.2. OSB'deki Firmaların Enerji Kullanımı

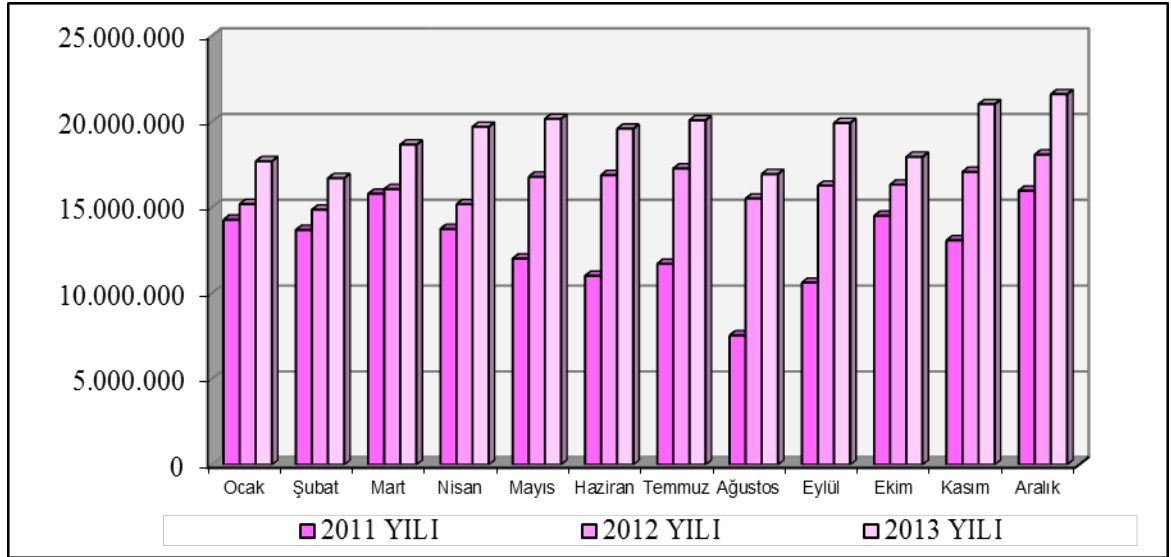
Üretimin ana unsurlarından olan enerji Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesine vesile olmuştur. Üretimin aksamadan sürdürülmesi için enerji maliyetlerinin

düşürülmesi gerektiği yadsınamaz bir gerçektir.

Tablo 18: 2011-2012-2013 Yılları Niğde OSB Elektrik Tüketim Bilgileri

<i>NİĞDE OSB ELEKTRİK TÜKETİM BİLGİLERİ</i>			
AYLAR	2011 YILI	2012 YILI	2013 YILI
Ocak	14.290.051	15.188.979	17.688.415
Şubat	13.686.934	14.866.309	16.705.364
Mart	15.791.149	16.062.929	18.659.640
Nisan	13.748.183	15.183.022	19.698.044
Mayıs	12.017.896	16.790.272	20.163.307
Haziran	11.007.200	16.886.525	19.586.080
Temmuz	11.715.365	17.271.010	20.081.469
Ağustos	7.536.760	15.515.325	16.943.987
Eylül	10.612.024	16.269.034	19.921.744
Ekim	14.511.386	16.326.565	17.942.000
Kasım	13.080.334	17.072.240	21.018.900
Aralık	15.976.596	18.081.613	21.600.760
TOPLAM	153.973.878	195.513.823	230.009.710

Kaynak; Niğde OSB Müdürlüğü

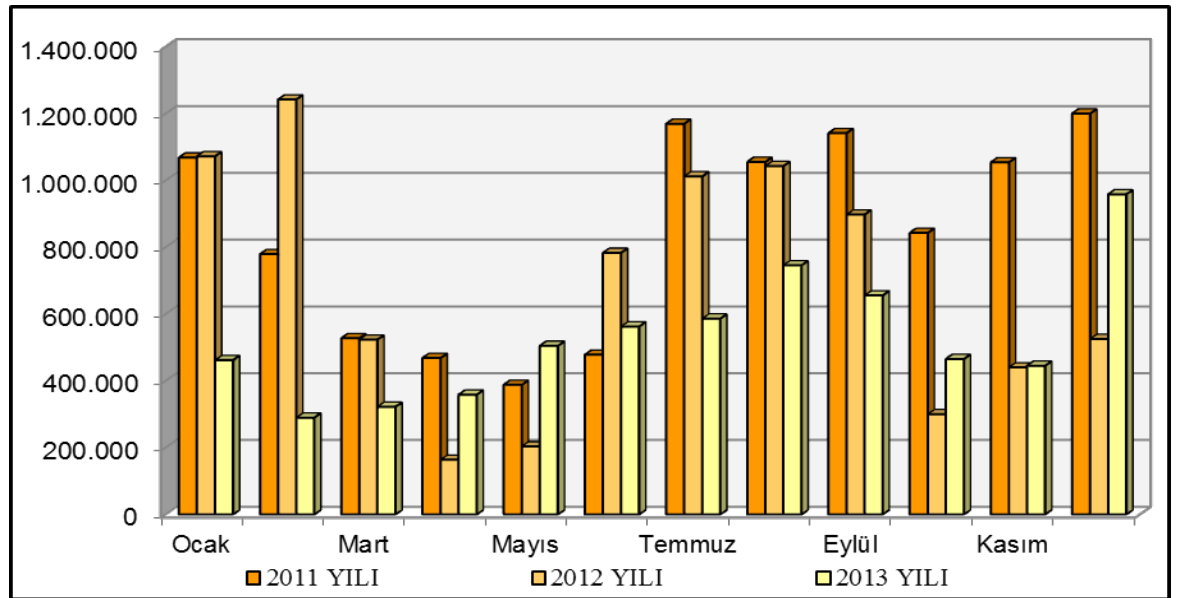
Şekil 7: Niğde OSB' nin 2011-2012-2013 Yılı Elektrik Tüketimi (kwh/ ay)

Kaynak; Niğde OSB Müdürlüğü

Tablo 19: 2011-2012-2013 Yılları Niğde OSB Su Tüketim Bilgileri

NİĞDE OSB SU TÜKETİM BİLGİLERİ			
AYLAR	2011 YILI	2012 YILI	2013 YILI
Ocak	33.762,00	39.663,60	31.041,00
Şubat	43.020,00	51.877,20	38.419,35
Mart	44.775,60	42.920,40	54.891,00
Nisan	35.094,00	43.804,80	39.313,50
Mayıs	37.754,40	47.324,40	41.766,00
Haziran	48.387,60	63.116,40	60.699,00
Temmuz	56.672,40	75.856,80	65.650,50
Ağustos	12.648,00	57.928,80	84.574,50
Eylül	56.986,80	67.285,20	54.996,00
Ekim	44.092,80	49.602,00	41.160,00
Kasım	36.732,00	32.685,60	37.098,00
Aralık	42.471,60	26.802,00	57.829,95
TOPLAM	492.397,20	598.867,20	607.438,80

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

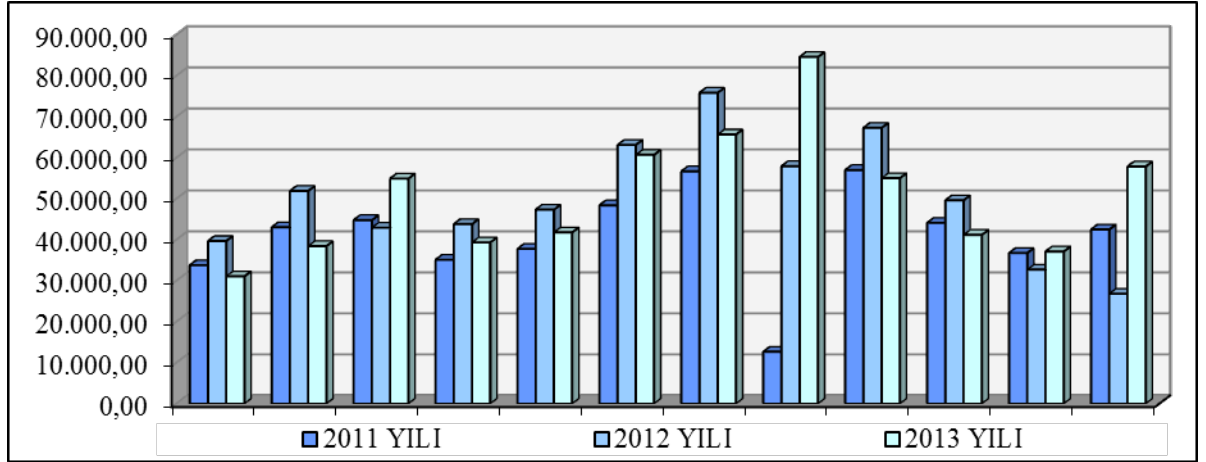
Şekil 8: Niğde OSB'nin 2011-2012-2013 Yılı Su Tüketimi (m³/Ay)

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

Tablo 20: 2011-2012-2013 Yılları Niğde OSB Doğalgaz Tüketim Bilgileri

<i>NİĞDE OSB DOĞALGAZ TÜKETİM BİLGİLERİ</i>			
	2011 YILI	2012 YILI	2013 YILI
Ocak	1.068.439	1.072.285	461.906
Şubat	779.359	1.242.207	289.519
Mart	527.401	523.124	322.134
Nisan	468.111	163.433	358.217
Mayıs	387.860	203.465	504.727
Haziran	477.975	782.983	562.335
Temmuz	1.169.541	1.012.063	586.135
Ağustos	1.055.568	1.043.000	745.796
Eylül	1.141.572	897.621	655.473
Ekim	842.819	299.991	465.307
Kasım	1.054.114	440.102	444.955
Aralık	1.200.368	525.443	958.388
TOPLAM	10.173.127	8.205.717	6.354.892

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

Şekil 9: Niğde OSB'nin 2011-2012-2013 Yılı Doğalgaz Tüketimi (m³/Ay)

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

3.3.3.3. OSB'deki Firmalarla İlgili Bazı Göstergeler

Tablo 21: Niğde Organize Sanayi Bölgesindeki Firmaların Sektörlere Göre Dağılımı

ÜRETİM YAPAN TESİSLER			
	İşletmenin Adı	Sektörü	Üretim Konusu
1	A. İ. DEMİRKOL - Lider Kapı Ltd. Şti. (Fikskim A.Ş.)	İnşaat	Yapı Kimyasalları
2	Akkadın Açıkgöz*	-	-
3	Ali DOĞAN - Doğal Mermer (Leyla DOĞAN)	Mermer	Mermer İşleme
4	Arçim Mak. End. A.Ş.	Makine - Metal	Makine - Çelik Konstr.
5	Arif ÖZKUL - Derya Kuruyemiş	Gıda	Kuruyemiş – Kahve
6	Ay-Kar Tekstil San. Tic. A.Ş.	Tekstil	İplik
7	Baha Tekstil Tic. San. A.Ş. (Ultaş Ent. Teks. A.Ş.)	Tekstil	İplik
8	Bakkalbaşoğlu Süt Ürn. San Tic. A.Ş	Gıda	Süt Ürünleri
9	Bakkalbaşoğlu Süt Ürn. San Tic. A.Ş	Gıda	Süt Ürünleri
10	Beşer Gıda Mad. Tic. Ltd. Şti.	Gıda	Kuruyemiş – Kahve
11	Beycam Kimya İnş. San. Ltd. Şti.	Cam	Isıcam
12	Biliciler Tekstil Örne San. Tic.Ltd. Şti.	Tekstil	İplik – Örne
13	Bina Metal San. Ltd. Şti. (Modül Mob. Ltd. Şti.)	Orman Ürünleri	Mobilya
14	Birko Birleşik Koyunlular Mens. Tic Ve San A.Ş	Tekstil	Halı – İplik
15	Birko Birleşik Koyunlular Mens. Tic Ve San A.Ş	Tekstil	İplik
16	Birko Birleşik Koyunlular Mens. Tic Ve San A.Ş	Tekstil	İplik
17	Birko Birleşik Koyunlular Mens. Tic Ve San A.Ş	Tekstil	Halı – İplik
18	Birko Birleşik Koyunlular Mens. Tic Ve San A.Ş*	-	-
19	Calmio Süt Gıda San. Tic. A.Ş.	Gıda	Süt Ürünleri
20	Can Gıda Tic. Ve San. Ltd. Şti.	Gıda	Et Ürünleri
21	Cumali ÇEVİK - Çevik Mobilya	Orman Ürünleri	Mobilya
22	Çetinkaya Mens. San. Tic. A.Ş.	Tekstil	İplik
23	Derinöz İnşaat Malz. Tic. San. Ltd. Şti.*	-	-
24	Erkan Dokuma San. Tic.Ltd. Şti.	Tekstil	Çorap
25	Ertuğrul TEKİN - Tekin Mobilya	Mobilya	Kanepe – Yatak
26	Fatih AKPOLAT - Akpolat Mobilya	Orman Ürünleri	Mobilya
27	Fesleğen Mobilya San. Ltd. Şti.*	-	-

28	Fons Mobilya Tic. San. Ltd. Şti.	Orman Ürünleri	Mobilya – Plastik
29	Frito Lay Gıda San. Tic. A.Ş.	Gıda	Patates İşleme
30	Gülay BEŞER - Gülnur Plastik	Plastik	Plastik Ambalaj
31	Hacı DUMAN - (Niğde Gökay Ltd. Şti.)	Tekstil	Telef Temizleme
32	Halk Bankası – Y. Y. DEMİRBİLEK - Orçam Plastik	Plastik	Plastik Ambalaj
33	Hamit YAVUZ - Samanyolu İnşaat Mermer	Orman Ürünleri	Mobilya
34	Hasan ARSLAN - Tecnico Boya	Boya	Boya
35	Hasan TÜRKEŞ - Arifoğlu Ticaret	Tekstil	Telef Temizleme
36	Hizmet Yapı Kimyasalları San. Tic. Ltd. Şti	İnşaat	Yapı Kimyasalları
37	Işıl Tekstil Sanayi Ticaret Ltd. Şti.	Tekstil	İplik – Örmeye
38	İlhan Ve Nihat Özdemir Adi Ortaklığı	Gıda	Ambalaj – Dağıtım
39	İltemkinler Yatak Mob. San. Tic. Ltd. Şti.	Orman Ürünleri	Mobilya
40	Kadızedeler Sünger A.Ş. (Kozalı Tekstil Ltd. Şti.)	Tekstil	Konfeksiyon
41	Keçeci Tekstil Tic. San. A.Ş.	Tekstil	İplik
42	Küresel Makina San. Tic. Ltd. Şti.	Makine	Elektrikli Makineler
43	Lider Kapı Mobilya San. Tic.Ltd. Şti.	Orman Ürünleri	Mobilya
44	M. Azmi ALTUNKAYNAK - M. ALTUNKAYNAK	Mobilya	Kanepe – Yatak
45	Malp Saraciye Üretim San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Tekstil	Saraciye
46	Md Medikal San. Tic. Ltd. Şti.	Tıbbi Malzeme	Yoğun Bakım Ürünleri
47	Mertaş Mer. Moz. San. Tic. A.Ş	İnşaat	Yapı Kimyasalları
48	Modeka Mobilya San Tic. Ltd. Şti.	Orman Ürünleri	Mobilya
49	Musa ŞAHİN - Özden Ticaret*	-	-
50	Mustafa ADALI (Moda Ağaç Mob. Ltd. Şti.)	Orman Ürünleri	Mobilya
51	Niğbaş Niğde Beton San. Tic. A.Ş.	İnşaat	Yapı Kimyasalları
52	Niğcam Tic. San. Ltd. Şti.	Cam	Isıcam - Cam İşleme
53	Niğde Belediyesi Ekmek Fabrikası*	-	-
54	Niğde Meşrubat Gıda San. Tic. Ltd.Şti.	Gıda	Gazlı İçecek
55	Niğmak Makina Tic.Ltd. Şti.	Makine	Pompa - Talaşlı İmalat
56	Niğtav Niğde Tav. Üretim San. Tic. Ltd.Şti.	Yem	Hayvan Yemi
57	Nikita Tarım Tic.Ltd. Şti.	Gıda	Ambalaj – SH Deposu
58	Noren Enerji Üretim A.Ş.	Enerji	Elektrik Üretimi
59	Novaplast Plastik Sanayi Ticaret A.Ş.	Plastik	Plastik Boru - Ek Parç.
60	Ogün Gıda Mad. San. Tic. A.Ş.	Gıda	Ambalaj – Dağıtım
61	Orteks Tekstil Ürünleri San Ve Tic. A.Ş.	Tekstil	İplik – Örmeye
62	Orteks Tekstil Ürünleri San Ve Tic. A.Ş.	Tekstil	İplik
63	Ödak Mob. Tic. Ltd. Şti.	Orman Ürünleri	Mobilya

64	Ömürpen Pvc Metal San. Tic. Ltd. Şti.*	-	-
65	Ömürpen Pvc Metal San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Plastik	PVC Doğrama
66	Özden A.V.M. San. Ve Tic. Ltd.Şti.	Plastik	Plastik Ambalaj
67	Özgün Kaymas Mak. San. Ltd. Şti.	Mak. - Metal İşl.	Elektrikli Makineler
68	Phoenix Gold Çelik Ltd.Şti.	Metal	Çelik Kapı
69	Pileryum Tarım San. Tic. Ltd. Şti.	Tarım Ürünleri	Organik Gübre – İlaç
70	Pozitif Maki. San. Tic. Ltd.Şti.	Makine	Elektrikli Makineler
71	Prenses Kuruyemiş San. Tic. Ltd. Şti.	Gıda	Kuruyemiş - Şekerleme
72	Sarteks Mensucat San Tic. A.Ş.	Tekstil	İplik
73	Sarteks Mensucat San Tic. A.Ş.-2	Tekstil	İplik
74	Taçsan Alçı San. Tic. Ltd. Şti.*	-	-
75	Tom Hisar Pompa San. Tic. Ltd. Şti.	Makine	Pompa - Talaşlı İmalat
76	Tom Hisar Pompa San. Tic. Ltd. Şti.-2	Makine	Pompa - Talaşlı İmalat
77	Toroslar Konfeksiyon San. Tic. Ltd. Şti.	Tekstil	Konfeksiyon
78	TTM Tekn. Tekstil Mak. San. Tic. Ltd. Şti.	Makine	Tekstil Makineleri
79	Turcanlar Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	Tekstil	Telef Temizleme
80	Uslu Çelik San. Tic. Ltd. Şti.	Metal	Oto. Kapı – Kepenk
81	Yapıcılar Mobilya San. Tic. Ltd. Şti.	Orman Ürünleri	Mobilya
82	Yapılent İnş. Malz. San. Tic.Ltd. Şti.	Orman Ürünleri	Mobilya

İNŞAAT HALİNDEKİ TESİSLER

	İşletmenin Adı	Sektörü	Üretim Konusu
1	Hamboya Teks. San. Tic. A.Ş.	Tekstil	İplik
2	Çelikoğlu Ağaç San. Tic. A.Ş.	Orman Ürünleri	Mobilya
3	Ömür Panel San. Tic. Ltd. Şti.	İnşaat	Sandviç Panel
4	Murat GÜLTEKİN - Safir Mobilya	Orman Ürünleri	Mobilya
5	Anatolica Gıda Mobilya San Tic. A.Ş.	Gıda	Kuru. Sebze – Meyve
6	Fikskim Paz. A.Ş.	İnşaat	Yapı Kimyasalları
7	Mert Life San. Tic. Ltd. Şti.	Orman Ürünleri	Mobilya
8	A-Rina Teks. Tic. Ltd. Şti.	Tekstil	İplik
9	Niğde Meşrubat Gıda San. Tic. Ltd.Şti.	Gıda	Gazlı İçecek
10	Avşarlar Kuruyemiş San. Tic. A.Ş	Gıda	Kuruyemiş - Şekerleme

PROJE HALİNDEKİ TESİSLER

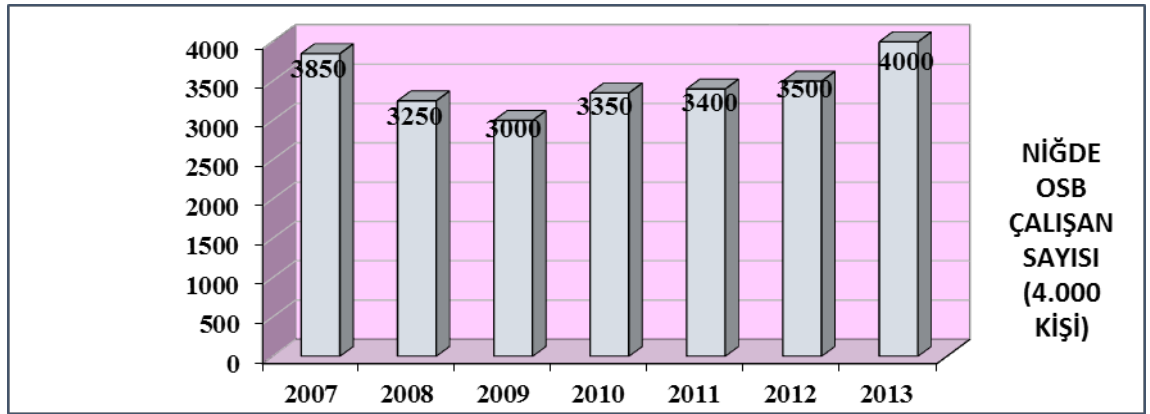
1	Hüseyin YILMAZ - Gramer	Mermer	Mermer İşleme
2	Çetinkaya Mens. San. Tic. A.Ş. -2	Tekstil	İplik

3	Motif Dokuma Halı Tekstil San. Tic. A.Ş.	Tekstil	Halı – İplik
4	Ay-Kar Tekstil San. Tic. A.Ş.	Tekstil	Telef Temizleme
5	Akkadın AÇIKGÖZ**	-	-
6	Ahmet, Bilal, Mustafa GÖKÇE, H. PELİT**	-	-
7	Sami Tongün Cam Elyaflı Polyester Ür. A.Ş.	Plastik	Plastik Kompozit Ür.
8	Hizmet Yapı Kimyasalları San. Tic. Ltd. Şti.	İnşaat	Yapı Kimyasalları
9	Can Gıda Tic. San. Ltd. Şti.	Gıda	Et Ürünleri
10	Arçim Mak. End. San. Tic. A.Ş.	Metal	Metal Bağlantı El.

* Üretime ara verenler

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

** OSB'ye mülkiyeti ile dâhil olanlar

Şekil 10:Niğde OSB' de Çalışan Sayısı

Kaynak: Niğde OSB Müdürlüğü

3.3.4. Niğde OSB'de Yatırım Yapmanın Nedenleri

Zengin tarihe, kültürel değerlere ve doğal zenginliklere sahip Niğde, İç Anadolu'nun gözde şehirlerindedir. Geçmişte değişik medeniyetlere ev sahipliği yapan Niğde sanayi kenti olma yolunda hızla ilerlemektedir. Eğitim düzeyi yüksek, asayiş sorunu olmayan, yaşam şartları kolay ve ucuz olan Niğde, yakın gelecekte başta sanayi olmak üzere, üniversitesi, turizmi ve tarımı ile Türkiye'nin önde gelen illeri arasına girmeye adaydır. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 12)

Niğde Organize Sanayi Bölgesi, Niğde - Bor Karayolu'nun 7.km'sindedir. Niğde konum itibariyle Nevşehir Hava Limanı'na 90 km, Kayseri Hava Limanı'na 135 km, Mersin Limanı'na 180 km, E-90 Karayoluna 40 km, Kemerhisar – Pozantı Otoyolu'na 10 km mesafede olup, demir yolu şehir merkezinden geçmektedir. Niğde - Nevşehir,

Niğde - Kayseri karayolları duble yol, Niğde - Mersin karayolu otoyoldur. Bu nedenle ulaşım problemi yaşanmamaktadır.

1986 da temeli atılan Niğde OSB; altyapısının büyük bir bölümü tamamlanmış olarak 1994 yılında hizmete sunulmuştur. Kuruluş tarihi 1985 olduğu için, zamanla birlikte sorunlarının çoğu aşılmış olan Niğde OSB’de yatırım yapmanın birçok avantajı vardır.

Bölgesel ve sektörel teşvik programında 5. bölge olarak yer alan Niğde ve Niğde OSB’de; yatırımcılar bu programda yer alan KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Yatırım Yeri Tahsisi, Faiz Desteği’nden yararlanabilmektedir. Niğde OSB’de Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği’nde 6. bölge teşvikleri uygulanmaktadır. Aynı program çerçevesinde ”Büyük Ölçekli Yatırımlar” ve Stratejik Yatırımlar da desteklenmektedir

Tablo 22: 5. Bölge Teşvikleri Kapsamında Niğde ili

DESTEK UNSURLARI		BÖLGELER					
		I	II	III	IV	V (Niğde)	VI
KDV İstisnası		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	10	15	20	25	30	35
	OSB İçi	15	20	25	30	35	40
Sigorta Primi İşveren His. Desteği (Destek Süresi -Yıl)	OSB Dışı	-	-	3	5	6	7
	OSB İçi	-	-	5	6	7	12
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Faiz Desteği		-	-	✓	✓	✓	✓
Gelir Vergisi Stopajı Desteği (Yıl)		-	-	-	-	-	10
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği (Destek Süresi - Yıl)		-	-	-	-	-	10

Kaynak: Niğde OSB İl Müdürlüğü Brifingi Mayıs 2014

2003 yılında yapılan İlk Genel Kurul Toplantısı’nda Niğde OSB Müteşebbis Heyeti’nin görevi sona ermiş ve Niğde OSB sanayicilerin yönetimine geçmiştir.

Sanayici sorunlarını kendisi de yaşıyan yönetim kurulu bölge sanayicilerine hizmet vermektedir. (Niğde OSB Brifingi, 2014: 13)

Enerji Nakil Hattı ve Bölge İçi Elektrik Şebekesi 1990, bölge içi yollar, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve yağmur suyu şebekesi 1992, İdare Binası, Kreş, Çırak Okulu, Çarşı Grubu, Sağlık Merkezi, Yemek Fabrikası - Kafeterya Tesisi ve Isı Merkezi'nden oluşan Sosyal Tesisler 1995 yılından beri sanayicilere hizmet vermektedir.

Yemek Fabrikası - Kafeterya Binası özel bir şirket tarafından işletilerek sanayicilere, diğer kurum ve kuruluşlara hazır yemek hizmeti vermektedir. Ayrıca bölge içerisinde sanayicilere hizmet veren bir başka yemek fabrikası daha bulunmaktadır. Bölgede yer alan Kreş Binası; Emniyet Müdürlüğü tarafından kullanılmaktadır. Bölge'nin güvenliği Polis Karakolu, asayiş noktası ve özel güvenlik şirketi tarafından sağlanmaktadır.

Sanayicilerimizin hızlı ve sürekli hizmet alabilmesi için; Çıraklık Eğitim Merkezi Binası KOSGEB Niğde Hizmet Merkezi Müdürlüğü'ne, Sağlık Merkezi Binası Niğde Gümrük Müdürlüğü'ne 10 yıl süre ile tahsis edilmiştir. Bu kurumlar hizmet vermeye başlamıştır.

Çarşı Grubu içerisinde Türk Telekom Niğde OSB santrali ve sanayicilere hizmet veren Ataç İş Sağlığı ve Güvenliği Ltd. Şti. yer almaktadır.

Ocak 2006 ayında ihale edilen Niğde Organize Sanayi Bölgesi Atık Su Arıtma Tesisi Mart 2009'dan beri aralıksız faaliyet göstermektedir. Avrupa Birliği standartlarında çıkış suyu elde edilmektedir.

2.000 m³/gün kapasiteli mevcut arıtma tesisine ilave olarak; yaklaşık 500.000,00 Euro yatırım bedeli olan 2.000 m³/gün kapasiteli ikinci etap tesis için Ahiler Kalkınma Ajansı'ndan 550.000,00 TL hibe destek sağlanmıştır. Proje ve ihale süreci devam etmektedir. Proje yönlendirmeleri ve ihale süreci için özel bir şirketten danışmanlık hizmeti alınmaktadır.

Bölge arazisi içerisinde ve çevresinde Anadolu Tekstil Meslek Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi, Niğde Fen Lisesi, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Faik Şahenk Anadolu Teknik Meslek Lisesi, bölgeye 7 km uzaklıkta iki endüstri meslek lisesi ve

teknik lise mevcuttur. 800 m uzaklıkta ilköğretim okulu, 1 km uzaklıkta kolej (lise, ilköğretim, anaokulu) vardır. Bölge içerisinde AVM - eğlence merkezi bulunmaktadır.

Kampüs alanı bölge arazisi karşısında yer alan Niğde Üniversitesi'nin bünyesinde bulunan fakülte ve meslek yüksekokullarında eğitim alan ve alanlarında başarılı olan öğrenciler ve meslek lisesi mezunları sayesinde kalifiye eleman sorunu yaşanmamaktadır.

Niğde'de yan sanayi ve lojistik destek (ulaşım, nakliye, servis v.b.) imkânları geniş ve sorunsuzdur.

Sanayicilere 2014 yılında olduğu gibi 2013 yılında da 0,85 TL/m³+KDV fiyat üzerinden kesintisiz kullanma suyu hizmeti verilmektedir. Tesislerin su şebekesine bağlanabilmeleri için her parselin kenarında bağlantı tesisatı mevcuttur.

Bölge sanayicilerinin daha uygun fiyatlarda elektrik kullanmalarını sağlamak için Niğde OSB'nin elektrik bağlantı tipi değiştirilerek TEİAŞ'a bağlı iletim aboneliği olması çalışmaları tamamlanmıştır. 1 Haziran 2013 de gerçekleşen bağlantı tipinin değişmesi ile birlikte elektrik birim fiyatlarında %11 oranında indirim sağlanmıştır. Özel tedarikçi ile imzalanan serbest piyasadan elektrik alım sözleşmesi sonucunda elektrik faturalarında 01 Eylül 2013 tarihinden itibaren %11 indirim ek olarak %4 - 6 arasında değişen yeni bir indirim daha sağlanmıştır. Niğde OSB Türkiye'nin en ucuz elektriğini kullanmaktadır. Bölge içi elektrik şebekesinde her sanayi parseline OG/AG enerji bağlantı noktası tesis edilmiştir. (Niğde OSB Brifingi, 2014:13)

Sanayicilerimizin enerji maliyetlerini daha da azaltmak, daha kaliteli elektrik temin etmek, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak için; Niğde OSB sınırları içerisinde ilk etabı 5 MW üretim kapasiteli güneş enerjisi üretim sistemi kurulması için çalışmalar başlatılmıştır.

Niğde ve Bor İlçesi'ni besleyen doğalgaz ana istasyonu (RMS-A) istasyonu bölge içerisinde yer almaktadır. Bölgemizde talep eden firmalara doğalgaz kullanımları sağlanmış, Bölge'nin tamamını besleyebilecek kapasiteli MS-B istasyonları hazır hale getirilmiş, bölgenin tamamına doğalgaz dağıtılması için projeler hazırlanmıştır.

Niğde deprem riski düşük iller arasında olduğu için yatırım maliyetleri düşük olmaktadır. Çevre düzenlemesi ve temizlik çalışmaları hızla devam eden OSB de Kasım 2013 tarihi itibari ile 75.000 fidan dikimi yapılmıştır.

2014 yılında arsa satış fiyatları parselin konumu ve özelliklerine göre 11,50 TL/m² - 30,00 TL/m² arasında değişmektedir.

Yasal muafiyet ve indirimler yanında Niğde OSB Yönetim Kurulu ve Bölge Müdürlüğü tarafından hazırlanan resmi yazı ve belgeler, izin ve ruhsat işlemleri (yapı ruhsatı, yapı kullanma izni, işyeri açma izni, SM ve GSM ruhsatları) ve diğer hizmetler için sanayicilerden hiçbir harç ve ücret alınmamaktadır.

Niğde OSB'nin Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı başta olmak üzere hiçbir kamu ve özel kuruluşa, bankalara kredi borcu olmadığı için; girişimcilere ipoteksiz ve şerhsiz arsa tahsis edilmektedir.

Niğde Organize Sanayi Bölgesi ve Bölge Yönetimi tarafından yatırım yapan ve yapacak olan bütün girişimcilere gereken kolaylıklar sağlanmaktadır.

3.4. NİĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNDEKİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

3.4.1. Elektrik Faturalarındaki TRT Payının Yüksek Olması

Elektrik faturalarındaki TRT Payı'nın kaldırılması ya da oranın düşürülmesi faydalı olacaktır. Aynı şekilde Enerji Fonu (%1) ve Elektrik Tüketim Vergisi (%1)' de yük getirmektedir. Niğde OSB'nin 2012 yılı içerisinde temin ettiği elektrik faturasındaki 29 Milyon TL enerji bedeli için ayrıca 580 bin TL TRT Payı, 290 bin TL Enerji Fonu ve 290 bin TL Elektrik Tüketim vergisi ödenmiştir. Tüm Organize Sanayi Bölgeleri'nin ödediği TRT payına karşılık TRT'nin OSB'lere bakış açısı değişmemiştir. İzlenme oranı en düşük saatlerde bile hazırlanacak olan kısa süreli programlar için yüksek meblağlar talep edilmektedir.

OSB sınırları içerisinde ETV ya alınmamalı ya da oranı düşürülmelidir. Belediyelerin ve kamunun bütün görevlerini yüklenen OSB'lerin faturalarında yer alan elektrik tüketim vergileri belediyelere ve kamuya aktarılmaktadır.

3.4.2. Niğde Organize Sanayi Bölgesi Genişleme Alanı

406 hektar alan üzerinde kurulu bulunan Niğde OSB'nin 112 sanayi parselinden 103'ü bu gün itibariyle tahsis edilmiştir. 82 parselde üretim yapılmakta, 10 parsel inşaat ve 11 parsel proje aşamasındadır.OSB Uygulama Yönetmeliği'nin 5. Maddesi'ne göre yeni OSB talep edilebilmesi için İl genelindeki OSB'lerin toplam sanayi parsellerinin %75'inde üretim yapılması ya da inşaat başlanması şartı aranmaktadır. Aynı madde gereği ilave alan talebinde bulunabilmek için %90 oranında üretim ve inşaat başlanmış olması şartı aranmaktadır. Bu kriterler bazında Niğde OSB'de %82 mertebesine ulaşılmasına rağmen büyük yüzölçümlü parsel ihtiyacı karşılanamamaktadır.

OSB aynı maddenin 4. fıkrasından yararlanmak istemiş ancak; 5084 Sayılı Yasa ile tanınan Milli Emlak arazilerinin OSB'lere bedelsiz tahsisi sona erdiği için bu girişim sonuçlanamamıştır. Bor İlçesindeki OSB kısmen bedelsiz arsa tahsisi teşviğinden yararlanırken Niğde OSB böyle bir imkânı olmadığı ve ilçedeki OSB ile rekabet yapmak zorunda olduğu için bu girişimini ertelemek zorunda kalmıştır. Yol, altyapı, yeşil alan ve sosyal donatı alanları dikkate alındığında Milli Emlak'tan bedeli karşılığı alınan arazinin maliyeti altyapı ve üst yapı yatırımları dahi yapılmadan Niğde OSB'nin arsa satış bedellerine yaklaşmaktadır.

5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 5 inci maddesi; "Organize Sanayi Bölgesi kurulacak alandaki Hazineye ait taşınmazlar, organize sanayi bölgelerine bedelsiz devredilebilir." hükmünü içermekte iken, söz konusu kanunun yürürlüğü sona erdiği için OSB'ler beyana esas değer üzerinden arsa temin edebilmektedir. Bu da zaten yüksek olan altyapı maliyetlerine ilave arsa maliyeti eklemektedir.

Yeni teşvik programının uygulandığı şu günlerde Niğde OSB'nin zaman kaybetmemesi gerekmektedir. Bilindiği gibi yer seçimi ve imar planı süreci en az 1 yıl sürmektedir. İmar planı kesinleşmeden arsa tahsisi yapılsa bile yapı ruhsatı verilemeyeceği, ruhsatsız inşaat başlanamayacağı için yatırımcı mağdur edilecek, teşviklerden yararlanma imkânı sınırlanacak ya da ortadan kalkacaktır.

Yeni bir OSB tesis edilerek Niğde OSB'nin bu günkü durumuna getirilmesi için yaklaşık 15-20 milyon USD finansmana ve en az beş yıl süreye ihtiyaç vardır. Bu

sıkıntılı süreci yaşamaya mecbur etmek Niğde sanayiine darbe vurmaktır. Niğde Organize Sanayi Bölgesi'nin altyapısı mevcut plan sınırlarının %25 daha fazlasını karşılayabilecek kapasiteye sahiptir.

Niğde sanayiinin önünü açmak, sıkıntılı OSB oluşum sürecini yaşamamak, Niğde OSB'nin altyapı yatırımlarının %25'inin atıl kalmasına sebep olmamak, Niğde OSB'nin yeni teşvik programından yeterince yatırımcıya ev sahipliği yapabilmesini sağlamak için, Niğde OSB'nin genişlemesi uygun olacaktır.

3.4.3. Emlak Vergileri, İlan Reklam Vergileri, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Harçlarının Organize Sanayi Bölgelerine Ödenmesi

Bütün yatırımlarını ve işletmesini kendisi yapan, belediyelerin ve kamunun bütün görevlerini yüklenen OSB'lerin içerisinde yer alan firmaların emlak vergileri, ilan reklam vergileri, işyeri açma ve çalışma ruhsatı harçlarının, hatta OSB emlak vergilerinin buraya hizmet vermeyen belediyelere ödenmesi haksız bir uygulamadır.

3.4.4. OSB'lerin "Yeraltı Suları Hakkında Kanun" daki Yerinin Belirlenmesi

Bilindiği gibi 167 Sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun ve yeraltı suları kullanımını düzenleyen mevzuat hükümleri çerçevesinde Organize Sanayi Bölgeleri'nin yapmaları gereken işlemler ve yükümlülükler söz konusudur. Mevzuatta "Sanayi Maksatlı Yer Altı Suyu" ibaresi yer almasına rağmen; uygulamada bu ibare kapsamında üretim tesisleri esas alındığı için OSB işlemleri maalesef yürütülememektedir. Örneğin; OSB'ler, sanayi sicil belgeleri ve kapasite raporları olmadığı için yeraltı suyu kullanım izni için başvuramamaktadırlar.

Su mevzuatında Organize Sanayi Bölgeleri'nin yer almasının OSB'lerin yasadaki konumu ve uygulama açısından yararlı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca; OSB'lerin orta vadede ve otuz yıl sonraki dönemdeki su ihtiyacı ve su tahsisatı talebi yapılırken hangi kriterlerin baz alınacağı konusunda belirsizlik yaşanmaktadır. OSB'lerin orta vadede ve otuz yıl sonrasında su sorunu yaşamamaları için bu kriterlerin

mevzuat bazında ya da üst kurumlar aracılığı ile belirlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Yeraltı su kaynaklarının kıt olduğu bölgelerde OSB'lerin ve sanayi sektörünün su sıkıntısı yaşamaması için yüzey suyu kullanımı imkânı sağlanması elzemdir. Maalesef bu gün itibariyle sanayi tüketimine ayrılmış baraj, gölet vb. bulunmamaktadır. Var olan barajların sanayi bölgelerine ve sanayi tesislerine, özellikle OSB'lere tahsis edilmesi, tahsis edilecek uygun baraj olmayan yerlerde sanayi maksatlı baraj, gölet vb. oluşturulması elzemdir. Bu husus DSİ Genel Müdürlüğü'ne ve OSBÜK'e sunulmasına rağmen bugüne kadar olumlu bir gelişme yaşanmamıştır.

SONUÇ

Türkiye’de sanayileşme süreci ve Organize Sanayi Bölgeleri uygulamasının ele alındığı bu çalışmada, Türkiye’nin sanayileşme politikasında ve dolayısıyla Türk sanayisinin gelişiminde OSB’lerin 1960’lı yıllardan itibaren önemli bir role sahip olduğu görülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti’nin kurulduğu ilk yıllarda liberal ekonomik politika benimsenmiş, 1929 Dünya Ekonomik Krizi sonrasında krize ve çeşitli faktörlere bağlı olarak ekonomi politikası değişmiş, devletçilik uygulamaya konmuştur. 1950’den sonra tekrar devletin ekonomiye müdahalesini azaltan bir ekonomi politikası benimsenmiştir.

1960’tan itibaren planlı kalkınma dönemi başlamıştır. 1960-1980 arası dönemde ithal ikameci, 1980 sonrası dönemde ise ihracata dayalı sanayileşme stratejisi izlenmiştir. OSB’lere Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminden itibaren büyük önem verilmiştir.

OSB uygulaması dünyada ilk olarak 19. Yüzyıl sonlarında başlamıştır. OSB’ler, gerekli altyapı hizmetlerini sunarak, sanayinin yerleşiminin ve gelişiminin belirli bir plana bağlı olarak yürütülmesi bakımından önemlidir. Şehirleşme ve sanayileşme ilişkilerini düzenleme, sanayi işletmelerinin çevrede yaratacağı olumsuz etkileri kontrol edebilme imkânı sağlayan OSB’ler, bir ülkenin bölgeleri arasında dengeli kalkınmayı gerçekleştirme amacına da hizmet eder.

Organize Sanayi Bölgeleri kavramı kuruluşları itibari ile ülkelere göre farklılık gösterse bile hepsinin ortak amacı bölgesel kalkınmayı dengeli bir şekilde sağlamaktır. Ülkemizde küçük ve orta ölçekli işletmelerin teşvik edilmesi, desteklenmesi ve geliştirilmesi gayesine hizmet eden Organize Sanayi Bölgeleri, Kalkınmada Öncelikli Yörelere ile paralel düzenlemelere tabi tutulmakta ve bu yöntemle bölgelerarası farklılıklar giderilmek istenmektedir.

Türkiye’de kurulu 273 OSB’den biri olarak yerel gerek yerel gerekse ulusal ekonomik kalkınmaya olumlu yöne katkı sağlayan Niğde Organize Sanayi Bölgesinin temeli, 4 Mayıs 1986 tarihinde Niğde - Bor Karayolu üzerinde il merkezine 6 km uzaklıkta, 263 hektarlık bir alanda atılmıştır. Niğde OSB 14 Mayıs 1994 tarihinde hizmete girmiştir. 28 Nisan 2003 tarihinde Niğde Organize Sanayi Bölgesi sanayicilerin

yönetimine geçmiştir. Daha sonra 143 hektar arazi de Niğde OSB'ye dahil edilerek Toplam OSB alanı 263 hektardan 406 hektara ulaşmıştır.

Niğde OSB'nin toplam alanı 4.064.195,65 m² 'dir. Bölgede 82 sanayi tesisi toplam 4000 çalışanı ile faaliyetini sürdürmektedir. Ayrıca 10 tesis inşaat aşamasında, 11 tesis proje aşamasında bulunmakta olup, 9 parselin ise henüz tahsisi yapılmamıştır.

Faaliyetteki tesislerden 21'ü Tekstil, 12'ü Gıda, 14'ü Mobilya-Ağaç işleri, 5'si Plastik, 10'u Makine-Tarım ve 20'si diğer sektörlerde olmak üzere toplam 82 tesis üretim yapmaktadır. 8 firma üretime ara vermiştir. İlimiz Teşvik Yasası kapsamına alındıktan sonra Niğde OSB'de 2005 yılında 6, 2006 yılında 3, 2007 yılında 11, 2008 yılında 5 (kiracı olarak), 2009 yılında 5, 2010 yılında 3, 2011 yılında 3 ve 2012 yılında 5, 2013 yılının birinci yarısında 1 olmak üzere toplam 42 firma faaliyete başlamıştır.

Son çıkan Teşvik Paketiyle 6 Bölgeye ayrılan Türkiye'de, Niğde 5. Bölgedeki İller arasında yer almıştır. Ayrıca OSB'lerde yapılacak yatırımlar yatırımın bulunduğu bölgenin bir alt bölgesine sağlanan destek unsurları ile desteklenecek olması nedeniyle Niğde OSB'ye yapılacak yatırımlar 6.Bölgeye sağlanan desteklerden yararlanacaktır.

Niğde ilinin sanayileşmesi, gelişip kalkınmasında çok önemli bir misyonu bulunan Niğde Organize Sanayi Bölgesinin alt ve üst yapı eksiklerinin bir an önce tamamlanması, boş parsellerin yatırımlarla dolması Niğde' deki işsizliğin azaltılarak istihdamın artırılmasını doğrudan etkileyecektir.

Türkiye'de Sanayileşme Sürecinde Organize Sanayi Bölgelerinin Rolü, Niğde İli Uygulaması isimli tez çalışmamızda ele almış olduğumuz konu başlıklarında değinildiği üzere, bugün itibariyle ülkemizde 160'ı tamamlanmış, toplam 273 OSB mevcuttur. OSB'lerin hızla tamamlanması ve etkinliğinin artırılması ekonomik, sınai ve kentsel gelişim bakımından önem arz etmektedir.

KAYNAKLAR

- Alpar, C. (1982). *Az gelişmiş Ülkelerin Dış Ticaret Sorunları ve Sanayileşme*, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Boratav, K. (2006). *Türkiye’de Devletçilik*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Buluş, A. (2003). *Türk İktisat Politikası’nın Tarihi Temelleri*. Konya: Tablet Kitabevi.
- Çezik, A., Eraydın, A. (1982). *Türkiye’de Organize Sanayi*, DPT Yayınları, Ankara.
- Dinler, Z.(2005), *Bölgesel İktisat*: Bursa: Uludağ Üniversitesi Basınevi, Bursa.
- Ertekin, G. (1998). *Türkiye’de Sanayi*, Türkiye Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Eroğlu, N. (2007). “Atatürk Dönemi İktisat Politikaları (1923–1938)”, *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, İstanbul 2007, C. 23, S. 2, s. 64.
- Eyüboğlu, D. (2005). *2000’li yıllarda Organize Sanayi Bölgelerimiz*. Ankara: Milli Prodükdivite Merkezi Yayınları.
- İnalçık, H. (1993). *Osmanlı Pamuk Pazarı, Hindistan ve İngiltere*, Eren Yayıncılık, İstanbul.
- Karlık, R. (2007). *Cumhuriyet’in İlanından Günümüze Türkiye Ekonomisinde Yapısal Dönüşüm*, Beta Yayınları, İstanbul.
- Kaya, A.A., Han, E., (2004). *Kalkınma ve Sanayileşme Stratejileri*, Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Sevgi, Cezmi. (1994), *Sanayileşme Sürecinde Türkiye ve Sanayi Kuruluşlarının Alansal Dağılımı*, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul.
- Özdemir, M. (1990). *Türkiye’ de Organize Sanayi Bölgeleri*, TOBB Yayını, Ankara.
- Şahin, H. (2007). *Türkiye Ekonomisi*, Ezgi Kitabevi Yayınları, Bursa.
- Tokgöz, E. (1992). *İktisadi Gelişme Tarihi*. Ankara: İmaj Yayıncılık.
- Yentürk, Y. K. (2005). *Türkiye Ekonomisi*. Ankara: Remzi kitapevi.
- Berberoğlu, N. (1985). “Eskişehir Organize Sanayi Bölgesinin Oehrın Ekonomisine ve Sanayiine Katkısı”. *Anadolu Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, C. 3, S: 2, ss. 22.
- Ersoy, Melih (1993). “Yeni-Liberal Politikaların Kentsel Sanayiye Etkileri”. *İktisat Dergisi*, C.,1 S:342, ss.14.

KOÇ, A.Ç. (2010). *Organize Sanayi Bölgelerinin Amaçları ve Gebze Organize Sanayi Bölgesi Üzerine Bir Araştırma*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi: İstanbul.

Karakoyunlu, Y. (1999). "İkinci Meşrutiyet Liberalizmi". *Yeni Türkiye Dergisi Liberalizm Özel Sayısı* , C.2, S: 25. ss.524.

Altay, N. (1992). *D.E.Ü.İ.İ.B.F. Dergisi*, Cilt 7, Sayı 2, s.32.

Onal, G. (1973). Organize Sanayi Bölgeleri ve Türkiye'deki Uygulama. *Bursa İ.T.İ.A. Dergisi*, C. 2, S:2, ss.17.

Ozangil, H. H. (2003). Bölgelerarası Dengesizliği Gidermede OSB' ler ve Elazığ Örneği, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi: Ankara

DPT. Türkiye'de Organize Sanayi Bölgeleri Politikaları ve Uygulamaları,

<http://www.osbuk.org/index.php?page=content/osbuygulama&id=1> (18.02.2014)

DPT. İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Sıralaması Araştırması, *Yayın No: DPT 2671*, <file:///C:/Users/TBMM1/Downloads/2003-05.pdf>, (18.02.2014)

DPT. Organize Sanayi Bölgelerinin Fiziki Planlama Esasları. *Ankara: 1969*

DPT.www.osbuk.org/haber/images/OYEP13-OSBImarPlanlari-EsraOguz.doc, (18.02.2014)

DPT. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967)

<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Kalknma%20Planlar/Attachments/9/plan1.pdf> (18.02.2014)

DPT. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968-1972),

<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Kalknma%20Planlar/Attachments/8/plan2.pdf> (18.02.2014)

DPT. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977),

<http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/View/13738/plan3.pdf> , (18.02.2014)

DPT. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983),

<http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/View/13739/plan4.pdf> , (18.02.2014)

DPT. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989),

<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Kalknma%20Planlar/Attachments/5/plan5.pdf>, (18.02.2014)

DPT. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994),

<http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/View/13741/plan6.pdf>, (18.02.2014)

DPT. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000),

<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Kalknma%20Planlar/Attachments/3/plan7.pdf> (18.02.2014)

DPT. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005),
<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Kalkinma%20Planlar/Attachments/2/plan8.pdf>,
(18.02.2014)

DPT. Orta Vadeli Program (2006-2008),
<http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/View/10064/200608.pdf>, (18.02.2014)

DPT. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (Sanayi Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu). 2000, *file:///C:/Users/TBMM1/Downloads/oik545.pdf*, (18.02.2014)

NİTSO, (2014), *Niğde Ticaret ve Sanayi Odası*, 20.02.2014

Niğde, OSB. (2013). Niğde il Brifingi

Niğde, OSB. (2014). Niğde İl Brifingi

Niğde Valiliği (2014), <http://www.nigde.gov.tr/> 20..2.2014

Niğde Defterdarlığı, (2014), <http://www.nigdedefterdarligi.gov.tr/> 20,02,2014

TEPAV. (2006). *Organize Sanayi Bölgeleri ve Kamusal Yetkiler: Faydalar ve Sorunlar Nelerdir?*. Ankara: TEPAV Yayınları.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu, *Md. 4, 7, 8,9, 23.*

OSB Uygulama Yönetmeliği, *Md. 6.*

T.C Resmi Gazete. S. 18639. 18. 01. 1985.

T.C Resmi Gazete. S. 18639. 18. 01. 1985.

T.C Resmi Gazete. S. 24025. 15. 04. 2000.

T.C Resmi Gazete. S. 24408. 21. 05. 2001.

T.C Resmi Gazete. S. 24645. 19. 01. 2002.

T.C Resmi Gazete. S. 24713. 01. 04. 2002.

T.C Resmi Gazete. S. 25365. 06. 02. 2004.

12.04.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu,
<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4562.pdf> adresinden alındı, (18.02.2014.)

Kalkınma Bakanlığı, /2014), “1960 Öncesi Dönemde Planlama”,
Kalhttp://www.dpt.gov.tr/PortalControls/webIcerikGozterim.aspx?Ens=83D5A6FF03C7B4FCA608B4A8502F95DC4B0813776FCA14B256788CDF49C1D36D adresinden alındı, (18.02.2014.)

Bakanlar Kurulu, “Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu Tasarısı” Esas No: 1/501,27.07.1999, :<http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem21/yil01/ss367m.htm>, adresinden alındı, (18.02.2014.)

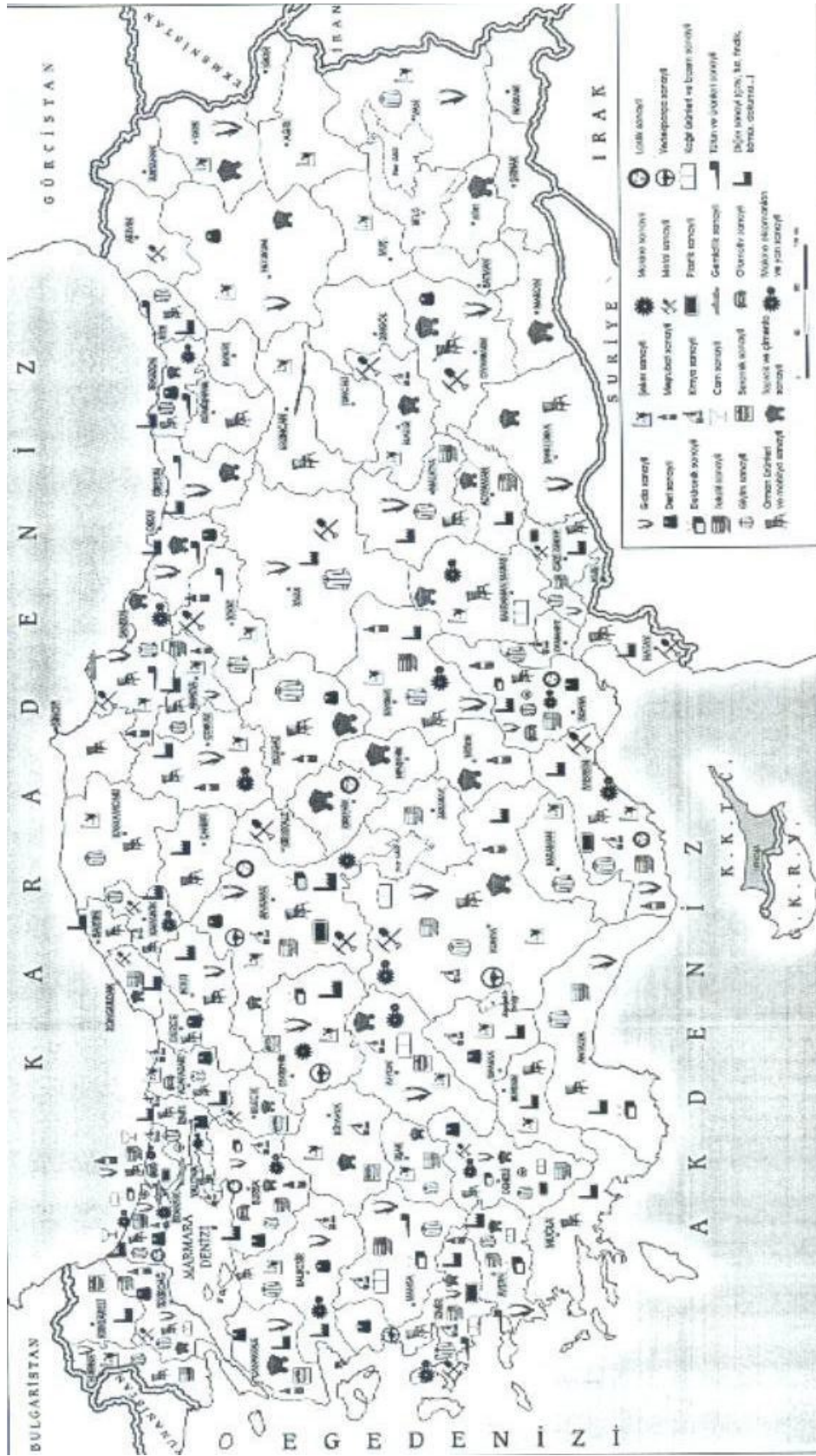
Türkiye’deki Organize Sanayi Bölgesi Uygulamaları ve Mevcut Durum”, : <http://anahtar.sanayi.gov.tr/tr/news/turkiyedeki-organize-sanayi-bolgesi-uygulamalari-ve-mevcut-durum/41> adresinden alındı, (26.02.2014.)

Kalkınma Bakanlığı İnternet Sitesi:
<http://www.dpt.gov.tr/PortalDesign/PortalControls/WebIcerikGosterim.aspx?Enc=83D5A6FF03C7B4FCB1179427843B983CF6A00F8B023BA2E25F3C5F1FCEE95074> adresinden alındı, (18.02.2014.)

Resmi Gazete: Resmi Gazete, Sayı: 10621, Devlet Planlama Teşkilatının Kurulması Hakkında, <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/10621.pdf> adresinden alındı, (18.02.2014).

OSB Uygulama Yönetmeliği, (RG Tarihi: 22.08.2009, RG Sayısı: 27327), Md.5,: <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.13352&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=organize> adresinden alındı, (26.02.2014).

EK: 3. TÜRKİYE' NİN SANAYİ COĞRAFYASI

EK: 4. NİĞDE OSB'NİN MEPAŞ ENERJİ DAĞITIM FİRMASINDAN ALDIĞI ELEKTİRİĞİN ARALIK 2013 TARİHLİ FATURASI

MEPAŞ Enerji Dağıtım Firması
MALİYE BAKANLIĞI T.C.
FATURA
 Seri - Sıra No: B/ 986660
 Kodu: D/05294148
 Tarih: 31.12.2013
 Başlangıç V.D.: 6100308170
 İl Kodu: **34**
 NYBDE-2

İletim Adı	69	Doşya No	6026003
İletim Kodu	9506001	Sıra No	2.00
Aboné No	277	Dönem	201312
Taahhüt Kodu	277	Dönem	201312
Aboné Grubu	STOSBAVANTAJ		
Aboné Grubu	NYBDEOSBMDÖRLÜDÜ		
Aboné Grubu	ORGANİZASYONEL BÖLGESEL GÖC. CUMHURİYETİ		
Aboné Grubu	H. FEKTEK CUMHURİYETİ		
PER. SAT. BİD.	65000792	65000792	65000792
Sayıç No	60H	60H	60H
Manfaat	1000.000	1000.000	1000.000
Çarpan	9749.9	9749.9	9749.9
Son Endeks	0.1	0.1	0.1
İlk Endeks	0.1	0.1	0.1
(+/-) Tüketim			
Trafik Kayıt	15512010	1459350	
Tüketim			
Birim Fiyat			
Tüketim Tutarı			
Son Endeks	43795.1	15007.5	32166.4
İlk Endeks	38454.5	15990.5	27005.7
(+/-) Tüketim			
Trafik Kayıt	7336620	9017000	5156620
Tüketim	0.172000	0.240255	0.100000
Birim Fiyat	1.262.240	703.900.04	515.569.00
Tüketim Tutarı			
Birim Fiyat	08.254.16		
Tutar			
Birim Fiyat	Kayıp Enerji Bed.	Sayıç Okunma Bed.	
Tutar			
Birim Fiyat			
Tutar			
Demanj (KW)	Satışın Gecik (KW)	1600000	
Güç Tutarı	Çarpan	1800.000	
Güç Açımı	Güç Bilim Fiyatı		
Güç Açımı Tutarı	G. Açım Bilim Fiyatı		
Açım Bedeli	Genel Trafik Oranı		
Sayıç Bedeli	Açım Trafik Oranı		
Ayar Bedeli	Güçlük Ort. Tüketim	500397.0	
Montaj Bedeli	İşin Okunma	30.11.2013	
Enerji Fiyatı	Son Okunma	31.12.2013	
TRT Payı	Okunma Saati		
Bel. Tük. Ver.	Teknik Tarifli	01.12.2013	
KDV	Sonradı Okunma Dön.	2014-01	
(+/-) Tutar	Yükümlenme	-6.00	
FATURA TUTARI	Muhasepe		
ÖDENECEK TUTAR		3.183.035,60	
SON ÖDEME TARİHİ		15.1.2014	

Eski Bors. Gözetim. Zamanı Harcı
 Sanayisicilerimizdenizinsuresi1.4.2013...
 dolmuştur,yeni belgelibrazedimuz!

FATURANIZDA YENİLİK VAR!
 Ticaret Sicil No: 83588

MEPAŞ Enerji Dağıtım Firması
MALİYE BAKANLIĞI T.C.
FATURA
 Seri - Sıra No: B/ 986661
 Kodu: D/05294150
 Tarih: 31.12.2013
 Başlangıç V.D.: 6100308170
 İl Kodu: **34**
 NYBDE-2

İletim Adı	69	Doşya No	6026003
İletim Kodu	9502501	Sıra No	4.00
Aboné No	277	Dönem	201312
Taahhüt Kodu	277	Dönem	201312
Aboné Grubu	STOSBAVANTAJ		
Aboné Grubu	NYBDEOSBMDÖRLÜDÜ		
Aboné Grubu	ORGANİZASYONEL BÖLGESEL GÖC. CUMHURİYETİ		
Aboné Grubu	H. FEKTEK CUMHURİYETİ		
PER. SAT. BİD.	65000792	65000792	65000792
Sayıç No	ACE	ACE	ACE
Manfaat	1000.000	1000.000	1000.000
Çarpan	1500.0	1500.0	1500.0
Son Endeks	0.1	0.1	0.1
İlk Endeks	0.1	0.1	0.1
(+/-) Tüketim			
Trafik Kayıt	600450	610000	4550
Tüketim			
Birim Fiyat			
Tüketim Tutarı			
Son Endeks	60007.0	3400.0	5600.0
İlk Endeks	5033.4	2220.0	3704.4
(+/-) Tüketim			
Trafik Kayıt	2772360	1211600	2194410
Tüketim	0.172000	0.240255	0.100000
Birim Fiyat	476.045.92	294.747.22	210.441.00
Tüketim Tutarı			
Birim Fiyat	0.00400		
Tutar	26.785.18		
Birim Fiyat	Kayıp Enerji Bed.	Sayıç Okunma Bed.	
Tutar			
Birim Fiyat			
Tutar			
Demanj (KW)	Satışın Gecik (KW)	7200000	
Güç Tutarı	Çarpan	1000.000	
Güç Açımı	Güç Bilim Fiyatı		
Güç Açımı Tutarı	G. Açım Bilim Fiyatı		
Açım Bedeli	Genel Trafik Oranı		
Sayıç Bedeli	Açım Trafik Oranı		
Ayar Bedeli	Güçlük Ort. Tüketim	190401.0	
Montaj Bedeli	İşin Okunma	30.11.2013	
Enerji Fiyatı	Son Okunma	31.12.2013	
TRT Payı	Okunma Saati		
Bel. Tük. Ver.	Teknik Tarifli	01.12.2013	
KDV	Sonradı Okunma Dön.	2014-01	
(+/-) Tutar	Yükümlenme	-0.04	
FATURA TUTARI	Muhasepe		
ÖDENECEK TUTAR		1.236.783,60	
SON ÖDEME TARİHİ		15.1.2014	

Eski Bors. Gözetim. Zamanı Harcı
 Faturanızı332no luVUKİKendileTarih...
 bankadanödemelisiniz!

FATURANIZDA YENİLİK VAR!
 Ticaret Sicil No: 83588

Faturalarımız artık MEPAŞ tarafından düzenleniyor.
 Elektrik dağıtım ve satış faaliyetleri yasa gereği ayrıştırılmıştır. MEPAŞ; Konya, Aksaray, Karaman, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde illerinde yaklaşık **1,7 milyon müşteri**ne satış hizmeti vermektedir.

Detaylı bilgi için: 444 8 186
www.mepasenerji.com
 186 ve 444 8 186 nolu telefonlarla 7/24 ilim enerjinizle sizdeniziyoruz.

Bizim Yeri: **MEPAŞ** Beşim San. ve Tic. A.Ş. Enerji Mh. Dumlupınar Çay. San. Bld. 2. Cad. No: 5 44770 Ünye/Ordu
 Sığınan V.D.: 750 023 1034 Ad. Tel. No: 13 033 2012 2224 Tel. (0 214) 619 80 43 Fax: 303 32 79 Beşim Yh 2013

Faturalarımız artık MEPAŞ tarafından düzenleniyor.
 Elektrik dağıtım ve satış faaliyetleri yasa gereği ayrıştırılmıştır. MEPAŞ; Konya, Aksaray, Karaman, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde illerinde yaklaşık **1,7 milyon müşteri**ne satış hizmeti vermektedir.

Detaylı bilgi için: 444 8 186
www.mepasenerji.com
 186 ve 444 8 186 nolu telefonlarla 7/24 ilim enerjinizle sizdeniziyoruz.

Bizim Yeri: **MEPAŞ** Beşim San. ve Tic. A.Ş. Enerji Mh. Dumlupınar Çay. San. Bld. 2. Cad. No: 5 44770 Ünye/Ordu
 Sığınan V.D.: 750 023 1034 Ad. Tel. No: 13 033 2012 2224 Tel. (0 214) 619 80 43 Fax: 303 32 79 Beşim Yh 2013

EK: 5. NİĞDE OSB'NİN ARALIK 2013 TARİHLİ DOĞALGAZ FATURASI

BOTAŞ
BORU HATLARINLA PETROL TAŞIMA A.Ş.
 BİLKENT PLAZA A-2 BLOK BİLKENT / ANKARA
 TEL: 0-312-297 20 00
 UL. FAKS: 0-312-297 32 41- 266 07 23
 BAŞKENT V.D. 0810023608
 E-mail: finmuh.fatura@botas.gov.tr

FATURA

NEĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ
 MODÜRLÜKÜ
 BGR YOLU 7. KM NO : 12 51100
 NEĞDE
 BİLGİSAYARA
 İZLENİMİ

TELEFON NO : 03882250171
 FAX NO : 03882250173
 E-POSTA : info@nigdeosb.com

MÜŞTERİ KODU : 9619

VERGİ DAİRESİ : NİĞDE
 VERGİ NUMARASI : 6450040279

FATURA TARİHİ : 31.12.2013
 FATURA NO : 3345
 SON ÖDEME TARİHİ : 18.01.2014
 ÖDENECEK TUTAR : 598.107,43

FATURA DÖNEMİ:

11.01.14* 39266

ÖLÇÜ	İÇERİK	AZAMI (SM3)	AZAMI (TL)	TOKETİM MİKTARI	TOKETİM BEDELİ (TL)	
0	0	0	0,00	660,784	491,493,57	
SABİT HİZMET BEDELİ: SAYAÇ KİRASI		KDV	218,00	(SM3)	TOPLAM TUTAR	
0,00	0,00	91,236,73	0,00	668,571	598,107,43	
(G.Y.V. BEDELİ 19.377,13 TL'DİR.)					KUR : 2,138100 TL	
TARİH	İSTASYON ADI	TOKETİM (M3)	A.G.B.E.	(SM3)	KWH	FIYAT
01.12.2013	MSDOĞRE	660,784	9,262,89	668,571	7,113,538	0,06712350
31.12.2013	TOKETİM BEDELİ (TL)	TAŞIMA FİYATI (TAŞ. BEDELİ (TL)	SAYAÇ KİR. AZAMI ÇEKİŞİ	AZAMI ÇEKİŞİ TUTARI		
	477,489,60	0,00196862	14,003,97	0,00	0	0,00

İLETİM HİZMET FİYATI (TL/KWH)	0,00175820	SEVKİYAT KONTROL BEDELİ	0,00000000
İLETİM KAPASİTE FİYATI (TL/KWH)	0,00075752	DÜZENLEME ÜCRETİ	0,00
DEPOLAMA FİYATI (TL/KWH)	0,00083496	GÜNLÜK DENGESİZLİK ÜCRETİ	0,00000000
TOPTAN SATIŞ FİYATI (TL/KWH)	0,06377482	TARİFE SATIŞ FİYATI (TL/KWH)	0,06712350

SAYIN MÜŞTERİMİZ, DOĞALGAZ FATURA BEDELLERİNİN VADE TARİHİNDE ÖDENMESİ, ÖDENMEDİĞİ TAKTİRDE SÖZLEŞME HÜKÜMLERİ UYGULANACAKTIR.

YALNIZ #REŞYÜZDOKSANSEKİZBİNYÜZYEDİR TL, EKİRKÜÇM Kır altı (İBAN NO : TR0500015)

"3345 NO'LU FT. BEDELİDİR" İBARESİ İLE VAKIFBANK ANKARA KURUMSAL MERKEZ ŞUBESİ 00158007292070300 NO'LU HESABA YATIRINIZ

V.U.K. YÖNETMELİK HÜKÜMLERİNE TABİ DEĞİLDİR.

EK: 6. 25.05.2011 TARİHLİ VE 2011/1808 SAYILI KARARNAMENİN EKİ

**25/5/2011 TARİHLİ VE 2011/1808 SAYILI
KARARNAMENİN EKİ**

KARAR

Tahsisler

MADDE 1- (1) Organize sanayi bölgelerinde yer alan parsellerin, 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın ekinde yer alan “Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler” gruplandırması çerçevesinde;

- a) I. Bölgedeki il ve ilçelerden sosyo-ekonomik gelişmişlik endeks değeri 1 ve altında olan il ve ilçelerde %50 indirimli,
- b) II. Bölgedeki illerin merkez ilçelerinde %50, ilçelerinde %60 indirimli,
- c) III. Bölgedeki illerin merkez ilçelerinde %70, ilçelerinde %90 indirimli,
- ç) IV. Bölgedeki il ve ilçelerde bedelsiz,
- d) Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamına giren büyük ölçekli yatırımlar için tüm bölgelerdeki il ve ilçelerde bedelsiz,
olarak tahsis edilmesi kararlaştırılmıştır.

(2) Büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir belediye sınırları içerisindeki ilçeler bu Kararın uygulanmasında merkez ilçe statüsünde kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 2- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3- (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ÖZGEÇMİŞ

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZGEÇMİŞ FORMU

Adı-Soyadı	Davut ARPA	T.C. Kimlik Numarası	20081453564		
Doğum Yeri	Eskişehir	Doğum Tarihi	08/01/1988		
Lisans Öğrenimi	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi/İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi/İktisat Bölümü	Yüksek Lisans Öğrenimi	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / İktisat Anabilim Dalı		
Yabancı Dil/ler		SEVİYE	Başlangıç	Orta	İyi
1. İngilizce				X	
BİLİMSEL FAALİYETLER					
İŞ DENEYİMİ					
ÇALIŞTIĞI KURUMLAR: TBMM-24. Dönem Milletvekili Danışmanı 11/2012-Halen					
İLETİŞİM BİLGİLERİ					
ADRES : Pamuklar Mah. Sivas Cad. No:4 Yenimahalle/ANKARA					
TELEFON : - 0312 420 60 16		GSM: 532 273 81 92		E-Posta: davutarpa@gmail.com	
NOTLAR					